



Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales

Gweithgareddau Cyffredinol a dosbarthu arian y loteri

Adroddiad a Datganiadau Ariannol am y flwyddyn
a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019



Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government



Yn dyfarnu arian / Awarding funds from
Y LOTERI GENEDLAETHOL
THE NATIONAL LOTTERY®

Rhif elusen 1034245



Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i ddarparu gwybodaeth mewn print bras, Braille, Arwydddeg Prydain, Hawdd eu Darllen ac ar awdio. Ceisiwn ddarparu gwybodaeth mewn ieithoedd ar wahân i'r Gymraeg a'r Saesneg ar gais.

Gweithredwn Bolisi Cyfle Cyfartal.

Yn yr adroddiad hwn...

Yr hyn a wnawn...	3
Datganiad y Cadeirydd	4
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr	6
Datganiad y Prif Weithredwr	7
Creu: Cyrraedd: Cynnal	10
Budd i'r cyhoedd	14
Ein perfformiad yn gyffredinol	16
Cyflawni ein hamcanion allweddol	17
Llywodraethu Corfforaethol	23
- Ein hymddiriedolwyr	23
- Datganiad Llywodraethu	29
Lleisiant a chynaliadwyedd	42
Cydraddoldebau	47
Y Gymraeg	50
Meithrin gwytnwch	53
Prif risgiau ac ansicrwydd	56
Adolygiad ariannol a busnes	62
Adroddiad ar Gydnybuddiaeth Ariannol a Staff	68
Atebolrwydd Seneddol ac Adroddiad Archwilio	77
Y flwyddyn i ddod: 2019/20	78
Datganiadau Ariannol	83
Gweithgareddau Cyffredinol	83
Dosbarthu Arian y Loteri	118
Atodiadau (nad ydynt yn rhan o'r datganiadau ariannol)	138
Grantiau a ddyfarnwyd – Gweithgareddau Cyffredinol	139
Cyfarwyddiadau polisi'r Loteri Genedlaethol	156
Grantiau a ddyfarnwyd – Dosbarthu Arian y Loteri	158



Hinterslands, Copa, Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd (llun: Siôn Marshall-Waters)
Yr artist Ella Gibbs a'r Cynhyrchydd Creadigol Melissa Appleton sy'n gweithio gyda chymunedau ym Mhont-y-pŵl, Torfaen

Yr hyn a wnawn...

Cyngor Celfyddydau Cymru yw'r corff cyhoeddus swyddogol ar gyfer cyllido a datblygu'r celfyddydau yng Nghymru.

Cafodd Cyngor Celfyddydau Cymru ei sefydlu drwy Siarter Frenhinol ar 30 Mawrth 1994 a nod ei fodolaeth yw cefnogi a datblygu'r celfyddydau yng Nghymru er budd pobl ledled Cymru, ac er mwyn cefnogi celfyddydau Cymru yn rhyngwladol.

Rydym hefyd yn Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, yn ddsbarthwr arian y Loteri Genedlaethol ac yn elusen gofrestrdig (rhif 1034245).

Mae ein Siarter Frenhinol yn disgrifio ein hamcanion, sef:

- datblygu a gwella gwybodaeth a dealltwriaeth o'r celfyddydau a'u hymarfer;
- cynyddu hygyrchedd y celfyddydau i'r cyhoedd;
- gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg; a,
- chydweithio â chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru, a Chynghorau Celfyddydau eraill yn y Deyrnas Unedig, i gyflawni'r amcanion hyn.

Mae copi o'n Siarter Frenhinol i'w gael ar ein [gwefan](#).

Bob dydd, mae pobl ar draws Cymru'n mwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau yng Nghymru. Rydym yn helpu i gefnogi a chynyddu'r gweithgarwch hwn drwy estyn allan i gynulleidfaoedd newydd ac ehangach. Rydym hefyd yn helpu artistiaid a sefydliadau celfyddydol i ddatblygu ansawdd ac effaith eu gwaith.

Rydym yn gwneud hyn drwy ddefnyddio'r cyllid cyhoeddus a roddir inni gan Lywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn dosbarthu'r arian a gawn oddi wrth y Loteri Genedlaethol.

Drwy reoli a buddsoddi'r cyllid hwn mewn gweithgarwch creadigol, mae Cyngor y Celfyddydau yn cyfrannu at ansawdd bywyd pobl ac at lesiant diwylliannol, cymdeithasol ac economaidd Cymru.



cais am arian a broseswyd

2017/18: 1,626



Gwylwch ein hanimeiddiad byr sy'n esbonio pam mae'r Celfyddydau'n Bwysig

www.celf.cymru

Datganiad y Cadeirydd



Creadigrwydd ac iachau mewn cyfnod cythryblus...

Mae'r Cadeirydd, Phil George, yn ailddatgan cenhedaeth Cyngor y Celfyddydau i ddod â gweithgareddau celfyddydol hynod o fewn cyrraedd croestoriad ehangach o bobl Cymru.

Yn yr adroddiad hwn, rydym yn edrych yn ôl ar flwyddyn pan mae'r celfyddydau yng Nghymru unwaith eto wedi difyrru, herio, cysuro ac ysbrydoli.

Gallwn enwi cynifer o eiliadau a phrofiadau syfrdanol ond wrth ymestyn i'r cwodyn atgofion, rwy'n dewis y canlynol: Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC a phwer ysgubol *Symffoni Rhif 8 'Mil'* gan Mahler yng nghyfanswyl Proms y BBC; tri digwyddiad dawns gorlawn a godidog ar wahanol adegau yn Theatr Glan yr Afon yng Nghasnewydd gyda Ballet Cymru, Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru a dawnsyr cymunedol amrywiol Rubicon; a'r cyd-gynhyrchiad rhyngwladol gweledol syfrdanol a hynod deimladwy *Into the Light* gan Hijinx, lle mynnodd perfformwyr ag anableddau dysgu le huawdl yn sylw cynulleidfaoedd.

Ond bydd yn rhaid imi dynnu fy llaw allan o'r cwodyn gorlawn hwn i gyfleu fy mhrif neges – y thema rydym ni fel Cyngor wedi canolbwyntio arni drwy'r flwyddyn, ac a fydd yn destun sylw yn y blynyddoedd i ddod.

Rydym ni i gyd yn ymwybodol ein bod yn byw mewn cyfnod pan mae rhaniadau cymdeithasol, drwgdeimlad a rhwystrau i foddhad yn peri gofid inni pob dydd – lle mae gormod o'n cyd-ddinasyddion yn byw bywydau wedi'u creithio gan dlodi materol ac yn cael eu hamddifadu o'r cyfle i fynegi eu hunain yn greadigol.

Felly i mi, yr hyn oedd yn bwysig eleni oedd bod Cyngor Celfyddydau Cymru wedi hyrwyddo mynediad cyfartal i'r celfyddydau i unigolion a chymunedau o bob rhan o'n cenedl. Rydym wedi ymrwmo i chwalu'r rhwystrau sy'n atal pobl rhag ymgysylltu â'r celfyddydau - boed oherwydd anabledd, ethnigrwydd neu anfantais faterol.

Hon oedd y flwyddyn pan gyhoeddasom ein cynllun 5 mlynedd *'Er budd pawb...'* a heriasom y sector celfyddydol a'n rhanddeiliaid yn Llywodraeth Cymru a'r gymdeithas i gofleidio'r weledigaeth ryddhaol hon o gyfle cyfartal.

Hoffwn ddweud unwaith eto nad yw'r agenda hon mewn unrhyw ffordd yn groes i feithrin rhagoriaeth a chreadigrwydd beiddgar yn y celfyddydau - er y bydd yn sicr yn golygu bod yn fwy chwilfrydig wrth ddod o hyd i ffurfiau ar ragoriaeth y mae hierarchaethau diwylliannol wedi'u hesgeuluso yn aml.

Na, rydym eisiau i'r celfyddydau dywynnu â'u holl bŵer er mwyn ymestyn meddyliau, agor y dychymyg a meithrin empathi. Ond rydym yn benderfynol o ehangu cyrhaeddiad y profiadau trawsnewidiol hyn.

Ac mae hyn yn digwydd. Cymerwch un dref yng Nghymru, sef Aberystwyth. Eleni, siaradais yn ailagoriad Theatr y Werin yng Nghanolfan y Celfyddydau Aberystwyth, lleoliad sy'n dod yn fyw gydag egni cyfranogol ac ymroddiad newydd i gysylltu â chymunedau Ceredigion. Yng nghanol y dref, yng ngŵyl ryngwladol hynod Arad Goch o theatr i blant a phobl ifanc, *Agor Drysau*, gwelais gynulleidfa amrywiol o blant ifanc yn cael eu cyfareddu gan berfformiad swynol wedi'i greu o gerrig o'r traeth a chlywais alltud o Syria yn sôn am greu theatr i'r plant mewn gwerysilloedd ffoaduriaid 'nad ydynt erioed wedi arogleuo blodau orenau yn Damascus'.

Rhai o'm heiliadau mwyaf balch yn y flwyddyn oedd siarad mewn digwyddiadau oedd yn canolbwyntio ar ein gwaith o brif-ffrydio'r celfyddydau mewn addysg ac iechyd. Gan edrych i lawr ar Lundain o 5ed llawr oriel y Tate Modern, roedd yn gymaint o ysbrydoliaeth siarad yng nghanol gwaith a disgyblion o Ysgolion Creadigol Arweiniol yn ein rhaglen mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau. Mae'r rhaglen hon, sydd wedi cael canmoliaeth ryngwladol, yn trawsnewid dysgu mewn cannoedd o ysgolion yng Nghymru, gan ddefnyddio dirnadaeth a dychymyg anghonfensiynol artistiaid i feithrin dysgwyr creadigol a chydweithredol ar draws y cwricwlwm. Bydd cryfder economi a chymdeithas Cymru yn y dyfodol yn cael ei ysgogi gan greadigrwydd o'r fath.

Ac ym mis Tachwedd y llynedd, siaradais yng Nghynhadledd Engage ar y Celfyddydau, Iechyd a Rhagnodi Cymdeithasol ym Manceinion. Unwaith eto cafodd ein gwaith i ddatblygu ymarfer y celfyddydau ac iechyd yn ein saith bwrdd iechyd -

gwaith sy'n canolbwyntio drwy bartneriaeth gyda Chydffederasiwn GIG Cymru - ei ganmol yn fawr am fod ar flaen y gad o ran ymarfer yn y maes hwn.

Mae'r mentrau hyn ym meysydd addysg ac iechyd yn rhoi hwb enfawr i achos cyrraedd yn ehangach gyda gwaith artistiaid, gan gyffwrdd â bywydau unigolion a chymunedau na fyddent fel arall yn cael llawer o gysylltiad â gweithgarwch celfyddydol.

Dyma ein cenhadaeth – cynnwys a galluogi a grymuso drwy'r celfyddydau. Iachau rhwygiadau a chlwyfau drwy greadigrwydd. Adeiladu dyfodol ac ehangu gorwelion.

Mae'n nodweddiadol o'n holl waith. Gwelais fandiau o Gymru yn syfrdanu cynulleidfaoedd yng ngŵyl cerddoriaeth fyd a gwerin Festival Interceltique yn Lorient yn Llydaw ym mis Awst y llynedd. Ond erbyn hyn rydym ni'n gweithio ar yr her o roi sylw i'n bandiau gwych mewn lleoliadau o gwmpas Cymru. Ac mae ein holl strategaeth ryngwladol - sydd mor bwysig er mwyn cyfoethogi ein diwylliant a chodi proffil Cymru ar draws y byd - â'r uchelgais hwn yn ganolog iddi, sef cysylltu'n ôl â chymunedau amrywiol Cymru.



Phil George
Cadeirydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr

Passion, Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru a Music Theatre Wales
(llun: Clive Barda)

Datganiad y Prif Weithredwr



Cyfoethogi bywydau drwy'r celfyddydau

Mae'r Prif Weithredwr, Nick Capaldi, yn myfyrio ar y ffordd mae'r celfyddydau'n hybu llesiant drwy ragoriaeth a chreadigrwydd eu gwaith.

Ymddengys yn ystrydeb dweud ein bod yn byw drwy gyfnod o ansicrwydd dybryd. Ond er gwaethaf holl ddatblygiadau cymdeithasol, economaidd a thechnolegol yr unfed ganrif ar hugain, ydym ni wir yn gwybod llawer am y byd yr ydym yn byw ynddo a'r bobl yr ydym yn byw gyda nhw? Er gwaethaf globaleiddio – neu efallai o'i herwydd – rydym yn cael ein hunain yn byw mewn cymdeithas gynyddol ranedig lle y gallwn ymddangos, ond yn rhy aml, yn gul ein meddwl, yn grintachlyd ac yn anghyfforddus gyda'n hunain.

Mae'r ymdeimlad hwn o anghysur cyhoeddus wedi bod yn amlwg iawn yn ystod 2018/19, yn erbyn cefndir Brexit. I'r celfyddydau, fel gydag agweddau eraill ar fywyd cyhoeddus, bydd ei effaith yn bellgyrhaeddol. Beth bynnag fo'ch safbwynt ar Brexit, datgelodd canlyniad y Refferendwm yng Nghymru ddadrithiad annisgwyl â llawer o'r sefydliadau dinesig yr honnir eu bod yn bodoli er lles y cyhoedd. Mae'r celfyddydau mewn sefyllfa dda i ymdrin â rhai o'r materion anodd mae hyn yn eu codi. Wrth gwrs, nid lle'r celfyddydau yw datrys holl ofidiau bywyd, ond mae rhywfaint o'r gwaith

hynod yr ydym wedi'i weld eleni wedi ein gwahodd i durio mwy ac edrych yn agosach ar agweddau ar y profiad a rannwn. Oherwydd dyma mae'r celfyddydau'n ei wneud. Ydyn, maen nhw'n ein helpu i ddeall yr hyn sy'n nodedig ac yn unigryw. Ond maen nhw hefyd yn dangos yr hyn sy'n ein huno ac yn ein rhwymo gyda'n gilydd.

Ni ddatgelwyd hyn yn fwy teimladwy nag yn narnau nodweddiadol y flwyddyn ar gyfer "Cymru'n Cofio: Wales Remembers", y coffâd diwylliannol o'r Rhyfel Byd Cyntaf. Ymysg nifer fawr o ddigwyddiadau hynod, roedd "Now the Hero" gan Marc Rees ac oratorio Brian Hughes "The Sorrows of the Somme" yn sefyll allan, gan ein hatgoffa ond yn rhy eglur pa mor hawdd yw colli golwg ar ein dynoliaeth gyffredin yn niwl dryslyd cynifer o amwyseddau moesol ein dyddiau ni.

Felly sut mae diwylliant yn ein helpu i ddysgu gwersi heddiw? Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod agenda radicalaidd ar gyfer y dyfodol, gan gorffori yn ei deddfwriaeth ar Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol benderfyniad i sicrhau na fyddwn, drwy ddifaterwch neu ddiotalwch, yn gadael ein hanawsterau cyfoes yn broblemau sydd heb eu datrys yfory.

Mae cenhadaeth Cyngor y Celfyddydau'n adlewyrchu'r ymrwymiad hwn: "gwneud y celfyddydau'r greiddiol i iechyd a llesiant y wlad".

Mae'n uchelgais aruchel ond yn un yr ydym yn credu'n angerddol ei fod o bwys i Gymru. Ac wrth inni fynd i'r afael â heriau llesiant, amrywiaeth a chydaddoldeb, safwn yn ddiysgog yn ein cred bod cymdeithas hael, deg ac oddefgar yn gwerthfawrogi ac yn parchu creadigrwydd ei holl ddinasyddion. Mae'n gymdeithas sy'n cofleidio cynwysoldeb ac yn dathlu gwahaniaeth, lle bynnag y bo. Mae'n gymdeithas lle mae ein diwylliant yn cael ei gyfoethogi a'i ymestyn gan leisiau amrywiol, nodedig, weithiau hyd yn oed gwrthwynebol. Mae'n gymdeithas lle mae chwilfrydedd a difyrwch yn cael gwared ar ragfarn a difaterwch.

O anhrefn lawn chwerthin "The Flop" gan Hijinx i ddatliadau llawen Mis Hanes Pobl Dduon, mae'r

lleisiau gwahanol hynny wedi bod yn amlwg iawn, a da o beth yw hynny. O ysbrydolrwydd syfrdanol cydweithrediad Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru/Music Theatre Wales "Passion", i archwiliad Apichatpong Weerasethakul i ochr dywyll llygredd gwleidyddol, a enillodd wobr Artes Mundi, mae'r celfyddydau'n cwestiynu ac yn herio. A chawn ein hatgoffa dro ar ôl tro, pan fo celfyddyd o ansawdd da yn taro tant yn uniongyrchol ac yn ddiledryw, mae'n taro deuddeg.

Felly y gorau i'r mwyafrif yw ein man cychwyn. Ein diben sylfaenol yw annog cynifer o bobl ag sy'n bosibl i fwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau. Ond er mwyn inni gynyddu cynulleidfaoedd ar gyfer y celfyddydau, mae angen inni newid y ddirnadaeth



draddodiadol o'r celfyddydau – sut maen nhw'n cael eu creu ac i bwy maen nhw.

Mae sefydliadau â gwreiddiau lleol fel Galeri yng Nghaernarfon neu Gelf ar y Blaen yng nghymoedd y de yn esiamplau o'r math o sefydliadau celfyddydol creadigol sy'n cael eu harwain gan y celfyddydau ond sy'n canolbwyntio ar y gymuned. Maen nhw wedi ymrwmo i gyrraedd cynulleidfaoedd newydd, gwahanol a mwy amrywiol, gan fynd i'r afael â'r rhwystrau sy'n atal pobl rhag ymwneud â'r celfyddydau. Oherwydd nid dim ond cynyddu nifer y bobl sy'n ymwneud â'r celfyddydau yw ein diben, er mor bwysig yw hynny. Ein diben yw ymdrechu'n galetach i ymestyn allan at y rheiny nad ydyn nhw'n gweld eu hunain fel cynulleidfaoedd celfyddydau traddodiadol eto. I wneud hyn yn effeithiol, mae angen inni ystyried newid nid yn unig diben cyllid cyhoeddus i'r celfyddydau, ond hefyd y math o gelfyddydau yr ydym yn eu cefnogi.

2018/19 yw blwyddyn gyntaf ein Cynllun Corfforaethol newydd, "*Er budd pawb...*" Fel mae'r teitl yn awgrymu, rydym yn newid, yn gwneud mwy i gydnabod hunan-fynegiant a diddordebau diwylliannol unigolion a chymunedau – creadigrwydd pob dydd. Oherwydd credwn y bydd y celfyddydau yng Nghymru yn gryfach, yn fwy cyffrous ac yn fwy perthnasol os ydynt yn coleddu ysbrydoliaeth a phrofiadau bywyd croestoriad ehangach a mwy amrywiol o bobl yng Nghymru.

Mae'r angen am newid o'r fath yn glir. Mae'r celfyddydau'n dal i dueddu i gael eu gweld fel pethau i'r mwyaf breintiedig yn ein cymdeithas yn bennaf. Rydym ni'n gweithio i newid hyn. Rydym yn mabwysiadu ymagwedd wahanol at ble a sut yr ydym yn cyfeirio ein gwaith – ymagwedd lle rydym eisieu bod yn well wrth weithio gyda'r unigolion a chymunedau yr ydym eisieu ymgysylltu â nhw. Yn rhy aml maen nhw'n absennol o'n gwaith.

Mae yna egwyddor hir-sefydledig sy'n pwysleisio ei bod yn hanfodol i'r unigolion a'r cymunedau hynny sydd yn rhy aml yn cael eu hanghofio gael eu cynnwys a'u gweld, sef "dim byd amdanom ni hebom ni". Dyma egwyddor a fydd yn ymestyn ar draws ein holl feysydd gwaith. Ac wrth inni symud tuag at ein harchwiliad cynhwysfawr nesaf o gyllid i'r celfyddydau – Adolygiad Buddsoddi 2020 – bydd gennym ddi-ddordeb arbennig mewn gweithio gyda'r rheiny sydd yn y lle gorau i'n cynorthwyo gyda'n nodau.

Mae'r Cyngor yn benderfynol o edrych yn ddewr ac yn ddiysgog ar yr hyn mae cymdeithas iach a chynaliadwy yn ei olygu. Os ydym ni eisieu byw mewn cymuned sy'n fywiog, yn oddefgar, yn deg, yn feithringar ac yn llewyrchus, bydd yn rhaid inni fynd ati yn awr i gymryd y camau y mae eu hangen i wneud y canlyniad hwn yn fwy ac nid yn llai tebygol. Nid ydym yn agos at wneud hynny eto, ac mae angen inni fod.

O'i chael yn iawn mae potensial y celfyddydau a diwylliant i fod yn sail i fywydau mwy cyfoethog a boddhaus yn dod yn amlwg. Mae cymuned gynaliadwy yn gymuned wydn, gyda phobl y mae eu bywydau yn hapus, yn gyfartal, yn greadigol ac yn gynhyrchiol. Mae cymuned gynaliadwy yn un sy'n gwella hyder unigolion a'u hymdeimlad o hunan-werth – maen nhw'n teimlo'n fwy diogel ac yn fwy cadarnhaol ynghylch y man lle maen nhw'n byw, ac yn ymfalchïo mwy yn eu diwylliant neu ethnigrwydd eu hunain. Mae cymuned gynaliadwy yn un lle mae pobl eisieu bod. Mae Cymru greadigol yn helpu i wneud hyn yn bosibl.

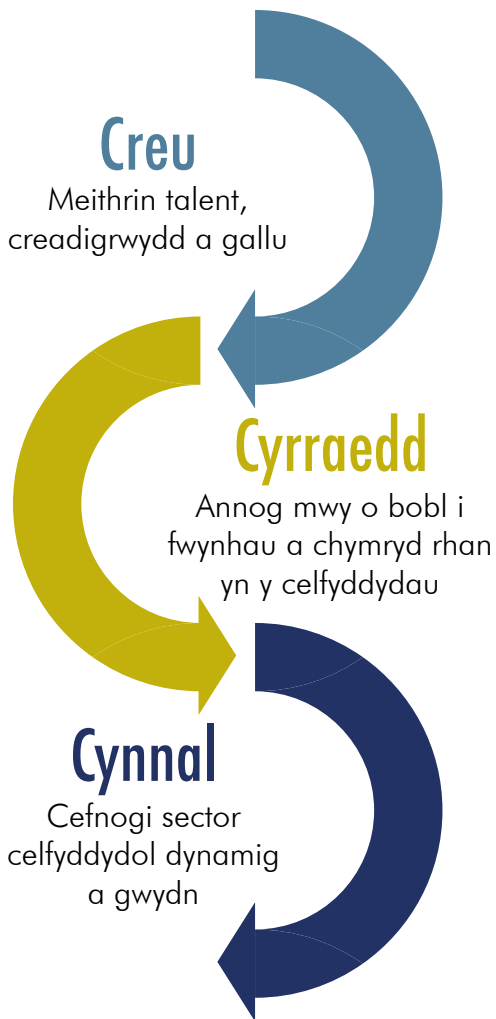


Nick Capaldi
Prif Weithredwr

Creu: Cyrraedd: Cynnal

Yr egwyddorion sy'n ysgogi ein gwaith

Mae ein strategaeth wedi'i seilio ar ddatganiad syml o'r tair egwyddor sy'n ysgogi ein gwaith – Creu: Cyrraedd: Cynnal.



Sicrheir yr effaith fwyaf pan gaiff y tri pheth hyn – Creu: Cyrraedd: Cynnal – eu cyfuno mewn un ffordd o weithio.

Pan siaradwn am **Creu**, rydym yn golygu creu artistig. Rydym eisiau meithrin amgylchedd lle gall artistiaid, sefydliadau celfyddydol a phobl greadigol greu eu gwaith gorau.

O Greu yn dda, byddwn yn ysbrydoli. A thrwy ysbrydoli, daw'n fwy tebygol y bydd pobl yn mwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau. Credwn fod y profiad gorau o'r celfyddydau'n digwydd pan fo'n taro tant - pan fo'r hyn a grëir yn creu cyswllt. Dyma beth yw ystyr **Cyrraedd**, ac yn allweddol, cyrraedd ymhellach ac yn ddyfnach nag o'r blaen.

O wneud hyn, os caiff rhywbeth o werth ei greu yn yr hyn a wneir neu'r rhai a gofleidir, dylem ofyn sut i ddiogelu a **Chynnal** y pethau hyn mewn ffyrdd a fydd yn para.

Creu: Cyrraedd: Cynnal

Mae uchelgeisiau Creu: Cyrraedd: Cynnal yn cael eu hadlewyrchu yn ein tair blaenoriaeth:

- 1 Hybu Cydraddoldeb fel y sylfaen i ymrwymiad clir i ymgyrraedd yn ehangach ac yn ddyfnach i bob cymuned ledled Cymru.
- 2 Cryfhau Gallu a Gwytnwch y sector, gan ei wneud yn bosibl i dalent greadigol ffynnu.
- 3 Ei gwneud yn bosibl i Gyngor y Celfyddydau weithio'n fwy effeithiol, gan gydweithredu mewn modd mwy dychmygus gyda phartneriaid o'r un anian ledled Cymru.

Nodir yr hyn mae Llywodraeth Cymru yn ei ddisgwyl oddi wrthym yn y Llythyr Cylch Gwaith blynyddol. Nododd y Llythyr Cylch Gwaith ar gyfer 2018/19 bedwar categori gweithgarwch. Rhestrir y rhain isod ynghyd â nodau Llywodraeth Cymru ar gyfer pob un:

1 Unedig a Chysylltiedig

“Ein nod yw meithrin cenedl lle y mae pobl yn ymfalchïo yn eu cymunedau, yn eu hunaniaeth Gymreig a’r iaith Gymraeg, ac yn ein lle yn y byd.”

2 Uchelgeisiol ac yn Dysgu

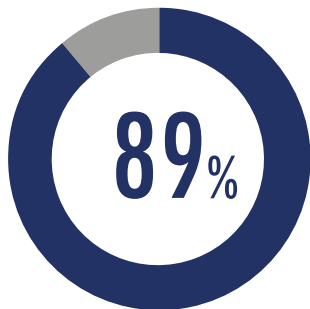
“Ein nod yw creu’r awydd ym mhawb i ddysgu drwy gydol eu bywydau.”

3 Ffyniannus a Diogel

“Ein nod yw creu economi yng Nghymru sy’n cynnig cyfleoedd i bawb ac sy’n mynd i’r afael ag anghydraddoldeb, gan sicrhau ffyniant i unigolion ac i’n cenedl.”

4 Iach ac Egnïol

“Ein nod yw gwella iechyd a llesiant yng Nghymru, ar gyfer unigolion, teuluoedd a chymunedau... ac i newid ein ffordd o weithio, gan newid y pwyslais o drin cyflyrau i atal cyflyrau.”



o blant Cymru a fynychodd y celfyddydau

2017/18: 87%
Ffynhonnell: Arolwg Omnibws y Plant

A ninnau’n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn gweithredu o fewn rhwydwaith cymhleth o bolisiâu, strategaethau a deddfwriaeth. Y pwysicaf o’r rhain yw deddfwriaeth Llywodraeth Cymru ar Lesiant Cenedlaethau’r Dyfodol. Mae llesiant a chynaliadwyedd yn sylfaenol i’n gwaith. Mae ein gweithgareddau’n rhoi sylw i bob un o’r saith nod llesiant.



Cymru lewyrchus



Cymru gydnerth



Cymru iachach



Cymru sy’n fwy cyfartal



Cymru o gymunedau cydlynus



Cymru â diwylliant bywiog lle mae’r Gymraeg yn ffynnu



Cymru sy’n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Rydym hefyd yn mabwysiadu, wrth gynllunio ac wrth gyflawni ein gwaith, “pum ffordd o weithio” y ddeddfwriaeth: Hirdymor, Atal, Integreiddio, Cydweithio, Cynnwys. (Gallwch gael gwybod mwy ar dudalen 42).

Portffolio Celfyddydol Cymru 2018/19

Digwyddiadau

23,149

o ddigwyddiadau

4,191,917

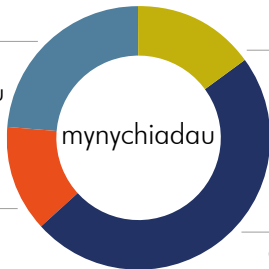
o fynychiadau

23.6%

perfformiadau mewn lleoliadau cyflwyno

13.0%

sgriniadau ffilm



15.2%

perfformiadau gan gwmnïau teithiol

48.3%

arddangosfeydd

Ymgyfranogiad

72,383

o sesiynau ymgyfranogol

71.2%

o sesiynau ymgyfranogol a dargedai'n benodol blant a phobl ifainc, o'u cymharu ag 28.8% o sesiynau ymgyfranogol a oedd yn gyffredinol

1,138,751

o fynychiadau

Cyflogaeth a hyfforddiant

313

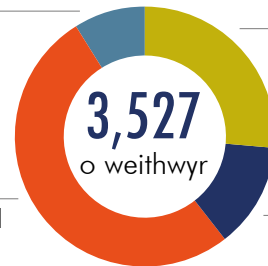
contractau dim oriau

938

llawn amser

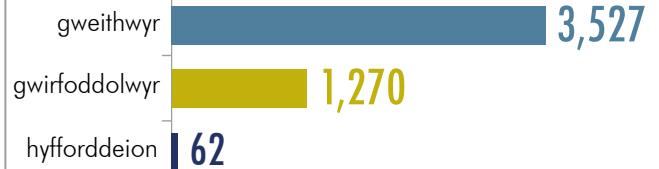
1,822

staff achlysurol



454

rhan amser



39%

gwrywaidd



61%

benywaidd

18%

pobl hŷn



Y Gymraeg*

1,139

o ddigwyddiadau Cymraeg

10,001

o sesiynau ymgyfranogol Cymraeg sef 13.8% o'r holl sesiynau ymgyfranogol

Atynnodd

digwyddiadau Cymraeg

Atynnodd sesiynau

Cymraeg

124,462

mynychiad

103,260

mynychiad



36.0%

o aelodau o fyrddau a siaradai Gymraeg

78.0%

o sesiynau Cymraeg a dargedai blant a phobl ifainc

29.5%

o weithwyr a siaradai Gymraeg

*Nid yw'r data hwn yn cynnwys gweithgaredd dywieithog

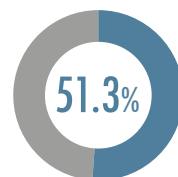
Teuluoedd

1.6%

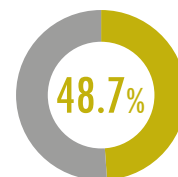
o sesiynau ymgyfranogol a dargedai deuluoedd. Atynasant

38,598

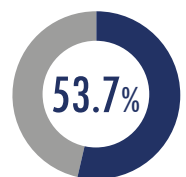
o fynychiadau



aelodau bwrdd gwrywaidd



aelodau bwrdd benywaidd



aelodau bwrdd sy'n bobl hŷn

661

o aelodau o fyrddau rheoli

Gwneud y celfyddydau'n greiddiol i fywyd a llesiant y genedl.

Datganiad o genhadaeth

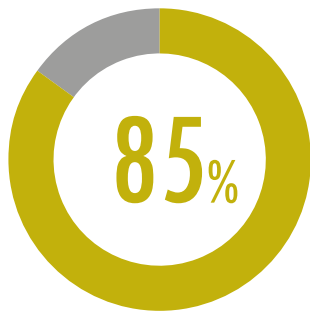


Sophie Kumar-Taylor, oedd yn rhan o Griw Celf, sy'n gosod
dam o gelf sydd wedi'i gomisiynu gan Griw Celf yn Oriol Davies

Budd i'r cyhoedd

Mae ein datganiad cenhadaeth yn sicrhau bod budd i'r cyhoedd yn ganolog i bob agwedd ar ein gwaith. Caiff ei gryfhau gan ein hymrwymiad i ddeddfwriaeth Llywodraeth Cymru ar Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Wrth bennu ein hamcanion a chynllunio ein gwaith, mae aelodau'r Cyngor wedi rhoi ystyriaeth ddifrifol i ganllawiau cyffredinol y Comisiwn Elusennau ar fudd i'r cyhoedd.

A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn dyrannu arian y trethdalwr er budd i'r cyhoedd yng Nghymru.



o holl oedolion Cymru a fynychodd y celfyddydau

2017/18: 81%
Ffynhonnell: Arolwg Omnibws Cymru

Mae gan yr arian a ddosbarthwn nifer o ddibenion cyhoeddus:

- mae'n helpu i sicrhau y gall cynulleidfaoedd yng Nghymru fwynhau gweithgareddau celfyddydol o ansawdd da
- mae'n ei gwneud yn bosibl buddsoddi mewn comisiynu, cynhyrchu ac arddangos y celfyddydau, gan helpu i gynnal gyrfaoedd gweithwyr proffesiynol creadigol yng Nghymru
- mae'n gwneud y celfyddydau'n fwy fforddiadwy, gan ddod â hwy o fewn cyrraedd mwy o bobl
- mae'n hybu arloesi a chymryd risgiau, gan wella ansawdd ac amrywiaeth y celfyddydau sy'n cael eu creu a'u hyrwyddo yng Nghymru
- mae'n hyrwyddo blaenoriaethau diwylliannol, cymdeithasol ac economaidd Llywodraeth Cymru

Mae arian cyhoeddus hefyd yn helpu i fynd i'r afael â 'methiant y farchnad' drwy fuddsoddi yn y gweithgareddau hynny na wnaiff, neu na all, y sector masnachol eu cefnogi. Ym mhob achos, bwriedir i'r arian a roddwn hybu'r gorau o'r celfyddydau a galluogi cynifer o bobl ag sy'n bosibl i fwynhau a chymryd rhan yn y gweithgareddau hyn.

Rydym yn gwneud gwaith ymchwil manwl pob blwyddyn i asesu i ba raddau yr ydym yn cyflawni'r nodau hyn. Yn y tudalennau canlynol, rydym yn nodi prif uchafbwyntiau ein gwaith a'r budd i'r cyhoedd mae'r gweithgareddau hyn yn ei sicrhau.

Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

1,112

Ysgolion a gynhelir gan
y Wladwriaeth



108,444

Disgyblion yn ymweld
â'n rhaglen

576

Ysgolion
Greadigol
Arweiniol

233

Asiantwyr
Creadigol



Rydym ni'n gweithio gyda thros

1,159

Ymarferwyr Creadigol

84

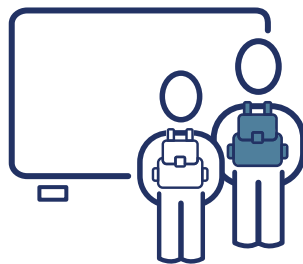
Cydweithio
Creadigol

72

Coffáu'r Rhyfel
Mawr

644

Ewch i weld



Dros

2,950

athrawon wedi'u
hyfforddi



4

Rhwydweithiau
Rhanbarthol
Celfyddydau

2,883

Athrawon, artistiaid
a gweithwyr
proffesiynol
diwylliannol wedi'u
hyfforddi gan y
Rhwydweithiau

55

Hyrwyddwyr
Celfyddydau

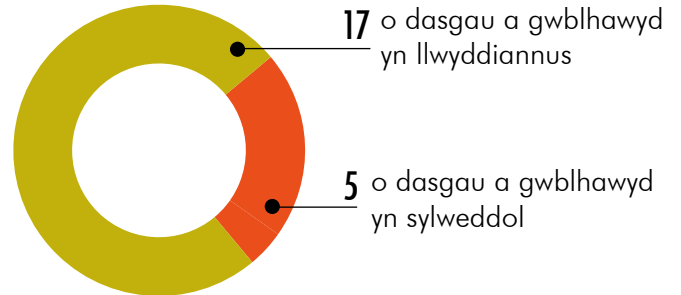


Ein perfformiad yn gyffredinol

Blwyddyn o berfformiad cryf yn erbyn ein hamcanion corfforaethol

Roedd 22 o dasgau allweddol yn ein Cynllun Gweithredol ar gyfer 2018/19, pob un a'i thargedau ei hun. Cafodd cynnydd ei fonitro gydol y flwyddyn drwy adroddiadau cynnydd chwarterol a gyflwynwyd i'r Cyngor. Rydym hefyd yn cyfarfod pob chwarter â swyddogion Llywodraeth Cymru.

Cwblhawyd y mwyafrif o'n tasgau yn 2018/19 yn llwyddiannus. Ar ddiwedd y flwyddyn:



Lle roedd targedau wedi'u cyrraedd yn sylweddol ond nid yn llawn, amseru oedd y rheswm yn y rhan fwyaf o achosion, gyda'r tasgau'n cael eu cwblhau yn fuan ar ôl dyddiad diwedd y flwyddyn.



Artes Mundi 8, Apichatpong Weerasethakul, Invisibility (2018)
Golwg ar y gosodiad, diolch i'r artist ac Oriel Anthony Reynolds, Llundain (llun: Polly Thomas)

Cyflawni ein hamcanion allweddol

Amcan

Creu –
meithrin talent, creadigrwydd
a gallu

Llythyr Cylch Gwaith: 1,3

Yr hyn a wnaethom yn ystod 2018/19

Mae creu'r amgylchedd lle gall artistiaid a sefydliadau celfyddydol greu eu gwaith gorau yn un o'n dyletswyddau pwysicaf. Rydym yn canfod a meithrin talent, gan gynorthwyo artistiaid i greu gwaith. Rhan bwysig o hyn yw galluogi artistiaid o gefndiroedd amrywiol i gael cyllid. Rydym hefyd eisiau cynyddu maint y gwaith sy'n cael ei gyflwyno drwy gyfrwng y Gymraeg.

Buddsoddasom oddeutu £28.7 miliwn ym **Mhortffolio Celfyddydol Cymru** – y 67 o sefydliadau refeniw sy'n dod â'r celfyddydau i gymunedau ar draws Cymru. Rhyngddynt, maent wedi comisiynu, cynhyrchu a hyrwyddo, arddangos a thithio gwaith o ansawdd da, gan ddarparu 7,958 o berfformiadau, 519 o arddangosfeydd a 72,383 o weithdai.

Buddsoddasom mewn amrywiaeth fawr o brosiectau a gweithgareddau unigol yn ystod 2018/19. Mae gan lawer o'r sefydliadau a ariannwn enw da yn rhyngwladol, megis **Gŵyl y Gelli**, un o wyliau Cymru sy'n atynfa artistig, gan ddenu cynulleidfaoedd i Gymru. Aeth **Hijinx** a **Cherddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC** hefyd ar deithiau sylweddol i wledydd tramor.

Rhoesom gymorth i artistiaid ar adegau tyngedfennol yn eu gyrfaoedd. Pa un a ydynt yn gweithio ar eu pen eu hunain neu gyda'i gilydd, yn lleol neu'n fyd-eang, ein nod yw creu'r cyfleoedd a fydd yn ei gwneud yn haws i'n hartistiaid ddilyn gyrfaoedd hyfyw a chynaliadwy o safle yng Nghymru. Yn ystod 2018/19 rhoesom gymorth i 175 o unigolion.

Mae **Criw Celf**, a ddyfeisiwyd yn wreiddiol gan Gyngor Gwynedd fel prosiect pilot i feithrin talent ifanc yn y celfyddydau gweledol, wedi tyfu'n sylweddol ers ei ddechrau. Erbyn hyn mae'n cael ei ddarparu ar draws yr holl awdurdodau lleol yn y gogledd yn ogystal ag yn Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot, Powys, Caerdydd a Thorfaen.

Amcan

Yr hyn a wnaethom yn ystod 2018/19

Cynorthwyasom Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru i ymsefydlu fel sefydliad annibynnol sy'n rheoli'r gwaith o weinyddu ensembles perfformio ieuencid cenedlaethol Cymru.

Lansiasom raglen ddwy flynedd ym maes y Celfyddydau ac Iechyd gyda Nesta ac Y Lab ym Mhrifysgol Caerdydd i ymchwilio i'r ffordd y gall ymyriadau celfyddydol chwarae rhan amlycach a mwy cynaliadwy yn y gwasanaeth iechyd yng Nghymru.

Cynyddodd ein partneriaeth gyda BBC Cymru ym maes cerddoriaeth, Horizons/Gorwelion, ei phroffil. Cafodd actau sylw mewn rhaglen deledu gan BBC Cymru, 'Rockfield Sessions'. A chafodd elfen Lansio y rhaglen bron 200 o geisiadau oddi wrth artistiaid ar draws Cymru. Ymysg y 38 a ddewiswyd, roedd cynnydd yn yr actau a arweinir gan fenywod a mwy o genres 'urban' a dawns. Hefyd y band Alffa, sy'n rhan o gynllun Gorwelion ar hyn o bryd, oedd yr act Cymraeg cyntaf i gael miliwn o ffrydiau ar Spotify.

Cyrraedd –
annog mwy o bobl i fwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau

Llythyr Cylch Gwaith: 2,4

Rydym wedi ymrwmo i sicrhau bod arian y Cyngor yn hygyrch ac er budd i holl ddinasyddion Cymru.

Rydym yn gweithio i ddymchwel y rhwystrau sy'n atal pobl rhag mwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau. Rydym yn arbennig o awyddus i ddenu pobl o gymunedau sydd o dan anfantais economaidd. Gwyddom fod bwch o ran mynychu a chyfranogi rhwng y mwyaf a'r lleiaf cefnog yng nghymdeithas Cymru ac mae lleihau'r bwch hwnnw'n flaenoriaeth o hyd. Gwyddom hefyd fod angen i'r celfyddydau adlewyrchu'n fwy cywir amrywiaeth ddiwylliannol y Gymru gyfoes.

Mae gennym gynlluniau gweithredu manwl ar gyfer Cydraddoldeb a'r Gymraeg. Rydym yn cyhoeddi adroddiadau penodol ar ein perfformiad ym mhob un o'r meysydd hyn. Rydym wedi integreiddio egwyddorion Datblygu Cynaliadwy ar draws ein gwaith o bennu polisiau, yn gyson â gofynion llesiant.

Amcan

Yr hyn a wnaethom yn ystod 2018/19

Fodd bynnag, mae'r cynnydd gyda'n gwaith Cydraddoldeb yn dal i fod yn gyndyn o araf, yn enwedig lefel isel ymgysylltiad â phobl anabl a phobl dduon ac Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig. Bydd hyn yn flaenoriaeth o hyd yn 2019/20.

Erbyn hyn mae'r rhaglen *Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau* wedi cyrraedd mwy na 70 y cant o'r ysgolion yng Nghymru. Mae hyn yn golygu bod mwy na 100,000 o ddisgyblion wedi dysgu am y celfyddydau a diwylliant, wedi cymryd rhan yn y celfyddydau ac wedi datblygu sgiliau creadigol ar draws y cwricwlwm. Mae'r rhaglen yn denu sylw rhyngwladol oddi wrth sefydliadau, llywodraethau ac asiantaethau addysgol yn Iwerddon, Denmarc, India a Tsile.

Cynorthwyasom â sefydlu Anthem. Cronfa Gerdd Cymru, y gronfa gerdd newydd i Gymru. Sefydlwyd bwrdd annibynnol ym mis Chwefror ac mae ei strategaeth gyntaf yn cael ei datblygu ar hyn o bryd. Pan fydd yn gwbl weithredol, bydd Anthem yn mynd i'r afael â'r rhwystrau i addysg a pherfformiad cerddorol mae plant a phobl ifanc yn eu hwynebu, yn enwedig ymysg teuluoedd sydd dan anfantais.

Mae ein rhaglen deithio gymunedol Noson Allan yn sicrhau bod perfformiadau o ansawdd da ar gael mewn ardaloedd ledled Cymru, gan ddarparu mynediad haws i'r celfyddydau. Yn 2018/19 llwyfannwyd 511 o ddigwyddiadau Noson Allan. Rhoesom gymorth hefyd i 40 o brosiectau Hyrwyddwyr Ifanc drwy ein cynllun i annog plant a phobl ifanc i drefnu a rheoli digwyddiadau proffesiynol eu hunain.

Mae ein cerdyn tocynnau i bobl anabl, Hynt, yn dal i dyfu. Yn 2018/19 ymaelododd 3,532 yn rhagor o bobl â'r cynllun, gan ddarparu cyfleoedd newydd i bobl anabl fynd â chydymaith i ddigwyddiad yn ddi-dâl. Erbyn hyn mae gan y cynllun 15,697 o aelodau i gyd.

Amcan

Cynnal –
cefnogi sector celfyddydol
dynamig a gwydn

Llythyr Cylch Gwaith: 3,4

Yr hyn a wnaethom yn ystod 2018/19

Mae ein cymorth i raglen Llywodraeth Cymru *Cyfuno* wedi annog partneriaethau lleol o artistiaid, sefydliadau, awdurdodau lleol a chyrrff cyhoeddus eraill i gydweithio i ddatblygu gweithgareddau celfyddydol yn y gymuned.

Yn y cyfnod hwn sydd mor anodd yn ariannol, bydd gwytnwch yn allweddol i oroesiad sefydliadau celfyddydol yn y dyfodol. Mae ein strategaeth yn hybu arloesedd ac entrepreneuriaeth ac yn gweithio gyda'n hartistiaid a'n sefydliadau celfyddydol i fod yn fwy gwydn a chynaliadwy.

Yn ystod y flwyddyn rydym wedi rhoi ar waith raglen o gymorth datblygiad busnes i'n sefydliadau allweddol sef **Gwytnwch**. Y nod oedd gwella eu gallu busnes fel nad ydynt yn dibynnu cymaint ar gyllid cyhoeddus. Rydym yn edrych ar sut y gallwn ehangu'r rhaglen i ragor o sefydliadau.

Rydym wedi hybu cyfleoedd i artistiaid o Gymru hyrwyddo ac arddangos eu gwaith mewn ffeiriau masnach rhyngwladol gan gynnwys **WOMEX**, **Berlin Tanzmesse**, **SXSW**, **Classical Next** a **Ffair Lyfrau Llundain**.

Mae **Brexit** wedi creu ansicrwydd mawr ynghylch sut y bydd gwaith rhyngwladol yn gweithredu yn y dyfodol. Rydym yn cymryd rhan lawn yn y drafodaeth bresennol ynghylch perthynas Cymru ag Ewrop. Rydym yn dal i ddadlau dros bwysigrwydd datblygu cyfleoedd marchnad newydd i'r celfyddydau a'r diwydiannau creadigol. Yn ystod y flwyddyn cyhoeddasom lawlyfr Brexit yn tynnu sylw at y materion roedd angen i sefydliadau celfyddydol eu hystyried fel rhan o'u gwaith blaengynllunio.

Am y drydedd flwyddyn yn olynol cynorthwyodd ein fîm rhyngwladol, **Celfyddydau Rhyngwladol Cymru**, ag elfen ddiwylliannol yn nhaith fasnach Llywodraeth Cymru i Shanghai a Hong Kong ym mis Mawrth 2019. Cymerodd chwe chwmni

Amcan

Yr hyn a wnaethom yn ystod 2018/19

celfyddyd a dylunio ran: Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru, Theatr Genedlaethol Cymru, Theatr na nÓg, Ballet Cymru, Julia Brooker a Melin Tregwynt.

Cytunasom i aelod o'n staff gael ei secondio i swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol. Rhoddodd hyn gyfle heb ei ail inni sicrhau y caiff y celfyddydau eu hintegreiddio i gynlluniau llesiant y 44 o gyrff cyhoeddus y mae'r ddeddfwriaeth Cenedlaethau'r Dyfodol yn eu cynnwys.

Rydym yn buddsoddi mewn sgiliau unigolion, gan ddarparu bwrsariau i ddigwyddiadau hyfforddiant allweddol. Rydym wedi cefnogi 5 bwrsari ar gyfer aelodaeth lawn o'r Arts Marketing Association (AMA) a fydd yn cael eu cynnig i bobl dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig, neu sefydliadau a arweinir gan bobl anabl/pobl dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig. Ein nod yw sicrhau bod aelodau'r AMA yng Nghymru'n fwy amrywiol. Rhoesom hefyd 5 bwrsari i fynd i'r Gynhadledd gyntaf ar Gynwysoldeb a Chynulleidfaoedd i gael ei threfnu gan yr AMA.

Rydym yn ofalus i beidio â gwario mwy ar **gostau rhedeg Cyngor y Celfyddydau** nag sy'n gwbl angenrheidiol. Rydym yn parhau i arbed arian drwy symleiddio prosesau, lleihau nifer y staff a gwneud defnydd gwell o dechnoleg. Rydym hefyd wedi lleihau cost ein swyddfeydd. Dros y pum mlynedd ddiwethaf rydym wedi lleihau nifer y staff bron chwarter wrth inni geisio sicrhau'r arian uniongyrchol mwyaf posibl i'r celfyddydau. Serch hynny, ein nod yw creu sefydliad â'r celfyddydau'n greiddiol iddo - o'r ansawdd gorau o ran cyflawni ac yn gynaliadwy o ran cost.








Ballet Cymru (llun: Sian Trenberth Photography)







Llywodraethu Corfforaethol







Ein Hymddiriedolwyr

Aelodau'r Cyngor a wasanaethodd ers 1 Ebrill 2018 oedd:

Presenoldeb mewn cyfarfodydd yn ystod 2018/19				
Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	
Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd:				
6	5	4	3	
 Phil George Cadeirydd Ers 1 Ebrill 2016	6			
 Marion Wyn Jones Ers 1 Ebrill 2012 Is-gadeirydd Ers 1 Ebrill 2017 Cadeirydd Grŵp Monitro'r Gymraeg	4			
 Iwan Bala Ers 1 Tachwedd 2016 Aelod o Bwyllgor Ymgynghorol Cymru yn Fenis	4			
 Lhosa Daly Ers 1 Ebrill 2019 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (ers Mai 2019)	Amh.			
 Devinda De Silva Ers 1 Ebrill 2019 Aelod o'r Grŵp Monitro Cydraddoldebau (ers Mai 2019)	Amh.			

Presenoldeb mewn cyfarfodydd yn ystod 2018/19

	Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd:			
					6	5	4	3
	Andy Eagle Ers 1 Tachwedd 2016 Aelod o'r Pwyllgor Cyfalaf (ers Mawrth 2019) Aelod o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol hyd fis Mai 2019	6	/	1/1	1			
	Kate Eden Ers 1 Ebrill 2017 Cadeirydd (ers Gorffennaf 2018) y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg Aelod o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	5	3/3	/	3			
	Michael Griffiths OBE Ers 1 Ebrill 2012 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg hyd fis Mai 2019 Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol	5	2	/	2			
	Professor Tudur Hallam Ers 1 Ebrill 2019 Aelod o Grŵp Monitro'r Gymraeg (ers Mai 2019)	Amh.	/	/	/			
	Melanie Hawthorne Ers 1 Ebrill 2012 Cadeirydd Grŵp Monitro Cenedlaethau'r Dyfodol	5	/	/	/			
	Gwennan Mair Jones Ers 1 Ebrill 2019 Aelod o Grŵp Monitro Cenedlaethau'r Dyfodol (ers Mai 2019)	Amh.	/	/	/			

Presenoldeb mewn cyfarfodydd yn ystod 2018/19				
	Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol
Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd:				
	6	5	4	3
 <p>Alison Mears Esswood Ers 1 Ebrill 2019</p> <p>Aelod o'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol (ers Mai 2019)</p>	Amh.			
 <p>Andrew Miller Ers 1 Ebrill 2012</p> <p>Cadeirydd y Grŵp Monitro Cydraddoldeb (ers Mai 2019)</p>	5			
 <p>Rachel O'Riordan Ers 1 Ebrill 2017</p> <p>Aelod o'r Pwyllgor Cyfalaf hyd fis Tachwedd 2018</p>	2		0/3	
 <p>Victoria Provis Ers 1 Ebrill 2019</p> <p>Aelod o'r Pwyllgor Cyfalaf (ers Mai 2019)</p>	Amh.			
 <p>Dafydd Rhys Ers 1 Ebrill 2017</p> <p>Aelod (Cadeirydd o 1 Ebrill 2018 i fis Mehefin 2018) o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg hyd fis Mehefin 2019</p>	6	3		
 <p>Richard Turner O 1 Ebrill 2010 hyd 31 Mawrth 2019</p> <p>Cadeirydd y Grŵp Monitro Cydraddoldebau hyd 31 Mawrth 2019</p>	6			

Presenoldeb mewn cyfarfodydd yn ystod 2018/19

	Cyngor	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol
	Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd:			
	6	5	4	3
 <p>Alan Watkin O 1 Ebrill 2010 hyd 31 Mawrth 2019</p> <p>Cadeirydd y Pwyllgor Cyfalaf hyd 31 Mawrth 2019</p>	6		4	
 <p>John C Williams o 1 Ebrill 2010 hyd 31 Mawrth 2019</p>	0			
 <p>Dr Sarah Younan Ers 1 Ebrill 2019</p> <p>Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg (ers Mai 2019)</p>	Amh.			

Presenoldeb aelodau annibynnol o Bwyllgorau mewn cyfarfodydd yn ystod 2018/19

	Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg	Pwyllgor Cyfalaf	Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol
	Nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd:		
	5	4	3
Andrew Butler	5		
Katrina Michael hyd Fehefin 2018	1/2		
Elid Morris ers Ionawr 2019	2/2		
Arwel Thomas	5		
Ruth Cayford		3	
Mark Davies		3	
Roland Wyn Evans		4	
Alan Hewson		3	
Valerie Ellis			3
Philip Westwood			1

Yn unol â Chod Arfer Gorau'r Cyngor, mae aelodau o'r Cyngor ac aelodau annibynnol o Bwyllgorau'n gwneud datganiadau o fuddiant mewn perthynas â chyfarwyddiaethau, aelodaeth o fyrddau rheoli (neu gyrff cyfatebol) neu gyflogaeth a allai wrthdaro â'u cyfrifoldebau parthed Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae cofrestr buddiannau Aelodau'r Cyngor ac aelodau annibynnol o Bwyllgorau ar gael i'r cyhoedd ei gweld, o wneud apwyntiad, ym mhob un o swyddfeydd y Cyngor yn ystod oriau gwaith arferol.

Caiff pob trafodyn ariannol rhwng aelodau a'r Cyngor eu datgelu y datganiadau ariannol, dan *Trafodion â phartion cysylltiedig*.

Digwyddiadau'n gysylltiedig â data personol

Mae gan y Cyngor reolaethau a pholisïau ar waith i sicrhau cyfanrwydd data. Mae systemau TGCh yn sicrhau bod rheolaeth gaeth ar ddiogelwch ffisegol y data. Hyd y gwyddom, ni chollwyd unrhyw ddata yn y cyfnod dan sylw.

Ein Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu

Nicholas Capaldi

Ein swyddfeydd

Canolbarth a Gorllewin Cymru:
Y Mwnt
18 Stryd y Frenhines
Caerfyrddin
SA31 1JT

Gogledd Cymru:
Parc y Tywysog II
Rhodfa'r Tywysog
Bae Colwyn
LL29 8PL

De Cymru a'r swyddfa
Plas Bute
Caerdydd
CF10 5AL

Archwilydd – Gweithgareddau Cyffredinol

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Archwilydd – Dosbarthu'r Loteri

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol
157-197 Heol Palas Buckingham
Llundain
SW1W 9SP

Archwilwyr mewnol

Deloitte LLP
5 Sgwâr Callaghan
Caerdydd
CF10 5BT

Cyfreithwyr

Geldards LLP
Tŷ Dumfries
Plas Dumfries
Caerdydd
CF10 3ZF

Bancwyr

Santander UK p.l.c.
9 Heol y Frenhines
Caerdydd
CF10 2UD

Datganiad Llywodraethu

A finnau'n Swyddog Cyfrifyddu a Phrif Weithredwr Cyngor Celfyddydau Cymru, mae'r datganiad llywodraethu hwn yn gyfrifoldeb personol i mi, Nick Capaldi. Mae'n disgrifio trefniadau llywodraethu Cyngor Celfyddydau Cymru.

Mae hefyd yn disgrifio sut yr wyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau am sicrhau ein bod yn cynnal ein busnes, o ran gweithgarwch y trysorlys a'r Loteri, yn unol â'r gyfraith. Mae hyn yn cynnwys darparu'r sicrwydd angenrheidiol ein bod yn cadw at y safonau priodol ac yn sefydlu'r trefniadau diogelu angenrheidiol i amddiffyn y defnydd o arian y cyhoedd.

Rwy'n esbonio sut y cyfrifyddir yn iawn am yr arian hwn a sut y caiff ei ddefnyddio'n ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol i gynorthwyo â chyflawni ein cynlluniau a'n blaenoriaethau.

Y fframwaith deddfwriaethol

Rydym yn gweithredu mewn amgylchedd cyfreithiol sydd wedi'i bennu a'i reoleiddio'n ofalus. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn atebol i Ddirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth Llywodraeth Cymru. Mae ein gwaith hefyd yn destun craffu gan Bwyllgorau Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Rydym yn gweithio o fewn fframwaith sy'n nodi'r telerau a'r amodau y mae Gweinidogion Cymru'n darparu ein cyllid cymorth grant o danynt, a sut y gallwn ddefnyddio'r cyllid hwn. Rydym yn rheoli ein harian gydag uniondeb ac er budd y cyhoedd ac, ynghyd â chyrff cyhoeddus eraill yng Nghymru, yn cadw at yr egwyddorion a geir yn y ddogfen *Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru*.

A ninnau'n ddsbarthwr arian y Loteri o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc 1993 (fel y'i diwygiwyd), rydym yn atebol i Ysgrifennydd Gwladol y Deyrnas Unedig ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Cawn ein cyfarwyddiadau ariannol oddi wrth yr Ysgrifennydd Gwladol a'n cyfarwyddiadau polisi gan Weinidogion Cymru. Mae'r rhain yn nodi sut mae'n rhaid inni weithredu o ran gweithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

Mae'n ofynnol inni roi cyfrif am ein gweithgarwch dosbarthu arian y Loteri ar wahân i weddill ein gwaith, ac mae gennym drefniadau priodol ar waith i sicrhau y cynhyrchwn ddwy set o gyfrifon cyhoeddedig. Mae ein cyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri yn cael eu harchwilio o dan gontract gyda'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol gan Swyddfa Archwilio Cymru. Mae Swyddfa Archwilio Cymru hefyd yn archwilio ein cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol.

A ninnau'n elusen, mae'n rhaid inni sicrhau ein bod yn cydymffurfio â gofynion Deddfau'r Elusennau 1960, 2006, 2011 a 2016. Felly, dilynwn ganllawiau a gyhoeddir gan y Comisiwn Elusennau, gan weithredu'n unswydd i gyflawni ein hamcanion elusennol a siartredig.

Mae'r gweithgareddau yr ydym yn eu cyflawni mewn cysylltiad â'n *Cynllun Casglu* yn

ddarostyngedig i Ddeddf Credyd Defnyddwyr ac i'r canllawiau a gyhoeddir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol.

Rydym wedi dylunio ein systemau, ein prosesau a'n rheolaethau i gymryd i ystyriaeth y gwahanol gyfrifoldebau hyn. O fewn y fframweithiau hyn gwnawn benderfyniadau annibynnol ynghylch cyfeiriad strategol y sefydliad, cyllid grantiau, a phenderfyniadau ariannol eraill.

Mae asesu risg yn sylfaenol i'n gweithrediadau a dylid darllen y Datganiad Llywodraethu hwn ar y cyd â'r adran Prif risgiau ac ansicrwydd yn yr Adroddiad Perfformiad.

Pe bai'r angen yn codi, gall y cyrff canlynol ymchwilio i fusnes y Cyngor: Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, y Comisiynydd Seneddol dros Weinyddu, y Comisiwn Elusennau, yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, y Comisiynydd Gwybodaeth, y Swyddfa Archwilio Genedlaethol, a Swyddfa Archwilio Cymru.

Ein trefniadau Llywodraethu

Cawn ein llywodraethu gan Fwrdd o Ymddiriedolwyr - y Cyngor - sy'n cynnwys Cadeirydd a hyd at ddau ar bymtheg o aelodau annibynnol eraill, a phenodir un ohonynt yn Is-gadeirydd. Caiff ein Ymddiriedolwyr eu penodi gan y Ddirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth drwy broses ddethol agored. Gwneir penodiadau fel arfer am gyfnod o dair blynedd a gellir ei adnewyddu am ddau gyfnod ychwanegol ar y mwyaf.

Daw pob Ymddiriedolwr ag arbenigedd a gwybodaeth penodol i'r broses o arolygu a datblygu ein gweithgareddau. Ar ddiwedd Mawrth 2019, roedd ein Cyngor yn cynnwys y Cadeirydd a deuddeg o aelodau. Wedi i gyfnod rhai o'r aelodau yn eu swydd ddod i ben, ar adeg llofnodi'r cyfrifon hyn roedd y Cyngor yn cynnwys y Cadeirydd ac un ar bymtheg o aelodau.

Caiff Cadeirydd y Cyngor gydnabyddiaeth ariannol ar raddfa a bennir pob blwyddyn gan Lywodraeth



How to be Brave, Protest Fudr, Canolfan Gymunedol Heol Eton, Casnewydd, Noson Allan (llun: Creative Fez)

Cymru. Mae pob Ymddiriedolwr arall yn rhoi o'i amser a'i arbenigedd yn wirfoddol. Fodd bynnag, cânt eu had-dalu am dreuliau parod yr aed iddynt ar fusnes y Cyngor.

Rydym yn hyrwyddo gwerthoedd llywodraethu da

Rydym yn cadw at saith Egwyddor yr Arglwydd Nolan ar gyfer Bywyd Cyhoeddus ac rydym yn ymdrechu i sicrhau bod pob un o'n cyflogeion, ein Hymddiriedolwyr, aelodau o'n Pwyllgorau a'n Hymgynghorwyr Cenedlaethol yn deall a chymhwyso'r Egwyddorion hyn ac yn cadw atynt.

I gefnogi hyn, mae gennym **God Arfer Gorau** sy'n helpu i sicrhau bod rolau a chyfrifoldebau aelodau a swyddogion wedi'u diffinio'n glir. Mae hefyd yn cynnwys y safonau o briodoldeb y disgwylir y dylai aelodau a'r staff gadw atynt. Caiff y Cod ei adolygu a'i ddiweddarau o leiaf unwaith pob dwy flynedd. Mae copi i'w weld ar ein [gwefan](#).

Yn unol â'r Cod, mae'n ofynnol i bob aelod o'r Cyngor, pob aelod o bob Pwyllgor a phob un o'n Cydweithwyr Celfyddydol a phob aelod o'n staff gwblhau Datganiad o Fuddiant blynyddol, a sicrhau nad oes oedi wrth roi gwybod inni am unrhyw newidiadau yn eu hamgylchiadau. Maent yn gwneud datganiadau o fuddiant mewn perthynas â chyfarwyddiaethau, aelodaeth o fyrddau rheoli (neu gyrff cyfatebol) neu gyflogaeth a allai wrthdaro â'u cyfrifoldebau parthed Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae'r gofrestr fuddiannau ar gael i'r cyhoedd ei gweld, o wneud apwyntiad, ym mhob un o swyddfeydd y Cyngor yn ystod oriau gwaith arferol. Caiff pob trafodyn ariannol rhwng aelodau a'r Cyngor eu datgelu yn y datganiadau ariannol o dan y pennawd Trafodion â phartïon cysylltiedig.

Cyflawnodd y Cyngor, y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg a'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol adolygiad hunanasesu o'u perfformiad yn ystod y flwyddyn. Roedd canfyddiadau'r gwerthusiadau hyn yn gadarnhaol. Caiff meysydd a nodwyd i'w gwella eu nodi mewn cynlluniau gweithredu. Yn benodol, daeth

adolygiad hunanasesu blynyddol y Cyngor yntau i'r casgliad bod y mwyafrif helaeth o'i ddangosyddion effeithiolrwydd wedi'u cyflawni.

Roedd y Cyngor yn fodlon ar y cynnydd a wnaed yn ystod y flwyddyn i fynd i'r afael â'r meysydd a nodwyd yn adolygiad y llynedd. Cydnabu'r Cyngor bwysigrwydd sicrhau cymysgedd ac amrywiaeth priodol o arbenigedd a sgiliau celfyddydol ar Fwrdd yr Ymddiriedolwyr wrth i aelodau newydd gael eu penodi. Meysydd arbennig i ganolbwyntio arnynt fydd monitro ansawdd, hybu rhagor o ymrwymiad i'r Gymraeg ymysg sefydliadau a ariennir, a'r defnydd effeithiol o dechnoleg gwybodaeth a chyfathrebu.

Nid yw'r cod Llywodraethu Corfforaethol a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Mawrhydi yn uniongyrchol berthnasol i Gyngor Celfyddydau Cymru. Fodd bynnag, a finnau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwy'n fodlon bod y trefniadau sydd gennym ar waith yn adlewyrchu arfer da. Rwyf hefyd yn credu bod Cyngor y Celfyddydau wedi cydymffurfio â'r egwyddorion o atebolrwydd, effeithiolrwydd ac arweinyddiaeth a fynegir yng Nghod y Trysorlys, i'r graddau y bônt yn berthnasol i Gyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru a Dosbarthwyr Arian y Loteri. Mae'r Cyngor yn cytuno â'r farn hon.

Chwythu'r chwiban

Mae gan y Cyngor bolisi sefydledig ar chwythu'r chwiban. Tynnir sylw'r staff at hwn yn ystod y cyfnod sefydlu ac mae ar gael yn llawlyfr gweithredol y Cyngor ac ar ei fewnrwyd. Caiff y polisi ei adolygu o leiaf pob tair blynedd. Ni roddwyd gwybod am unrhyw ddiwyddiadau yn ystod y flwyddyn.

Gwneud penderfyniadau gwybodus

Mae'r penderfyniadau a wneir gan ein Cyngor a'n Pwyllgorau'n cael eu llywio gan gyngor a ddarparwyd gan staff Cyngor y Celfyddydau. Disgwylir i bapurau ac adroddiadau a gynhyrchir gan swyddogion ddangos yn glir yr holl wybodaeth berthnasol mae ei hangen i alluogi gwneud

penderfyniadau gwybodus. Mae'r holl bapurau allweddol yn nodi: goblygiadau ariannol, amgylcheddol ac o ran adnoddau dynol; risgiau; a datganiad o sicwydd.

Caiff y papurau eu dosbarthu ymlaen llaw cyn pob cyfarfod o'r Cyngor a'r Pwyllgorau; ni chaiff eitemau a gyflwynir ac adroddiadau ar lafar eu derbyn ond mewn amgylchiadau eithriadol. Yn ystod y flwyddyn, roedd y Cyngor yn fodlon ar amseroldeb ac ansawdd y wybodaeth a ddarparwyd ar ei gyfer. Yn yr achosion prin pan nad yw'r wybodaeth a ddarperir yn bodloni'r safonau gofynnol, caiff y papur ei wrthod a chaiff un arall ei gomisiynu yn ei le. Ni chafwyd unrhyw enghreifftiau o hyn yn 2018/19.

Lle bo'n briodol ac yn berthnasol, mae cyngor gan swyddogion yn cael ei ategu gyda chynghor arbenigol a barn gan gyfreithwyr. Bydd y Cyngor yn parhau i sicrhau bod ganddo ddigon o amser a gwybodaeth i drafod polisi yn iawn ac ystyried cyfeiriad y sefydliad i'r dyfodol. Ymgynghorir â'r cyhoedd ynghylch cynigion polisi allweddol. Mae'r ymatebion a'r adborth yn darparu rhagor o wybodaeth ar gyfer trafodaethau'r Cyngor cyn y rhoddir y wedd derfynol ar bolisiau.

Rydym yn darparu cyllid i drydydd partiön

Un o ddyletswyddau pwysicaf y Cyngor yw dosbarthu arian i ddatblygu a chynorthwyo'r celfyddydau yng Nghymru. Rydym yn ddsbarthwr pwysig o arian – oddi wrth Lywodraeth Cymru, y Loteri Genedlaethol a ffynonellau eraill, gan gynnwys, lle bo'n berthnasol, cyllid o Ewrop.

Rydym wedi datblygu systemau a gweithdrefnau cadarn ac atebol i gefnogi'r gweithgarwch allweddol hwn. Mae ein prosesau rhoi a monitro grantiau'n cael eu hadolygu pob blwyddyn gan ein harchwilwyr mewnol.

Diogelwch data

Rydym yn dal llawer iawn o ddata ac rydym yn cymryd ein rhwymedigaethau o dan y Ddeddf Diogelu Data a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) o ddifrif. Paratoasom ar gyfer GDPR ar draws pob rhan o'r sefydliad, gan sicrhau cydymffurfiaeth lawn â'r rheoliadau o 25 Mai 2018 ymlaen. Mae ein systemau a'n rheolau TGCh yn sicrhau bod rheolaeth gaeth ar ddiogelwch data. Rydym yn asesu ein trefniadau diogelwch yn rheolaidd ac wedi cymryd camau i'w gwneud yn gadarnach.

Nid amlygodd yr adolygiad lefel uchel o reolaethau TG a wnaed gan ein harchwilwyr allanol, na'n rhaglen o adolygiadau archwilio mewnol a wnaed yn ystod y flwyddyn, na'r adolygiad diogelwch blynyddol ar ran Llywodraeth Cymru, unrhyw faterion oedd yn peri pryder difrifol yn y maes hwn. Hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred, ni chollwyd unrhyw ddata yn ystod y flwyddyn.

Digwyddiadau cysylltiedig â data personol

Mae gan y Cyngor reolaethau a pholisïau ar waith i sicrhau cyfanrwydd data. Mae systemau TGCh yn sicrhau bod rheolaeth gaeth ar ddiogelwch ffisegol y data. Hyd y gwyddom, ni chollwyd unrhyw ddata yn y cyfnod dan sylw.

Cyfarwyddiadau gan Weinidogion

A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, rydym yn ddarostyngedig i offerynnau anstatudol, sy'n cynnwys Cyfarwyddiadau priodol. Ni chyflwynwyd inni unrhyw Gyfarwyddiadau yn ystod y flwyddyn nac unrhyw Gyfarwyddiadau oddi wrth y Gweinidogion o ran ein gweithgareddau Loteri.

Ein Strwythur Llywodraethu

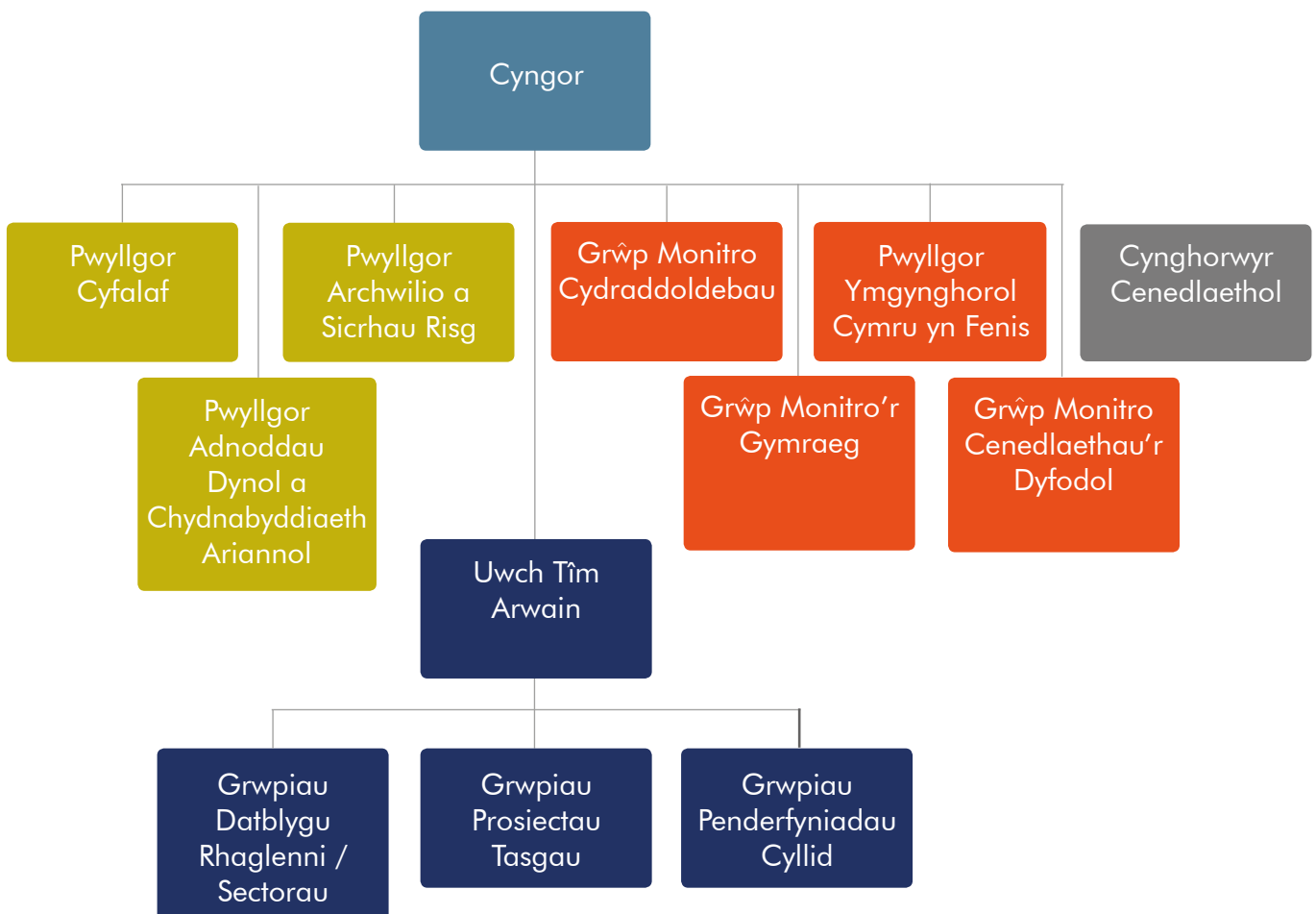
I helpu i gynorthwyo â'i waith, mae'r Cyngor wedi penodi tri phwyllgor i ddarparu cyngor arbenigol. Dyma hwy: y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg; y Pwyllgor Cyfalaf; a'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol. Mae gan y Cyngor hefyd bwyllgor ymgynghorol ad hoc i'w gynghori ar bresenoldeb Cymru yn y Biennale Celf rhyngwladol yn Fenis, a thri grŵp monitro mewnol.

Mae pob Pwyllgor yn cynnwys aelodau o'r Cyngor, y mae un ohonynt yn gweithredu fel Cadeirydd, ac aelodau annibynnol o'r pwyllgor a benodir drwy broses ddethol agored oherwydd eu sgiliau arbenigol a'u profiad. Darperir cofnodion pob un o gyfarfodydd y Pwyllgorau i'r Cyngor i gael eu trafod a'u nodi. Gellir gweld cylch gorchwyl pob pwyllgor, sy'n cael ei adolygu pob blwyddyn, ar ein [gwefan](#).

Mae pob aelod newydd o'r Cyngor ac o bob Pwyllgor yn mynd drwy broses sefydlu sy'n briodol i'w rôl, a chaiff ei annog i barhau â'i ddatblygiad yn ystod cyfnod ei benodiad.

Ein tri grŵp monitro mewnol yw – Cenedlaethau'r Dyfodol, Cydraddoldebau a'r Gymraeg. Mae'r rhain yn helpu i symud agenda'r Cyngor ymlaen yn y meysydd hyn. Cyflwynwyd cofnodion pob cyfarfod i'r Cyngor.

Yn ystod y flwyddyn, recriwtiwyd cohort newydd o Gydweithwyr Celfyddydol gennym. Mae'r Cydweithwyr, a fydd yn dechrau eu gwaith yn ystod 2019/20, yn cynorthwyo staff gweithredol, gan gynnig eu hamser a'u harbenigedd. Mae eu gwybodaeth a chymorth arbenigol yn cyfrannu at ddatblygu polisiau, asesu ceisiadau am grantiau, a rhoi cyngor i swyddogion. Cânt eu penodi drwy broses recriwtio agored.



Cyfrifoldebau

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gyfeiriad strategol ein sefydliad ac am ei reoli. Mae hefyd yn gyfrifol am sicrhau ein bod, drwof fi fel y Prif Weithredwr, yn gweithredu o fewn y gwahanol atebolrwyddau sy'n ofynnol inni.

Mae aelodau o'r Cyngor yn gyfrifol am benderfyniadau allweddol ar bolisi corfforaethol: llunio ein Cynlluniau Corfforaethol a Gweithredol ac unrhyw newidiadau o bwys i delerau ac amodau gwasanaeth y staff.

Mae'r Cyngor yn pennu'r gyllideb flynyddol, penderfynu ar ddyraniad blynyddol y grantiau i sefydliadau ym Mhortffolio Celfyddydol Cymru, a chymeradwyo pob grant dros £50,000, neu dros £250,000 yn achos prosiectau cyfalaf a gyllidir gan arian y Loteri a dyfarniadau Gwytnwch dros £100,000. Dirprwyir y penderfyniadau ar grantiau sy'n is na'r trothwyon hyn i aelodau awdurdodedig o'r staff ac i'r Pwyllgor Cyfalaf.

Mae'r aelodau yn cynorthwyo â Phwyllgorau'r Cyngor. Maent hefyd yn mynychu digwyddiadau celfyddydol ledled Cymru fel cynrychiolwyr i'r Cyngor.

Crynodeb o'r trafodaethau a gafwyd yn ystod 2018/19

Wrth iddo graffu'n barhaus ar Lywodraethu, bu'r Cyngor wrthi'n paratoi a monitro'r Cynllun Gweithredol am y flwyddyn. Hefyd cychwynnodd ac arweiniodd y Cyngor y gwaith o gynhyrchu **Cynllun Corfforaethol 2018-23**, "*Er budd pawb...*". Yn rhan o'r gwaith paratoi, cynaliasom ymgynghoriad helaeth ledled y wlad - ein Sgwrs Greadigol Cymru Gyfan.

Yn wyneb tuedd sylfaenol gostyngiad yn lefel incwm o'r Loteri i achosion da, a lefelau arian cyhoeddus disymud, cynhaliodd y Cyngor ymgynghoriad cyhoeddus manwl ar ein cynlluniau gwario i'r dyfodol. Caiff canlyniadau'r ymgynghoriad hwn eu cyhoeddi yn ystod 2019/20.

Roedd y prosiectau allweddol yn cynnwys pedwaredd blwyddyn y rhaglen Dysgu Creadigol, cyflawni rhaglen Gwytnwch, datblygu rhaglen newydd **Y Celfyddydau ac Iechyd** a diwedd ein rhaglen Creu Cymunedau Cyfoes. Gyda chefnidir o ansicrwydd oherwydd Brexit, lansiodd y Cyngor hefyd ei **Strategaeth Ryngwladol** newydd.

Cyngor

Un mater arwyddocaol i'r Cyngor yn ystod y flwyddyn oedd rhoi strwythur staffio newydd ar waith yn dilyn ein **Hadolygiad** o'r **Sefydliad** diwethaf. Mae toriadau i nifer y staff wedi bod yn heriol ac mae'r Cyngor wedi cefnogi'r uwch fîm arwain wrth iddo hybu diwylliant sefydliadol wedi'i adfywio.

Amllder cyfarfodydd a phresenoldeb ynddynt

Cyfarfu'r Cyngor 6 gwaith yn ystod 2018/19 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Yn ystod y flwyddyn, mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 60 o weithiau allan o 72 posibl. Cynhelir cyfarfodydd y Cyngor oddeutu pob 6 wythnos fel arfer. Gellir gweld copiâu o agendâu a chofnodion cyfarfodydd y Cyngor ar ein gwefan.

Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg

Cyfrifoldebau

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yn gyfrifol am ddarparu sicrwydd i'r Cyngor ar effeithiolrwydd ein llywodraethu, ein gwaith rheoli risg a'n trefniadau rheoli mewnol. Mae'n craffu ar reolaeth a gweinyddiaeth y sefydliad i brofi a weithredir y prosesau a gweithdrefnau i'r safon uchel y mae'r Cyngor yn ei disgwyl.

Crynodeb o'r trafodaethau yn ystod 2018/19

Ymunodd aelodau newydd â'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn. Hefyd penodwyd Cadeirydd newydd yn ystod y flwyddyn ariannol. Darperir cyfnod sefydlu trylwyr a hyfforddiant rheolaidd i bob aelod o'r Pwyllgor. Roedd sesiynau hyfforddiant allweddol yn ystod 2018/19 yn cynnwys y gwaith o ddatblygu Fframwaith Craffu ar gyfer Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Monitro Portffolio Celfyddydol Cymru.

Un elfen bwysig o waith y Pwyllgor yw craffu ar y Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol a'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol fel rhan o ymrwymiad y Pwyllgor i lywodraethu da. Mae hefyd yn derbyn Adroddiad Radar Portffolio Celfyddydol Cymru sy'n crynhoi statws perfformiad sefydliadau allweddol Cyngor y Celfyddydau. Gyda'i gilydd, mae'r dogfennau hyn yn rhoi sicrwydd i'r Cyngor bod y systemau, prosesau ac ymddygiadau sy'n enghreifftio llywodraethu da a gweithredu effeithiol ar waith.

Mae'r Pwyllgor yn cael yr holl adroddiadau archwilio mewnol ac yn monitro cynnydd unrhyw argymhellion sydd wedi'u codi. Yn 2018/19 cyflwynwyd 10 adroddiad. O'r meysydd a adolygwyd, rhoddwyd sgôr sicrwydd 'sylweddol' i 6 a sgôr 'gymedrol' i 2. Cyflwynwyd 2 adroddiad ymgynghorol yn ogystal.

Un o rolau allweddol y Pwyllgor yw cadw llygad ar gyflawni yn erbyn argymhellion archwilio sydd heb eu cyflawni. Wedi iddynt fynegi pryder ynghylch llithriant yn erbyn terfynau amser, roedd yr aelodau'n falch i nodi bod cynnydd da wedi'i wneud o ran ymateb yn brydlon i argymhellion archwilio.

Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg

Yn ystod y flwyddyn roedd y Pwyllgor yn arbennig o awyddus i sicrhau bod polisi a strategaethau Cyngor y Celfyddydau ar gyfer seiber-ddiogelwch yn dal i fod yn addas at y diben. Cafodd hyn ei gadarnhau gan ddyfarniad achrediad IASME i'r Cyngor yn ystod y flwyddyn.

Fel rhan o'i gyloch cyfarfodydd, ymwelodd y Pwyllgor â stiwdios ymarfer a chanolfan cynhyrchu un o sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru, **Opera Cenedlaethol Cymru**. Hefyd cafodd yr aelodau fynychu rhan o ymarfer gwisgoedd La Cenerentola gan Rossini. Caniataodd hyn i'r aelodau gael golwg ar y ffordd mae un o sefydliadau celfyddydol cenedlaethol Cymru yn gweithredu.

Amllder cyfarfodydd a phresenoldeb ynddynt

Cyfarfu'r Pwyllgor 5 gwaith yn ystod 2018/19 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Yn ystod y flwyddyn, mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 21 o weithiau allan o 27 posibl. Cynhelir cyfarfodydd Pwyllgor pob chwarter fel arfer, gyda chyfarfod ychwanegol ar ddechrau'r haf.

Pwyllgor Cyfalaf

Cyfrifoldebau

Mae'r Pwyllgor Cyfalaf yn gyfrifol am gynghori'r Cyngor ynghylch datblygu polisi ar bob agwedd ar ddatblygu cyfalaf, gan gynnwys blaenoriaethau cyllido a chynlluniau. Mae'r Pwyllgor hefyd wedi goruchwyllo rhaglen Creu Cymunedau Cyfoes.

Mae'r Cyngor yn dirprwyo i'r Pwyllgor yr awdurdod i wneud penderfyniadau cyllido ar grantiau cyfalaf y Loteri o £50,001 i £250,000, ac am wneud argymhellion ar grantiau cyfalaf mwy i'r Cyngor.

Mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am fonitro prosiectau byw a chynghori'r Cyngor arnynt.

Crynodeb o'r trafodaethau a gafwyd yn ystod 2018/19

Prif weithgaredd y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn oedd monitro'r cyflawni yn erbyn strategaeth bum mlynedd y Cyngor i **Ddatblygu Cyfalaf (2012-2017)**. Un llwyddiant arbennig oedd cwblhau cyfleuster sinema ychwanegol **Galeri**.

Pwyllgor Cyfalaf

Crynodeb o'r trafodaethau a gafwyd yn ystod 2018/19

Fel rhan o waith cynllunio ariannol y Cyngor at y tymor hirach, gofynnwyd i'r Pwyllgor nodi blaenoriaethau posibl am y cyfnod hyd at 2022/23 (blwyddyn olaf trwydded bresennol y Loteri Genedlaethol). Ystyriodd y Pwyllgor brosiectau sydd ar y gweill, gan sicrhau bod y ceisiadau sydd yn yr arfaeth yn cyd-fynd yn briodol â'r cyllid mae ei angen i gefnogi'r ceisiadau hynny.

Mae tynnu arian i lawr yn dal i achosi anawsterau. O dan reolau'r Loteri, rhaid rhoi cyfrif am ymrwymiad llawn o'r arian ar adeg y dyfarnu. Fodd bynnag, mae problemau ymgeiswyr i sicrhau'r cyllid partneriaeth gofynnol yn golygu ei bod yn cymryd yn hirach i wireddu prosiectau. Mae gan hyn oblygiadau i falansau cyfalaf y Loteri ac roedd y rhan fwyaf o drafodaethau'r Pwyllgor yn canolbwyntio ar y prosiectau hynny sy'n dal i godi arian ar gyfer incwm partneriaeth.

Hefyd goruchwyliodd y Pwyllgor y gwaith o reoli a gweinyddu rhaglen y Cyngor Creu Cymunedau Cyfoes. Nododd fod y prosiectau'n tynnu tua'u terfyn erbyn hyn ac y câi gwerthusiad manwl ei gyhoeddi yn y flwyddyn i ddod.

Amllder cyfarfodydd a phresenoldeb ynddynt

Cyfarfu'r Pwyllgor 4 gwaith yn ystod 2018/19 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Yn ystod y flwyddyn, mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 18 o weithiau allan o 24 posibl. Cynhelir cyfarfodydd y Pwyllgor oddeutu pob deufis, er bod llai o gyfarfodydd yn ystod yr haf.

Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol

Cyfrifoldebau

Mae gan y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol gyfrifoldeb am oruchwylio a monitro materion adnoddau dynol ar ran y Cyngor.

Mae hwn yn cynnwys cytuno faint o dâl a gaiff y Cadeirydd, o fewn y cyfyngiadau a bennir gan Weinidogion Cymru; am bennu amcanion blynyddol y Prif Weithredwr ac adolygu ei berfformiad; ac am benodi i uwch swyddi yn y corff gweithredol.

Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol

Crynodeb o'r trafodaethau a gafwyd yn 2018/19

Prif weithgareddau'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn oedd goruchwyllo polisiau Adnoddau Dynol y Cyngor, a rheoli'r polisiau cyflog. Mae'r Pwyllgor ar fin cwblhau'r gwaith o adolygu a chyfieithu'r polisiau adnoddau dynol. Hefyd adolygodd y Pwyllgor wybodaeth rheoli fanwl yn amlinellu ein perfformiad yn erbyn amcanion adnoddau dynol.

Mae'r Cyngor yn pennu'n benodol gydnabyddiaeth ariannol y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr, o dan ganllawiau a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru. Mae'r Pwyllgor yn cynghori'r Cadeirydd ar y gwaith o baratoi amcanion cynllunio gwaith i'r Prif Weithredwr.

Trafodaeth flynyddol â'n cydweithwyr undeb ynghylch lefelau cydnabyddiaeth ariannol yn y dyfodol yw'r Cylch Gwaith Cyflog. Mae'n cynnwys yr holl aelodau staff eraill sy'n gyflogedig, a chaff ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo. Mae'r Pwyllgor hefyd yn cytuno ar Ddatganiad Polisi Cyflogau blynyddol i'w gymeradwyo gan y Cyngor.

Un mater allweddol i'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn oedd ad-drefniant staff y Cyngor, ei Adolygiad o'r Sefydliad. Yn ogystal â chyflwyno sylwadau ar y ffordd y rhoddwyd y strwythur staff newydd ar waith, roedd y Pwyllgor hefyd yn awyddus i sicrhau y câi aelodau o'r staff gymorth digonol wrth i'r trefniadau newydd gael eu rhoi ar waith.

O ganlyniad i'r gwaith ad-drefnu, penderfynwyd cyflawni gwerthusiad swydd manwl o'r holl swyddi. Disgwylir cwblhau'r gwaith hwn yn ystod 2019/20.

Amllder cyfarfodydd a phresenoldeb ynddynt

Cyfarfu'r Pwyllgor 3 gwaith yn ystod 2018/19 i gyflawni ei gyfrifoldebau. Mynychodd yr aelodau gyfarfodydd 10 gwaith allan o 15 posibl.

Canlyniadau archwiliadau

Nodir canfyddiadau archwiliadau blynyddol y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a Swyddfa Archwilio Cymru mewn Llythyr Rheoli at y Cyngor. Mae ein Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yn ystyried y canfyddiadau ac yn eu monitro i sicrhau y cymerir camau gweithredu priodol yn brydlon. Bydd rhoi grantiau yn parhau'n ganolog i waith rheoli a sylw'r Pwyllgor.

Asesiad cyffredinol o lywodraethu a rheolaeth fewnol

Yn fy marn i, mae systemau llywodraethu a rheolaeth fewnol Cyngor Celfyddydau Cymru yn ddigonol i'm galluogi i gyflawni fy nghyfrifoldebau fel Swyddog Cyfrifyddu.

Nick Capaldi

Nick Capaldi
Swyddog Cyfrifyddu

5 Gorffennaf 2019

Endorsed on behalf of Council:

Phil George

Phil George
Cadeirydd

5 Gorffennaf 2019

"Ar sail y gwaith yr ydym wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn gallwn ddod i'r casgliad bod gan Gyngor y Celfyddydau system rheolaeth fewnol sy'n gadarn yn ei hanfod, a ddylai ddarparu sicrwydd sylweddol o ran cyflawni amcanion Cyngor y Celfyddydau. Fodd bynnag, erys risgiau o hyd o ran y camau monitro ansawdd sydd heb eu cymryd a'r heriau sy'n cael eu creu gan y problemau o ran morâl a godwyd yn yr adroddiad ymgynghorol ar yr Adolygiad o'r Sefydliad."

Adroddiad Archwilio Mewnol Blynyddol
Deloitte LLP
Archwilydd Mewnol



998

benthyciad o'r
Cynllun Casglu i gefnogi
prynu celfyddyd gyfoes

2017/18: 1,181

PARADE

By the people of Maindee,
for the people of Maindee.

curated and created by [unreadable]

Thursday 14 Feb, 8pm / Friday 15 Feb, 8pm
Saturday 16 Feb, 2pm + 6pm

Maindee is a multi-media installation that presents a new and unique view of Maindee, featuring the people themselves.

The parade will feature special performances of the well-known Maindee Library alongside the launch of a special Maindee online portal featuring various projects and stories that might be of interest to the people of Maindee. It is hoped these special performances will be a first step in giving a platform for the people of Maindee to share their views and ideas.

The parade will be held in the Maindee Library, which is the heart of the community and has been the focus of many of the projects and initiatives that have been undertaken in the area.

The parade will be a celebration of the achievements of the people of Maindee and a chance to share their views and ideas with the wider community.

For more information, please contact [unreadable] on [unreadable] or visit [unreadable].

"The centre of the City is where the old monuments are, but not, for the most part, people's lives....the centre is where you are."

Guido Guidi

John Red

Uyggel Maindee Library

John Red is a well-known figure in the community and has been involved in many of the projects and initiatives that have been undertaken in the area.

Orghel

[unreadable]

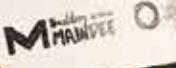
[unreadable]

Huw Talfyn Walters

Huw Talfyn Walters is a well-known figure in the community and has been involved in many of the projects and initiatives that have been undertaken in the area.

John Red would

[unreadable]



Llesiant a chynaliadwyedd



“Y weledigaeth i Gymru yw ei bod yn wlad deg, ffyniannus a chynaliadwy, gan wella ansawdd bywyd pobl yn ei holl gymunedau. Er mwyn cyrraedd y nod hwn, rhaid inni ymddwyn a gwneud pethau’n wahanol. Mae deddfwriaeth Llesiant Llywodraeth Cymru’n ein herio i wneud penderfyniadau gwell a mwy cynaliadwy, ac i gynllunio’n ofalus ar gyfer anghenion cenedlaethau’r dyfodol. Mae’n her rydym yn falch o’i derbyn.”

Melanie Hawthorne
Cadeirydd Grŵp Monitro
Cenedlaethau’r Dyfodol

Esbonio ein hymagwedd

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ddeddf o bwys sydd â’r nod o wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae’n gwneud hyn drwy weithredu, yn unol ag egwyddor datblygu cynaliadwy, drwy’r saith nod llesiant cenedlaethol a’r pum ffordd o weithio. Mae dyletswydd statudol ar y 44 o brif gyrff cyhoeddus yng Nghymru i gychwyn ar y daith newid hon, a gwreiddio datblygu cynaliadwy yn eu sefydliadau.

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru, yr asiantaeth datblygu i’r Celfyddydau yng Nghymru, yn un o’r cyrff cyhoeddus hynny mae’n rhaid iddynt gydymffurfio â’r ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, gwelwn hefyd gyfle i hyrwyddo potensial y celfyddydau i helpu yn y gwaith o ysgogi’r holl nodau llesiant eraill.

Drwy’r pum ffordd o weithio sydd wedi’u hymgorffori yn y ddeddfwriaeth, mae’n ofynnol i’r Cyngor gyflawni ei waith mewn ffordd gynaliadwy ac ystyried yr effaith mae ein gwaith yn ei chael ar bobl sy’n byw ac yn profi a chyfranogi o’r Celfyddydau yng Nghymru – yn awr ac yn y dyfodol. Mae hon yn ddisgyblaeth newydd. A ninnau’n gorff sy’n cael y rhan helaeth o’i arian yn flynyddol, rydym wedi brwydro i osgoi cael ein cloi mewn cylch ariannu byrdymor. Yn hytrach, rhaid inni ddysgu sut i gynllunio a meddwl am y tymor hir, gan edrych ar sut yr ydym yn gwneud penderfyniadau ac yn diwallu anghenion y presennol, ac ar yr un pryd, yn diogelu anghenion y dyfodol.

Sut mae’r Cyngor yn cynnwys pobl o gymunedau amrywiol, sut yr ydym yn cydweithio gyda’n partneriaid ac yn integreiddio amcanion llesiant cyrff cyhoeddus eraill a allai gael effaith arnom ni. Rydym yn benderfynol o wella wrth atal problemau rhag digwydd neu waethygu.

Mae ein profiad o weithio gyda chymunedau drwy ein prosiect Creu Cymunedau Cyfoes wedi dangos bod cydnabod yn ofalus a pharchus yr asedau sydd gan y cymunedau eu hunain yn allweddol i'r gwaith o ddatblygu'n ystyrlon ac yn barhaus. Mae'r rhain yn ddisgyblaethau rydym yn dysgu eu cymhwysu i agweddau eraill ar ein gwaith.

Adolygu Cynnydd

Daeth y ddeddfwriaeth i rym yn 2016 a phwysleisiodd Archwilydd Cyffredinol Cymru y byddai cyfnod pontio, gan gydnabod bod pob corff cyhoeddus wrthi'n dysgu. Mae'n ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol edrych ar bob corff cyhoeddus ac adrodd arnynt yn swyddogol erbyn 2020.

Mae'r pum ffordd o weithio wedi'u gwreiddio yn ein polisiau a strategaethau felly rydym yn adolygu sefyllfaoedd presennol yn ddi-baid ochr yn ochr â thueddiadau sy'n dod i'r amlwg yn y sector diwylliannol a chreadigol ehangach. Rydym wedi symud ymlaen o amcanion llesiant ar eu pen eu hunain i brif-ffrydio ein hamcanion llesiant yn ein prosesau gweithredol a chynllunio corfforaethol.

Perfformiad amgylcheddol

Rydym yn cymryd ein perfformiad amgylcheddol o ddifrif ac yn y blynyddoedd diwethaf rydym wedi canolbwyntio ein hymdrechion ar fentrau sy'n cynnig buddion mwy hirdymor.

Disgwylir i'r holl brosiectau cyfalaf y buddsodda'r Cyngor ynddynt fodloni safonau cynaliadwyedd Dull Asesu Amgylcheddol y Sefydliad Ymchwil Adeiladu (BREEAM). Rydym wedi sefydlu Polisi Amgylcheddol uchelgeisiol ar gyfer ein gweithrediadau ein hunain ac yn ystod y flwyddyn wedi cadw ein Hachrediad Lefel 5 y Ddraig Werdd.

Rydym wedi ymestyn y defnydd o'n seilwaith technoleg gwybodaeth er mwyn darparu buddion

busnes ac amgylcheddol. Rydym yn parhau i hyrwyddo newidiadau mewn ymddygiad. Mae gan y mwyafrif helaeth o'n tîm datblygu'r celfyddydau liniaduron a ffonau clyfar, sy'n eu galluogi i weithio'n symudol. Rydym wedi buddsoddi mewn capasiti fideo-gynadledda o ansawdd da ym mhob un o'n tair swyddfa ac rydym yn hyrwyddo'r defnydd ohoni yn hytrach na theithio. Gallwn gysylltu ag unrhyw leoliad yn y sector cyhoeddus yng Nghymru a'r tu hwnt, gan gynnwys yn rhyngwladol. Mae hyn yn galluogi staff, naill ai drwy ddefnyddio'r cyfarpar o ansawdd da yn ein swyddfeydd neu drwy ddefnyddio'u gliniaduron, i gymryd rhan mewn cyfarfodydd â chydweithwyr ac amrywiaeth fawr o gleientiaid a rhanddeiliaid heb yr angen i deithio. Mae hyn wedi lleihau ein hól-troed carbon a'n defnydd o danwyddau ffosil yn ogystal â chreu arbedion effeithlonrwydd gweithredol. Mae wedi'i wneud yn bosibl gweithio'n fwy hyblyg er mwyn ein helpu i sicrhau gweithlu mwy amrywiol a chefnogi gwell cydbwysedd rhwng bywyd a gwaith.

Rydym yn cefnogi lleihau gwastraff cymaint ag sy'n bosibl ymhlith ein staff drwy eu hannog i leihau, aildefnyddio ac ailgylchu a didoli gwastraff, gan leihau'r hyn a anfonir i safleoedd tirlenwi.

GWASTRAFF	2018/19	2017/18
Gwastraff:		
Anariannol (tunelli)		
Tirlenwi	0.14	0.13
Aildefnyddiwyd / ailgylchwyd	3.81	3.37

Rydym yn aildefnyddio neu'n ailgylchu ein hoffer TG a swyddfa sy'n ddiangen neu'n rhy hen i'w defnyddio. Rydym yn defnyddio sefydliadau trwyddedig a phriodol i waredu ein gwastraff.

Mae gan bob un o'n prif gyflenwyr cyfarpar a chyflenwadau swyddfa bolisiau a systemau adrodd amgylcheddol ar waith ac rydym yn ystyried perfformiad ac ymwybyddiaeth amgylcheddol wrth ddethol contractwyr a chyflenwyr.

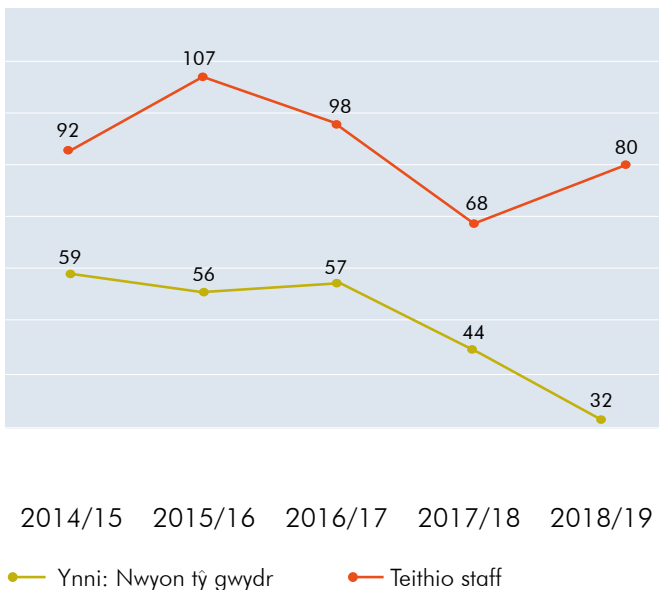
Hybu partneriaeth a chydweithrediad

Yn ystod 2018/19, secondiwyd aelod o staff Cyngor y Celfyddydau i swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'n ofynnol i gyrff cyhoeddus yng Nghymru gynhyrchu Cynlluniau Llesiant sy'n gorfod dangos, fel un o'r prif nodau, sut y maent yn cynllunio, hybu a diogelu cyfleoedd diwylliannol. Gan fynd ati i ddangos y pum ffordd o weithio, gyda swyddfa'r Comisiynydd, byddwn yn gallu codi proffil yr agwedd bwysig hon ar ein gwaith.

Gwybodaeth reoli

Caiff rheolwyr a staff adroddiadau misol sy'n dadansoddi gweithgarwch argraffu a chopïo, er mwyn hybu llai o ddefnydd yn gyffredinol. Mae ein systemau adrodd mewnol yn ein galluogi i gasglu a mesur manylion ein defnydd o ddefnyddiau traul, gwastraff, ynni a theithio'r staff ac felly ein hallyriadau cyfwerth â charbon deuocsid (CO₂e) fel y gall y staff reoli'r adnoddau a ddefnyddiant.

Allryiadau CO₂e (tunelli) – tuedd 5 mlynedd



Caiff ein rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau, a ddechreuodd yn 2015/16, ei darparu drwy ysgolion ledled Cymru gyfan. Mae hyn, yn anochel, yn ychwanegu at ein lefelau teithio a'r cyfanswm oedd 16 tunnell o CO₂e, sydd wedi'u cynnwys yn ein cyfansymiau a adroddwyd ar gyfer 2018/19 (2017/18: 8 tunnell).

YNNI	2018/19	2017/18
Allryiadau nwyon ty gwydr (tunelli CO ₂ e) Allryiadau gros, cwmpas 2 a 3 (anuniongyrchol)	32	44
Defnydd ynni (kWh) Trydan (adnewyddadwy) Nwy	100,212 9,827	108,424 10,464
Dangosyddion ariannol (£) Gwariant – ynni Costau cyflenwi dwr (ystâd swyddfeydd) – methu asesu ar hyn o bryd, wedi'u cynnwys yn y tâl gwasanaeth	14,936 Anh.	15,468 Anh.

Fodd bynnag, gan fod pob un o'n tair swyddfa'n cael eu rhannu ag eraill gyda rhai costau wedi'u cynnwys yn y taliadau gwasanaeth, mae hyn yn dal i gyfyngu ar ein gallu i asesu'n gywir ein holl effaith amgylcheddol o'r defnydd o ynni. Yn ein swyddfa yng Nghaerdydd y defnyddiwn drydan fwyaf ac mae'r landlord wedi cadarnhau y daw 100% o'r cyflenwad o ffynonellau adnewyddadwy naturiol dilysadwy (gwynt, dŵr a hydro).

Rydym yn hyrwyddo defnyddio ffyrdd amgylcheddol-gyfeillgar o deithio, ac yn annog staff i deithio yn y ffordd fwyaf effeithlon bosibl, gan roi ystyriaeth i ffactorau amgylcheddol ac ariannol.

Mae'n rhaid inni gydbwysu hyn yn erbyn y gwaith o gyflawni ein blaenoriaethau strategol i ddatblygu'r celfyddydau yng Nghymru, ac i hyrwyddo celfyddydau ac artistiaid Cymru'n rhyngwladol. Erys hon yn her ymarferol sylweddol O ganlyniad, mae'n anochel bod amrywiadau yn lefel yr allyriadau CO₂e y gellir eu priodoli i deithio, yn enwedig pan fyddwn yn gweithredu'n rhyngwladol. Yn y byd ar ôl Brexit, mae'r farchnad ryngwladol yn fwyfwy pwysig. Eleni, gan gydategu blaenoriaethau Llywodraeth Cymru, cyflawnasom raglenni sylweddol o waith rhyngwladol yn India a Tsieina.



Roeddem ni wedi
cadw ein

Lefel 5

o ran y Ddraig Werdd.
Dyma lefel uchaf perfformiad
amgylcheddol.

TEITHIO STAFF	2018/19	2017/18
Allyriadau teithio (tunelli CO₂e)		
Trenau	10	8
Awyrennau ¹	47	33
Ceir/faniau	23	27
Costau teithio (£)		
Trenau	39,344	30,413
Awyrennau	19,500	12,604
Ceir/faniau	34,382	40,126
Teithio (milltiroedd)		
Trenau	135,984	107,476
Awyrennau	175,620	127,876
Ceir/faniau	73,944	88,218

¹ Yn cynnwys dylanwad y newid yn y cydbwysedd ymbelydrol mewn allyriadau teithio mewn awyren i gofnodi'r effaith fwyaf ar yr hinsawdd. Mae'r newid yn y cydbwysedd ymbelydrol yn fesur o effaith amgylcheddol allyriadau NOx (ocsidau nitrus) ac anwedd dŵr o'u hallyrru ar uchder mawr.

Fodd bynnag, rydym yn gwella wrth leihau effeithiau negyddol a chynyddu effeithiau cadarnhaol y fath waith, drwy gydweithio a phartneru â chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru megis Llywodraeth Cymru ac asiantau lleol yn y gwledydd y gweithiwn ynddynt.



Into the Light, Theatr Hijinx (Ilun: Kirsten McTernan)

Cydraddoldebau



“Mewn blynyddoedd blaenorol, mae ein gwaith wedi canolbwyntio ar fynd i’r afael ag anghydbwyseddau strwythurol a gweithredol, a lleihau diffygion a bylchau strategol yn y sector celfyddydol. Rydym yn dechrau gwneud cynnydd, ar sail ein gwaith datblygu’n bennaf, ond erys rhwystrau’n ystyfnig mewn rhai meysydd.

Hyd nes y bydd mwy o bobl o’r trawstoriad helaethaf o boblogaeth Cymru’n gallu mwynhau, cymryd rhan a gweithio yn y celfyddydau’n rheolaidd, ni fyddwn wedi llwyddo yn ein cenhadaeth i ehangu ymgysylltiad. Felly ein prif flaenoriaeth o hyd yw dileu’r rhwystrau sy’n dal i fodoli o ran agweddau, hierarchaeth a dosbarth.”

Richie Turner
Cadeirydd, Grŵp Monitro Cydraddoldebau

Gwerthuso ein hymagwedd

Eleni adnewyddwyd ein hymrwymiad i hyrwyddo cydraddoldeb ar draws ein gwaith. Mae sicrhau cynulleidfa ehangach a mwy cynrychiadol i’r celfyddydau wrth wraidd ein cynllun corfforaethol newydd ac yn nodwedd gadarn o’n hymgyrchu cyhoeddus. Wrth gwrs, mae’r dystiolaeth yn dweud wrthym bod angen inni wneud mwy i godi proffil ein hamcanion o ran cydraddoldeb yn ein sefydliad a hefyd ar draws y sector celfyddydol ehangach, ond rydym yn dechrau gweld cynnydd.

Er hynny, mae ein hymchwil yn dangos nad yw presenoldeb y bobl â nodweddion gwarchoddedig yn y boblogaeth gyfan yn cael ei adlewyrchu yn y gweithgareddau a ariannwn. Mae’r bwlch yn arbennig o drawiadol o ran y nifer fach iawn o bobl anabl a phobl dduon ac Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a gyflogir yn y celfyddydau neu a gynrychiolir ar fyrddau rheoli. Mae’r rhain yn faterion mae’r Cyngor yn benderfynol o fynd i’r afael â hwy.

Gwneud yn well

Boed mynychu, cymryd rhan neu weithio yn y celfyddydau, mae angen inni weld croestoriad ehangach o’r boblogaeth yn cael ei gynnwys. Cafwyd llwyddiannau trawiadol yn rhai o’n meysydd gwaith. Bellach mae gan ein cynllun tocynnau hygyrch Hynt 15,697 o aelodau, sy’n cynyddu’n ddramatig nifer y bobl anabl a all fynychu ein theatrau a’n canolfannau celfyddydol bellach.

Ein nod yw gweithlu yn y celfyddydau sy’n adlewyrchu amrywiaeth Cymru’n well yn lleol ac yn genedlaethol ac sydd o leiaf yn gyson ag ystadegau gweithlu Cymru. Golyga hyn sector celfyddydol sy’n cydnabod ac yn gwerthfawrogi cyfraniad pobl â nodweddion gwarchoddedig ym mhob maes ac ar bob lefel cyflogaeth yn y celfyddydau. Rydym yn arbennig o awyddus i weld byrddau rheoli a strwythurau llywodraethu mwy amrywiol. Mae angen sylw ar y lefel uchaf mewn sefydliad i achosi newid gwirioneddol.

Erbyn 2021 pobl anabl fydd 12.9% o weithlu'r celfyddydau a bydd o leiaf 3.9% o weithlu'r celfyddydau o gefndiroedd pobl dduon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig. Felly rydym yn ein herio ein hunain fel sefydliad, sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru a'r rheiny a gefnogwn yn y sector celfyddydol ehangach i roi mwy o bwyslais ar bob agwedd ar gydraddoldeb.

Ni fydd trawsnewid perfformiad y sector celfyddydol yn hawdd, ond rydym yn bendant mai dyma'r peth iawn i'w wneud. Rydym yn ymateb i'r her mewn ysbryd o gydweithrediad ac wrth fod yn agored i ddeialog. Mae recriwtio diweddar i Gyngor y Celfyddydau wedi dod ag aelodaeth fwy amrywiol i'n strwythurau llywodraethu. Fodd bynnag, mae ein methiant ni i gyd fel sector i gyd-fynd â phroffil demograffig y boblogaeth gyfan – sef y lleiaf oll y dylem ei ddisgwyl – yn her sy'n parhau.

Mae rhaglenni cymorth wedi'u targedu megis y comisiynau Unlimited a fersiwn yng Nghymru o brosiect Ramps on the Moon Cyngor Celfyddydau Lloegr yn dechrau datblygu. Ac mae Celf o Gwmpas yn cynnig cyfle pwysig i ddatblygu gwaith artistiaid a sefydliadau celfyddydol a gafodd anawsterau yn y gorffennol i gael cyngor ac arian. Mae'r rhaglen hon wedi'i theilwra ac yn cynnig cymorth manwl a mentora er mwyn meithrin gallu a sgiliau. Mae chwe phrosiect Celf o Gwmpas ar waith, ac un arall ar y gweill. Mae chwech o'r rhain yn canolbwyntio ar bobl dduon ac Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig.

Rydym wedi pennu targedau clir, a ddisgrifir yn fanwl yn ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol ac a gefnogir yn ein Cynllun Corfforaethol newydd, Er Budd Pawb... Bydd cyrraedd y targedau hyn yn ganolog ac yn sylfaenol i'r gwaith o gyflawni uchelgeisiau'r Cyngor yn llwyddiannus.

3,532

Cerdyn Ymwelwyr
Anabl a gyflwynwyd
drwy'r cynllun,



(2017/18: 3,112)



Eisteddfod Genedlaethol 2018, Canolfan Mileniwm Cymru (llun: Aled Llywelyn)

Y Gymraeg



“Nid yw ein llwyddiant o ran hyrwyddo gweithgareddau yn y Gymraeg ddim mor effeithiol ag y dylai fod eto. Nid oes dim yn fwy hynod am Gymru na’r Gymraeg. Nid mater o gydymffurfiaeth cyfreithiol yw hyrwyddo creadigrwydd drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae’n fodd i ddeall a mwynhau llenyddiaeth a diwylliant cyfoethog dros ben.

Os yw’r celfyddydau am ffynnu, mae’n rhaid inni ddod o hyd i ffyrdd newydd o alluogi potensial llawn rhan hanfodol y Gymraeg wrth galon bywyd yng Nghymru. Mae gennym waith i’w wneud, ac mae hwn yn faes blaenoriaeth allweddol i’r Cyngor.”

Marian Wyn Jones
Cadeirydd Grŵp Monitro’r Gymraeg

Ymrwymiad sylfaenol

ein hymrwymiad i’r Gymraeg yn rhan annatod o’n gwaith. Mae Cymru’n genedl ddwyieithog – yn gyfreithiol, yn gymdeithasol, yn ddiwylliannol, ac o ran ei hunigolion a’i chymunedau. Nod hirdymor Llywodraeth Cymru yw sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae’n uchelgais rydym yn ei gefnogi, ac mae’n dasg bwysig inni ganfod sut y gallwn helpu i gyrraedd y nod hwn – yn fewnol ac yn allanol.

Mae oddeutu hanner staff Cyngor y Celfyddydau yn siaradwyr Cymraeg. A hyrwyddwn yn rymus hawl pobl i ymchwilio i’w diwylliant eu hunain a’u creadigrwydd drwy’r iaith a ddewisant, pa un a ydynt yn ddefnyddiwr, yn gyfranogwr neu’n artist.

Ymateb i Safonau’r Gymraeg

Mae ein Grŵp Monitro’r Gymraeg yn craffu ar ein gwaith i hyrwyddo’r iaith. Un dasg bwysig i’r Grŵp mewn blynyddoedd yn y gorffennol oedd rhoi ar waith Safonau newydd y Gymraeg, fel y’u diffinnir mewn deddfwriaeth.

Lluniwyd y Safonau i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na’r Saesneg; ac y dylai pobl yng Nghymru allu byw eu bywydau drwy gyfrwng y Gymraeg, os mai dyna yw eu dewis. Gallwn gadarnhau ein bod wedi rhoi’r holl Safonau ar waith yn llwyddiannus erbyn y dyddiadau gofynnol.

Hybu creadigrwydd drwy gyfrwng y Gymraeg

Mae ymgysylltu â'r Gymraeg yn fater diwylliannol dwys. Tynna'r celfyddydau yng Nghymru gymeriad eithriadol o'u hetifeddiaeth ieithyddol a chynigiant rywbeth sy'n nodedig ac yn unigryw i Gymru. Fodd bynnag, awgryma ein data nad ydym yn gweld yr amrywiaeth na'r ansawdd o weithgareddau Cymraeg y byddem yn eu disgwyl, yn arbennig ym maes theatr.

Mae gwaith craffu agos ar y data ariannu a ddarparwyd inni wedi datgelu anghysonderau. Mae ceisiadau ariannol yn awgrymu cynnydd iach ym maint y gwaith dwyieithog. Mewn gwirionedd, rydym yn amau bod y cynnwys Cymraeg a nodwyd o dan y pennawd "dwyieithog" yn gyfyngedig. Ymchwilir yn fanylach i hyn yn ystod 2019/20.

Fel rhan o brosiect peilot yn ystod y flwyddyn, buddsoddwyd mewn cyd-gynhyrchiad o sioe Nadolig gan Theatr Clwyd a chanolfan Pontio. Datgelodd hwn archwaeth am waith theatr Cymraeg o ansawdd da ar gyfer cynulleidfaoedd ifanc a theuluoedd. Mae hyn yn cynnig cyfle defnyddiol o ran datblygu, ac mae angen ei feithrin er mwyn caniatáu i'r rheiny sy'n dysgu Cymraeg mewn ysgolion brofi'r iaith mewn lleoliad cadarnhaol y tu allan i'r amgylchedd academaidd.

Rydym hefyd yn ymwybodol bod angen mwy o waith i ddatblygu sgiliau'r rhai sy'n gweithio ym maes marchnata a hyrwyddo gwaith Cymraeg – yn arbennig y rhai â sgiliau Cymraeg cyfyngedig. Bydd cynnig datrysiadau ymarferol i'r heriau hyn yn rhan benodol o'n strategaeth datblygu'r gweithlu yn y flwyddyn i ddod.



Roedd

1,042

gweithiwr a gwirfoddolwr
Cymraeg yn y Portffolio yn
2018/19

(2017/18: 968)



Meithrin Gwytnwch



“Un o’r agweddau pwysicaf ar ein gwaith yw annog y gwaith o greu celfyddydau cyffrous o ansawdd da. Byddwn yn gwneud hyn drwy greu amgylchedd cynorthwyol lle mae’n fwy tebygol y bydd artistiaid a sefydliadau celfyddydol yn ffynnu. Efen allweddol o hyn yw rhoi i’r sector y sgiliau a’r gallu i fod yn fwy gwydn yn wyneb heriau economaidd.”

Alan Watkin
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfalaf

Cryfhau seilwaith y celfyddydau

Ers mwy nag ugain mlynedd mae Cyngor y Celfyddydau wedi buddsoddi arian o’r Loteri Genedlaethol mewn prosiectau cyfalaf. Ar draws Cymru rydym yn helpu sefydliadau i wella ac ehangu eu gweithgareddau drwy greu adeiladau rhagorol sy’n cynnig gofodau o’r radd flaenaf i bobl fwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau.

Clustnododd y Cyngor oddeutu £22 miliwn ar gyfer ei raglen gyfalaf ddiweddaraf. Mae hon yn tynnu at ei therfyn ac roeddem yn falch eleni i weld cynlluniau Galeri i ymestyn ei chyfleusterau sinema yn cael eu cyflawni, gan ddarparu incwm ychwanegol i gynnal y rhaglen ddiwylliannol. Roedd y prosiectau eraill a gafodd eu datblygu yn cynnwys Theatr Clwyd, Theatr Borough y Fenni, Cwmni’r Fran Wen, Theatr Bara Caws, Oriel Myrddin ac Artis ym Mhontypridd.

Cynaliadwyedd

Rydym wedi ymrwmo i ddatblygu cynaliadwy. Rydym yn disgwyl i’r prosiectau a gefnogwn gymryd i ystyriaeth yr holl fuddion a chostau hirdymor – costau amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd. Rydym yn disgwyl i’r sefydliadau a ariannwn goleddu’r egwyddorion a geir yn neddfwriaeth Llesiant Llywodraeth Cymru, gan wneud cynaliadwyedd a’r golwg tymor hir yn greiddiol i’w cynlluniau datblygu.

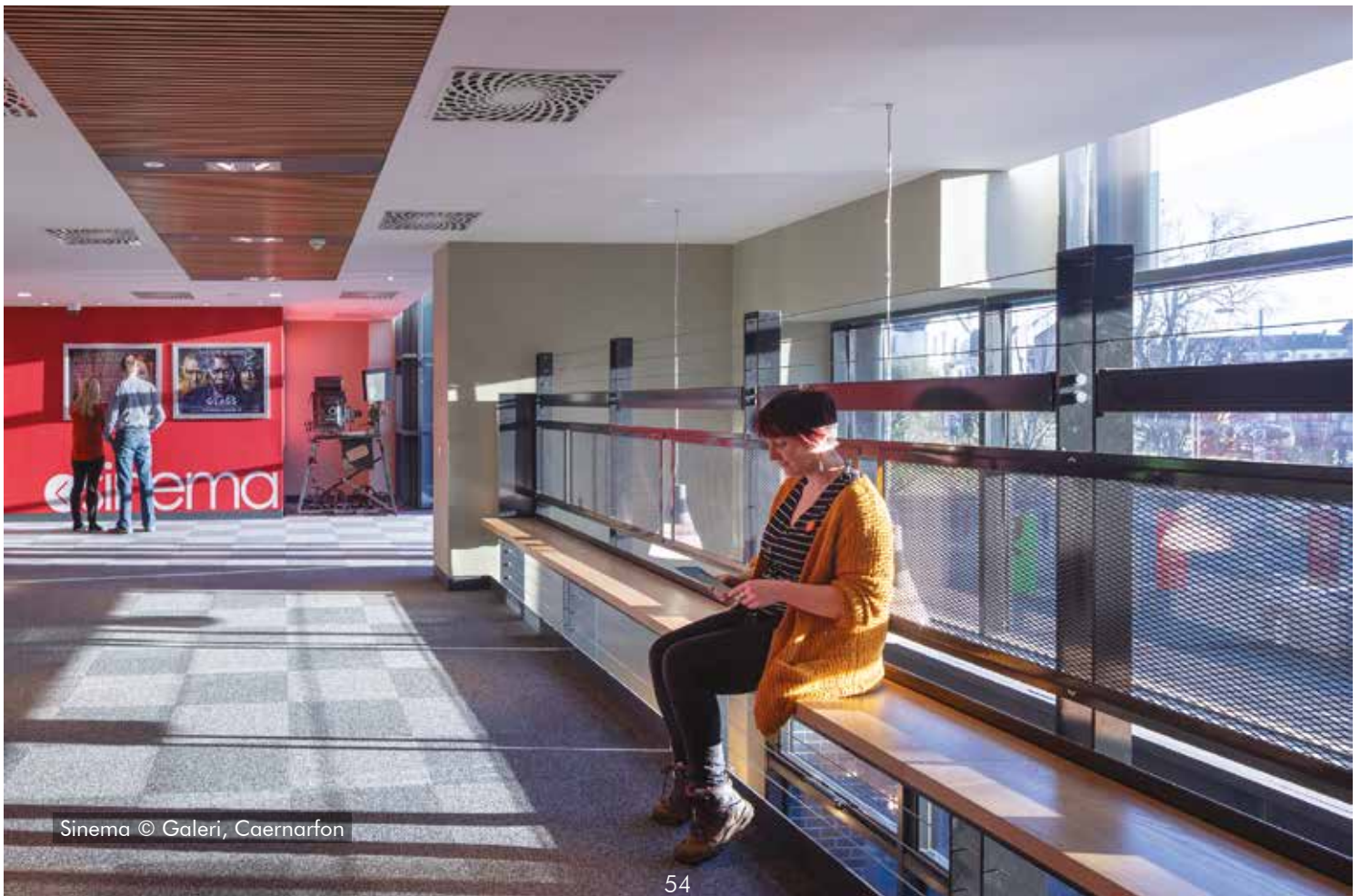
Sicrhau gwerth am arian

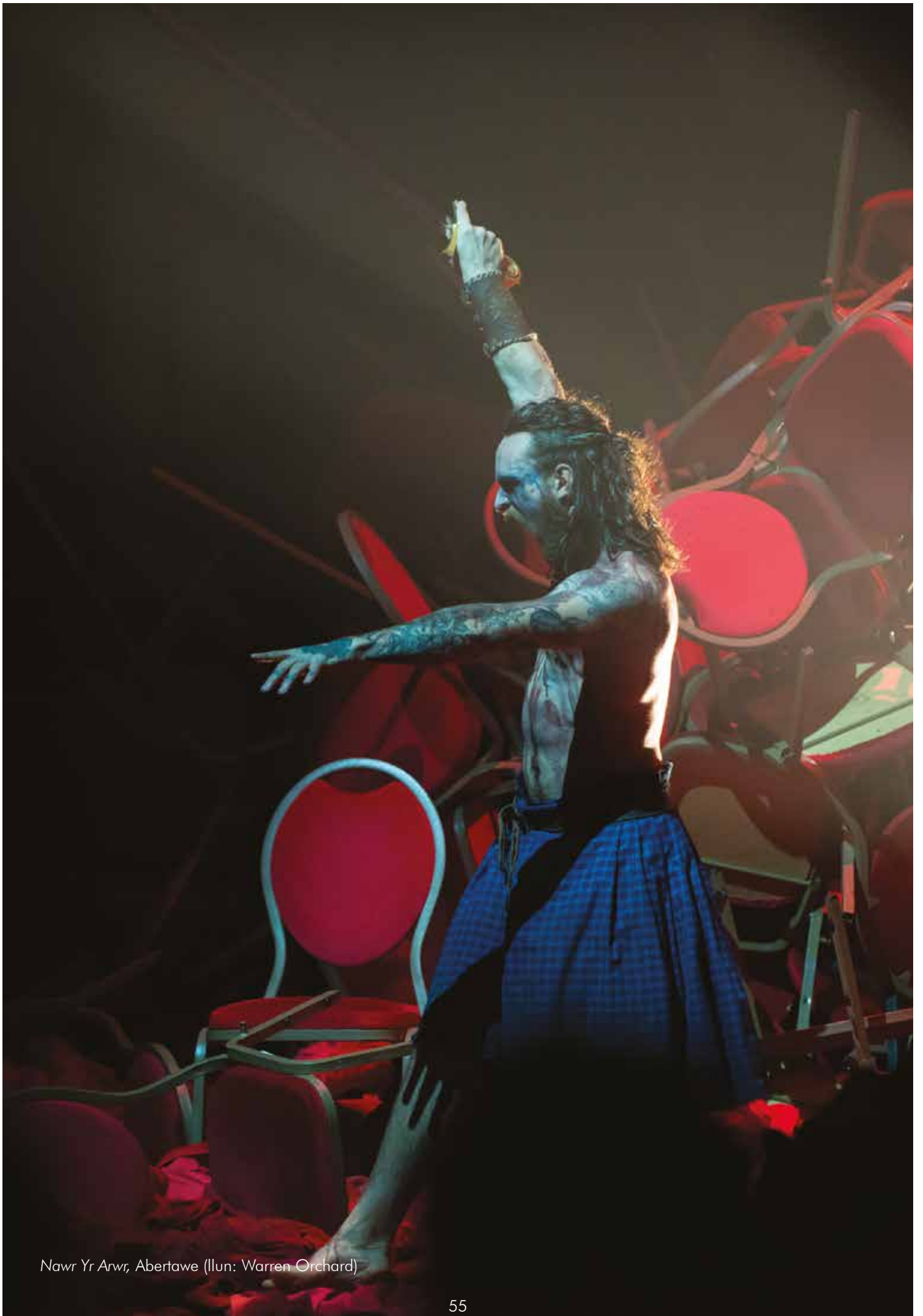
arbenigol, rydym yn gweithio gyda swyddogion i sicrhau bod y prosiectau a gynorthwywn yn addas at y diben ac yn hyfyw yn ariannol. Yn aml gall prosiectau cyfalaf fod yn gymhleth, a datblygu dros gyfnod o lawer o flynyddoedd. Mae ein prosesau cynhwysfawr ar gyfer dichonoldeb, dylunio, caffael ac adeiladu’n sicrhau bod prosiectau’n cael eu dyfeisio a’u cynllunio’n briodol. Mae ein Pwyllgor Cyfalaf hefyd wedi goruchwyllo Creu Cymunedau Cyfoes, ein rhaglen arloesol o adfywio a arweinir

Galluogi sefydliadau i ffynnu, nid goroesi yn unig.

Rydym yn credu'n llwyr ym mhwysigrwydd buddsoddiad cyhoeddus yn y celfyddydau. Fodd bynnag, ni allwn anwybyddu'r cyd-destun economaidd ehangach. Rydym yn parhau i wneud popeth a allwn i ddarbwylllo partneriaid ariannu i ddal yn ffyddlon i'r celfyddydau. Ond rhaid inni hefyd hybu mwy o wytnwch a chynaliadwyedd: lleihau'r graddau mae'r celfyddydau'n dibynnu ar gyllid cyhoeddus, gan eu helpu nhw (a ninnau) i wneud y defnydd gorau o'r incwm a enillir. Mae angen gwaith amyneddgar a gofalus, ond mae'n galonogol gweld nifer fawr o ganlyniadau cadarnhaol.

Yn y cyfnod hwn sydd mor heriol yn ariannol, mae angen, yn fwy nag erioed, i sefydliadau fod yn entrepreneuriaidd a gwydn. Mae sefydliad gwydn yn un sydd â'r sgiliau, y gallu a'r adnoddau i bara yn y tymor hirach. Nid yw'n syndod mai'r rhain yw'r egwyddorion sy'n sail i'n rhaglen Gwytnwch i Bortffolio Celfyddydol Cymru. Roedd 57 o sefydliadau'r Portffolio wedi cymryd rhan yn y rhaglen erbyn diwedd 2018/19 a byddwn yn gwerthuso ei llwyddiant yn ystod 2019/20.





Nawr Yr Arwr, Abertawe (Ilun: Warren Orchard)

Y prif risgiau ac ansicrwydd



“Mae rheoli risgiau’n effeithiol yn hanfodol i lywodraethu da. Fodd bynnag, mae creadigrwydd yn dibynnu ar aloesedd ac arbrofi, a gall y ddau achosi risg. Nid oes arnom ofn cymryd ychydig o risgiau, pan fydd yn iawn gwneud. Ond rydym yn gwneud hynny’n fwriadol ac yn hyderus, gan ddefnyddio ein gwybodaeth a’n harbenigedd gorau, gan sicrhau y caiff ein dull gweithio ei fonitro a’i asesu’n ofalus.”

Kate Eden
Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg

Rheoli ein busnes yn effeithiol

A ninnau’n stiwardiaid arian cyhoeddus rhaid inni weithredu mewn modd effeithlon ac atebol. Mae’r Cyngor yn cytuno ar ein blaenoriaethau a phenderfyniadau ariannu yn unol â’r polisïau a’r gweithdrefnau sy’n berthnasol i’n defnydd o arian cyhoeddus. Rôl y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yw sicrhau ein bod yn cyflawni’r ymrwymïadau hyn, gan wneud hynny mewn ffyrdd sy’n dryloyw ac yn atebol ac sy’n rhoi gwerth am arian. Mae rhaglen helaeth o waith archwilio mewnol yn ein cynorthwyo gyda’r gwaith hwn.

Diogelu arian y cyhoedd

Rhan bwysig o waith y Pwyllgor fu adolygu ein hamddiffynfeydd yn erbyn twyll a seiber-droseddau. Mae ceisiadau i gael mynediad yn anghyfreithlon i’n harian a’n systemau TGCh yn digwydd yn rheolaidd. Mae’r Cyngor yn cymryd y materion hyn o ddifrif ac mae’r Pwyllgor wedi edrych yn ofalus ar ein polisïau a’n prosesau er mwyn sicrhau eu bod yn gadarn ac yn ddiogel. Ni chafwyd unrhyw ymosodiadau llwyddiannus yn ystod y flwyddyn.

Cymryd risgiau: dull cytbwys

Mynediad anawdurdodedig i’n systemau yw un yn unig o amrywiaeth o risgiau posibl a allai beryglu ein perfformiad a’n henw da. Disgwylwn i’r sefydliadau a ariannwn fod wedi’u rheoli’n dda ac iddynt gynrychioli gwerth da am arian. Mae ein gwaith monitro drwy’r flwyddyn yn asesu i ba raddau mae hyn yn digwydd. Ond mae’n rhaid inni beidio â mynd mor ofnus o risg nes ein bod yn anwybyddu cyfleoedd pwysig i arloesi a thyfu. Ein nod yw cymryd risgiau priodol, ond yn wybodus, yn ôl yr amgylchiadau. Serch hynny, ni fyddem yn ymddwyn yn ddi-hid; ni fyddem chwaith yn gwario arian cyhoeddus yn wastraffus nac yn peryglu ein henw da am gyflenwi mewn modd call ac effeithol.

Mae ein systemau rheolaeth fewnol yn nodi a blaenoriaethu'r risgiau a allai ein hatal rhag cyflawni polisiâu, nodau ac amcanion y Cyngor. Maent yn gwerthuso'r tebygolrwydd y gwiredir y risgiau, yn ystyried eu heffaith pe digwyddent ac yn ceisio eu rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus. Rydym yn ceisio gwella ein systemau rheolaeth fewnol o hyd. Defnyddir ein Fframwaith Sicrwydd Corfforaethol a'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol i ganfod pa mor gadarn yw'r rheolaethau a'r prosesau sicrwydd gwaelodol. Amlygir unrhyw agweddau y mae angen eu cryfhau ac mae'r Pwyllgor yn monitro'r camau a gymerir er mwyn sicrhau y cymerir camau unioni priodol.

Risg ariannol a rheoli cyfalaf

Deil y Cyngor offerynnau ariannol yn bennaf i gyllido ei weithrediadau, er enghraifft, dyledwyr a chredydwyr masnachol a balansau arian sy'n deillio'n uniongyrchol o'i weithrediadau. Gwneir y gwaith o reoli risgiau ariannol sy'n deillio o fasnachu offerynnau ariannol, dyledwyr a chredydwyr masnachol yn bennaf, drwy gyfres o bolisiâu a gweithdrefnau.

Rheolir y risgiau hyn fel a ganlyn:

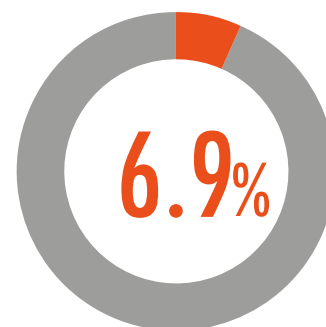
Risg hylifedd – mae'r Cyngor yn fodlon fod ganddo adnoddau hylifedd digonol, ar ffurf arian yn y banc ac arian y cytunwyd arno ar gyfer 2018/19, i fodloni pob ymrwymiad cyfredol a gonacontractiwyd. Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd.

Risg cyfraddau llog – delir balansau arian a chyfwerth ag arian mewn cyfrifon banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd 0.5% oedd y gyfradd llog yn y flwyddyn (2017/18: 0.5%).

Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.

Risg arian tramor – mae newidiadau i gyfraddau cyfnewid ers y Refferendwm ar yr Undeb Ewropeaidd yn 2016 wedi arwain at ostyngiad ym mhŵer prynu'r bunt mewn gwledydd tramor. Ar hyn o bryd nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor ac mae'n parhau i fonitro datblygiadau Brexit.

Risg llif arian – nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.



o gyfanswm ein gwariant a â ar gostau rhedeg

2017/18: 7.33%

Y risgiau i'n perfformiad: y risgiau a sut y byddwn yn ymdrin â hwy

Prif risgiau

Llywodraethu

Arweinia rheoli gwael at fethiant sylweddol i gyflawni'r amcanion allweddol mewn cynlluniau corfforaethol a gweithredol

Camau lliniaru allweddol

Caiff y canlyniadau a ragwelir eu diffinio'n glir. Defnyddiwn ddisgyblaethau rheoli prosiectau i gynorthwyo swyddogion y Cyngor i gyflawni eu gwaith. Cyflwynir adroddiad cynnydd ffurfiol i'r Cyngor bob chwarter. Mae'r adroddiad hwn hefyd yn sail i'r Cyfarfodydd Monitro Chwarterol rhwng uwch tîm arwain y Cyngor a swyddogion Llywodraeth Cymru.

Cyllid

Gallai toriadau i gyllid sector cyhoeddus niweidio'r celfyddydau yng Nghymru

Mae incwm y Loteri Genedlaethol yn parhau i fod yn anrhagweladwy. Rydym yn rheoli'r duedd waelodol o ostyngiad yn lefel yr incwm i achosion da'r Loteri. Hefyd bu'n rhaid inni sicrhau rhagor o arbedion yn ein costau rhedeg ein hunain. Mae hyn yn ein helpu i sicrhau bod cymaint o arian ag sy'n bosibl ar gael ar gyfer gwariant uniongyrchol ar y celfyddydau.

Un maes risg allweddol yw'r gostyngiadau parhaus yn arian awdurdodau lleol i'r celfyddydau. Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid sy'n awdurdodau lleol i edrych ar strategaethau gwahanol i ddiogelu'r gefnogaeth i weithgarwch creadigol.

Sefydliadau celfyddydol allweddol yn methu o ganlyniad i doriadau mewn cyllid

Portffolio Celfyddydol Cymru sy'n cael y rhan fwyaf o'n cyllid cymorth grant. Caiff effeithiolrwydd artistig, ariannol a gweithredol y Portffolio ei fonitro'n ofalus gan swyddogion. Caiff adroddiadau rheolaidd sy'n dangos yr asesiad risg o bob un o'n sefydliadau a gyllidir yn flynyddol eu darparu i'n Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg ac i'r Cyngor. Pan fo angen, mabwysiadwn ymagwedd ragweithiol at weithio'n uniongyrchol gyda sefydliadau sy'n cael anawsterau, gan fuddsoddi amser ac arbenigedd i'w helpu i ddatrys materion sy'n peri pryder.

Rheoli grantiau

Golyga ceisiadau gwael neu dwyllodrus am gyllid na ddefnyddir cyllid cyhoeddus at y dibenion a fwriedir

Defnyddiwn ddull seiliedig ar risg i asesu'r ceisiadau ac i fonitro'r grantiau a ddyfernir. Defnyddiwn wybodaeth a gesglir oddi wrth y rhai sy'n cael grantiau fel rhan o'n gweithdrefnau monitro er mwyn sicrhau y cafodd y canlyniadau datganedig y rhesom gyllid ar eu cyfer eu cyflawni yn y pen draw mewn gwirionedd.

Prif risgiau

Brexit

Caiff yr ansicrwydd parhaus effaith niweidiol ar weithredu'r sefydliadau a ariannwn

Prosiectau mawr

Llywodraeth Cymru'n colli hyder yn ein rheolaeth o'r rhaglen *Dysgu Creadigol*

Rheolaeth wael o brosiectau Cyfalaf Loteri allweddol yn achosi oedi sy'n gosod beichiau cyllidol ychwanegol ar Gyngor y Celfyddydau

TG

Toriadau anrhagweledig neu annisgwyl i'r cyflenwad trydan yn peryglu parhad di-dor y busnes

Mae achos o dorri ein diogelwch TG.

Camau lliniaru allweddol

Mae'r Cyngor yn cymryd twyll, llygredigaeth a chamweinyddu o ddirif, ac mae ganddo bolisiau i'w hatal rhag digwydd ac i ymdrin â hwy, gan gynnwys polisiau 'chwythu'r chwiban' a gwrth-dwyll. Adolygwyd y rhain yn ystod y flwyddyn.

Rydym yn parhau i fonitro datblygiadau'n agos. Cynullwyd Grŵp Gorchwyl gennym sy'n cynnwys cynrychiolwyr o Lywodraeth Cymru a Chynghorau Celfyddydau'r Deyrnas Unedig. Rhyngom, byddwn yn nodi risgiau posibl, yn lobio Llywodraeth y Deyrnas Unedig ac yn cynnig cyngor i'r sector.

Prosiect partneriaeth â Llywodraeth Cymru yw *Dysgu Creadigol*, sy'n buddsoddi cyfanswm o £20 miliwn dros 5 mlynedd. Adolygwyd y gwaith o reoli'r prosiect gan archwilwyr mewnol y Cyngor a rhoddwyd sicrwydd 'sylweddol'. Hefyd mae'n edrych yn debyg y bydd Llywodraeth Cymru'n darparu arian ychwanegol er mwyn ymestyn y rhaglen.

Rydym yn gweithredu prosesau trylwyr i fonitro prosiectau a rhyddhau taliadau. Mae cytundebau contractiol ar waith sy'n diogelu buddsoddiad y Cyngor a chaiff cyllid ei dalu yn erbyn hawliadau ardystiedig am waith a gwblhawyd. Mae aseswyr annibynnol arbenigol yn darparu adroddiadau technegol a ddefnyddir i friffio'r Pwyllgor Cyfalaf (a'r Cyngor yn y pen draw).

Mae cynllun argyfwng llawn yn bodoli ac yn cael ei brofi pob blwyddyn. Pe bai toriad yn digwydd, mae cyfleusterau TG eraill oddi ar y safle ar gael.

Cynhelir profion seiberddiogelwch a hacio TG pob blwyddyn. Rydym yn cydymffurfio â safonau diogelwch IASME.

Prif risgiau

Data Personol

Caiff data personol eu colli, eu peryglu neu eu dwyn

Staffio

Pwysau cyson i dorri costau'n lleihau capasiti'r staff i lefel annerbyniol

Nid yw ein Hadolygiad o'r Sefydliad yn sicrhau'r arbedion cost angenrheidiol.

Camau lliniaru allweddol

Mae gan y Cyngor reolaethau a pholisïau ar waith i sicrhau cyfanrwydd data. Mae systemau TG wedi'u hamgryptio'n sicrhau bod diogelwch ffisegol data'n cael ei reoli'n gaeth.

Mae cyflawni rhaglen o weithgarwch sy'n ehangu gyda llai o staff yn bryder parhaus i'r Cyngor. Caiff y cynnydd yn erbyn cynlluniau ei fonitro'n ofalus a'i adolygu pob chwarter, a gwneir pob ymdrech i roi arferion busnes effeithlon ar waith.

Rhoddodd yr Adolygiad o'r Sefydliad raglen o arbedion ar waith gyda'r bwriad o leihau ein costau rhedeg. Ar ôl sicrhau'r arbedion hyn, bydd angen rheoli costau'n ofalus o hyd yn y tymor canolog. Bydd hwn yn fater i'r Cyngor graffu arno o hyd.



Pendevig, Festival Interceltique de Lorient (Ilun: Michel Renac)

Adolygiad ariannol a busnes

Mae gan y Cyngor ddwy brif ffynhonnell cyllido: cymorth grant oddi wrth Lywodraeth Cymru; ac, a ninnau'n un o'r cyrff sy'n gyfrifol am ddsbarthu arian ymhlith achosion da, cyfran o'r arian a godir gan y Loteri Genedlaethol. Mae'n ofynnol i'r Cyngor gyfrifyddu ar wahân am ei weithgareddau cymorth grant a dosbarthu arian y loteri.

Polisïau rhoi grantiau

Mae'r Cyngor yn gwahodd ceisiadau am grantiau rheolaidd ac untro gan sefydliadau ac unigolion ac yn monitro'r defnydd priodol ac effeithiol o'r grantiau hynny. Yn ogystal â bodloni amcanion strategol y Cyngor, rhaid i geisiadau ddangos budd i bobl Cymru ledled yr holl sectorau rhanbarthol, diwylliannol ac economaidd. Caiff grantiau rheolaidd eu cyllido o gymorth grant yn unig ond gellir cyllido grantiau untro o gymorth grant neu incwm y Loteri. O dan delerau ei Gyfarwyddiadau Polisi Loteri mae'r Cyngor yn rhoi grantiau i gynorthwyo prosiectau cyfalaf ac eraill o dan gynlluniau refeniw sy'n ymwneud â'r celfyddydau yng Nghymru.

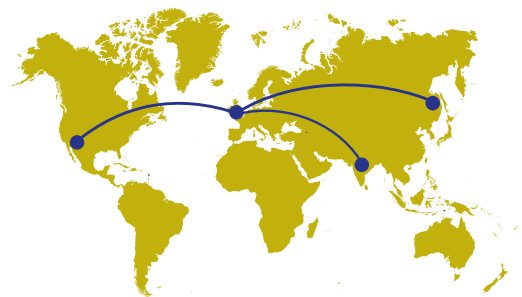
Rhoddir grantiau rheolaidd, neu refeniw blynyddol, i bortffolio o sefydliadau i ddarparu gwasanaethau artistig o ansawdd da – ein Portffolio Celfyddydol Cymru. Mae ystyried statws refeniw i unrhyw sefydliad yn dibynnu ar argaeledd cyllid, cynaliadwyedd y sefydliad, a phrawf ei fod yn cydweddu'n gryf â blaenoriaethau strategol y Cyngor. Ar hyn o bryd, mae pob sefydliad refeniw yn ymrwymo i gytundeb cyllido am gyfnod rhwng un a thair blynedd sy'n nodi'r lefel o gyllid a ragwelir, y rhaglen weithgarwch i'w chyflawni, gofynion monitro ac adolygu pob blwyddyn, amodau safonol grant ac unrhyw amodau ychwanegol.

Mae grantiau cyfalaf y Loteri, i sefydliadau yn unig, yn cynorthwyo â phrynu, gwella, adfer, adeiladu neu greu ased a gaiff ei ddefnyddio er budd y cyhoedd i ddatblygu gwaith y sefydliad.

Mae'r Cyngor yn dirprwyo ei waith rhoi grantiau Loteri mewn nifer o feysydd strategol i Ffilm Cymru Wales, Nesta, BBC Cymru, Llenyddiaeth Cymru a Thŷ Cerdd. Nodir telerau'r dirprwyo allanol mewn cytundebau ffurfiol a bodlonant amodau Datganiad o Ofynion Ariannol y Cyngor.

Ni newidir rhwymedigaethau Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor gan y dirprwyo. Ond mae wedi'i fodloni ei hun bod y sefydliadau a'u systemau'n addas i gyflawni'r swyddogaethau dirprwyedig, gan gynnwys: asesu ceisiadau am gyllid; dal arian y Loteri a ddyrennir iddynt gan y Cyngor at y diben hwnnw, rhoi cyfrif amdano a'i ddsbarthu; a monitro'r prosiectau a gyllidir.

Mae'r cytundebau dirprwyo yn caniatáu ar gyfer mynediad priodol at y sawl y dirprwyir iddynt gan archwilyr mewnol y Cyngor a chan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol er mwyn adolygu'r ffordd y gweithredir y swyddogaethau dirprwyedig.



154
prosiect cyfnewid yn
rhyngwladol a ariannwyd

2017/18: 172

Mae grantiau untro ar gael i helpu i gyllido prosiectau artistig cyfyngedig o ran amser o ansawdd da a fodlona flaenoriaethau cyllido'r Cyngor yn y modd gorau. Mae gwaith i fonitro ein rhaglenni cymorth grant yn barhaus yn ein rhybuddio am unrhyw broblemau penodol o ran risg. Mae risgiau a nodir yn arwain at godi lefel y monitro ac, os oes angen, yn gallu arwain at beidio â thalu cyllid a/neu ohirio ei dalu.

Cronfeydd arian parod wrth gefn – Gweithgareddau Cyffredinol

Polisi'r Cyngor ar gronfeydd cyfyngedig yw cofnodi ar wahân grantiau, rhoddion a ffynonellau incwm eraill a geir ar gyfer diben neu brosiect penodol, neu lle bo'r cyfyngiadau a osodir yn gulach nag amcanion cyffredinol y Cyngor. Mae'r holl adnoddau hyn a ddaeth i mewn wedi cael eu defnyddio yn ystod y flwyddyn at eu diben bwriadedig.

Neilltuir y rhan fwyaf o gyllid anghyfyngedig y Cyngor yn ystod y flwyddyn, yn unol ag amodau'r cymorth grant a roddir gan Lywodraeth Cymru. Caiff unrhyw arian dros ben ei gario ymlaen a'i ddefnyddio i hyrwyddo amcanion siartredig y Cyngor yn y flwyddyn wedyn. Nid oedd unrhyw arian dynodedig ar 31 Mawrth 2019.

Cyfyngir ar ein gallu i ddal cronfeydd arian parod wrth gefn gan gyfarwyddiadau Llywodraeth Cymru ar hyblygrwydd diwedd mis a diwedd blwyddyn. O fewn y paramedrau hynny, ein polisi yw rheoli llif arian drwy dynnu arian i lawr bob mis i dalu gwariant wedi'i gynllunio, gyda lwfans bach ar gyfer gofynion arian parod tymor byr nas rhagwelwyd. Adolygwn y polisi hwn a'n sefyllfa o ran cronfeydd wrth gefn bob blwyddyn.

Ar 31 Mawrth 2019, £1.766 miliwn oedd y cronfeydd arian parod anghyfyngedig (2018: £1.816 miliwn).

Paratoir y datganiadau ariannol hyn ar sail busnes hyfyw ac o dan y confensiwn cost hanesyddol a addasir i gynnwys rhai asedau sefydlog yn ôl eu gwerth i'r Cyngor ar sail cost gyfredol.

Buddsoddi

Rheolir pwerau buddsoddi gan Ddeddf Ymddiriedolwyr 2000, y Ddogfen Fframwaith a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a'r Cyfarwyddiadau Ariannol a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Polisi'r Cyngor yw cael yr elw mwyaf posibl o fewn y telerau hyn. Cawn log ar gyfradd wedi'i negodi cysylltiedig â chyfradd sylfaenol y banc ar bob balans credyd yng nghyfrifon cyfredol y Cyngor. O bryd i'w gilydd, gallai cyfraddau uwch fod ar gael ar gyfer cronfeydd cyfyngedig ar adnau hirdymor.

Darperir gwasanaeth bancio'r Cyngor gan Santander UK plc.

Caiff yr holl log ac incwm arall o fuddsoddiadau a enillir ar arian parod a balansau banc sy'n codi o ganlyniad i gyllid oddi wrth Lywodraeth Cymru ei ildio i Drysorlys Ei Mawrhydi drwy Gronfa Gyfunol Cymru.

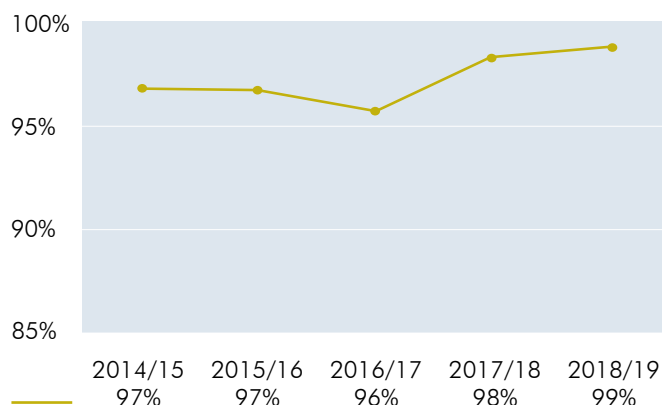
Erys balansau a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol o dan stiwardiaeth yr Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, felly, er bod y Cyngor yn cael incwm o fuddsoddiadau ar ei gyfran yntau o'r fath falansau, nid oes gan y Cyngor unrhyw bwerau buddsoddi dros y Gronfa.

Talu credydwy

Mae'r Cyngor yn cydymffurfio â Deddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Llog) 1998 a Chod Ymarfer Talu Gwell Llywodraeth y Deyrnas Unedig. Mae'n ofynnol i'r Cyngor dalu anfonebau cyflenwyr lle na cheir anghydfod yn eu cylch cyn pen 30 diwrnod ar ôl cael nwyddau neu wasanaethau neu anfoneb ddilys, pa un bynnag yw'r hwyraf.

Ein nod yw talu'r holl anfonebau, gan gynnwys anfonebau y cafwyd anghydfod yn eu cylch ar ôl i'r anghydfod gael ei ddatrys, yn unol â'r telerau hyn. Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019, talodd y Cyngor 99% (2017/18: 98%) o'r holl anfonebau yn unol â thelerau ei bolisi talu.

Yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru, mae gan y Cyngor nod pellach o dalu anfonebau cyn pen 10 diwrnod. Ar gyfer 2018/19 talwyd 92% (2017/18: 89%) o anfonebau cyn pen 10 diwrnod.



Ni ragwelir y bydd ein polisi'n newid yn y blynyddoedd i ddod a byddwn yn parhau i fabwysiadu targedau perfformiad heriol.

Canlyniadau ariannol – Gweithgareddau Cyffredinol	2018/19 £000	2017/18 £000
Penawdau o'r cyfrifon Gweithgareddau Cyffredinol:		
• Cyfanswm incwm am y flwyddyn	35,386	37,889
• Gwarged (gwariant dros incwm)/incwm dros wariant	(636)	858
• Asedau cyfredol net	2,741	4,109
• Cyfanswm y balansau arian ar 31 Mawrth	2,846	3,482
• Blaenymrwymiaidau grantiau ar gyfer y flwyddyn wedyn	26,790	26,744
Dengys y cyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri ar wahân:		
• Cyfran y Cyngor o'r derbyniadau o'r Loteri Genedlaethol	16,000	16,351
Y cyfuniad:		
Cyfanswm yr incwm ar gyfer gweithgareddau cyffredinol a Loteri oedd a	51,524	54,322
Chyfanswm y gwariant elusennol ar y celfyddydau ar gyfer gweithgareddau cyffredinol a Loteri oedd	47,886	51,980

Roedd incwm y Cyngor ar gyfer 2018/19 £2.503 miliwn (6.6%) yn llai na'r flwyddyn flaenorol. Lleihad mewn incwm cyfyngedig oedd y prif reswm dros y gostyngiad:

- yn 2017/18 derbyniasom £1 miliwn oddi wrth Lywodraeth Cymru tuag at sefydlu a chyfalafu cynllun newydd y Gwaddol Cenedlaethol ar gyfer Cerddoriaeth; a
- roedd y cyllid ar gyfer blwyddyn 4 o'n Rhaglen bum mlynedd Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau, oddi wrth Adran Addysg Llywodraeth Cymru a'n cyllid Loteri ein hunain, £2 filiwn yn llai na'r flwyddyn flaenorol. Mae gan y Rhaglen gyllideb sefydlog sy'n cael ei rheoli dros bum mlynedd.

Yn ystod y flwyddyn rhoesom grantiau i'n sefydliadau refeniw, Portffolio Celfyddydol Cymru, gwerth £26.8 miliwn, ac ymrwymasom £3.3 miliwn i Raglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau. Hefyd gwariasom £5.8 miliwn drwy grantiau a gwariant uniongyrchol ar fentrau a gwasanaethau strategol.

Roedd gwariant crynswth y flwyddyn £0.6 miliwn yn fwy na'r incwm: gostyngodd ein cronfeydd cyfyngedig £1 miliwn, ond cynyddodd ein cronfeydd anghyfyngedig £0.4 miliwn.

Ym mis Mawrth 2018 roeddem yn dal £1 miliwn Llywodraeth Cymru ar gyfer sefydlu'r gwaddol cerddoriaeth. Yn ystod y flwyddyn, sefydlasom Anthem. Cronfa Gerdd Cymru fel cwmni elusennol a throsglwyddasom yr arian cyllid sbarduno iddo. Mae'r cynnydd yn ein cronfeydd anghyfyngedig yn adlewyrchu amseriad ymrwymadau ar gyfer rhai o'n rhaglenni cynlluniedig, ond gyda chytundeb Llywodraeth Cymru, cafodd rhywfaint o arian parod ei gario ymlaen i 2019/20 i gyflawni ymrwymadau strategol a gweithredol.

Ar 31 Mawrth 2019 roedd gennym gronfeydd wrth gefn anghyfyngedig o £2.4 miliwn (2018: £2.0 miliwn) a chronfeydd wrth gefn cyfyngedig o £0.4 miliwn (2018: £1.5 miliwn). Ceir effaith uniongyrchol ar lefel ein cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig gan bolisi Llywodraeth Cymru ar falansau arian parod diwedd blwyddyn, fel y nodir yn yr adran Cronfeydd arian parod wrth gefn uchod. Caniateir i'r Cyngor ddwyn ymlaen o'r naill flwyddyn ariannol i'r nesaf dim mwy na 2% o gyfanswm ei incwm na ddaw o'r Loteri. Mae'n rhaid i'n hadran noddii yn Llywodraeth Cymru gytuno ar unrhyw gynig i ddwyn ymlaen symiau sy'n fwy na hyn, fel eleni.

Er mwyn talu costau yr ymrwymwyd iddynt eisoes a darparu'r hyblygrwydd angenrheidiol i ymateb i bwysau costau yn y dyfodol, cyflwynwyd cais i Lywodraeth Cymru i gario ymlaen £1.11 miliwn ychwanegol er mwyn cyflawni ymrwymadau o ran cyllid rhaglenni oedd heb eu talu a bodloni gofynion cyllidol ychwanegol.

Croesawyd y gymeradwyaeth i'r cais hwn ac mae hyn, ynghyd â'r cyhoeddiad cyllido ar gyfer 2019/20, wedi rhoi inni ein gofynion cynllunio ac adnoddau dros y flwyddyn nesaf.

Canlyniadau ariannol – Dosbarthu Arian y Loteri	2018/19 £000	2017/18 £000
Penawdau o gyfrifon Dosbarthu Arian y Loteri:		
• Cyfran o'r derbyniadau o'r Loteri Genedlaethol	16,000	16,351
• Grantiau net a roddwyd	9,571	12,953
• Gwarged incwm dros wariant am y flwyddyn	2,376	(525)
• Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth	14,894	15,619
• Cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth	4,695	2,319

Grantiau a broseswyd	2018/19	2017/18
Nifer y ceisiadau a ddaeth i law:		
Cynlluniau cyfalaf	16	15
Cynlluniau refeniw	705	797
	721	812
Nifer y grantiau a roddwyd:	436	465
Gwerth y grantiau a roddwyd:	£'000	£'000
Cynlluniau cyfalaf	1,098	1,607
Cynlluniau refeniw	8,629	11,694
	9,727	13,301
Grantiau oedd yn daladwy ar 31 Mawrth:		
Cynlluniau cyfalaf	4,445	5,028
Cynlluniau refeniw	6,744	9,922
	11,189	14,950

Roedd ein derbyniadau o'r Loteri Genedlaethol yn fwy na'r rhagolwg gwreiddiol, yn bennaf oherwydd cynnydd sydyn mewn incwm tua diwedd y flwyddyn. Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn parhau i fonitro'n fanwl y duedd o ran y gyfran o'r derbyniadau a geir gan yr achosion da a'r effaith bosibl ar raglenni a ariennir gan y Loteri yn y dyfodol.

Neilltuasom oddeutu £22 miliwn ar gyfer ein rhaglen grantiau cyfalaf am y pum mlynedd o 2012/13 i 2016/17. Mae'r rhaglen hon wedi cael ei hymestyn, gan y gall fod amser arwain hir rhwng cofrestru prosiect cyfalaf mawr a dyroddi cynnig ffurfiol. Mae hyn hefyd yn effeithio ar gyfanswm gwerth y grantiau a roddir pob blwyddyn a chyfanswm yr incwm neu wariant net. Ar gyfer 2018/19 roeddem yn disgwyl rhoi grantiau cyfalaf gwerth oddeutu £4.4 miliwn ond cynigiasom £1.1 miliwn, ac adlewyrchir hyn yn y gostyngiad yn y grantiau net a roddwyd o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Hefyd effeithiwyd ar y gostyngiad yn y grantiau net a roddwyd gan y grant llai a roddwyd i'r rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau. Dyfarnwyd £1.080 miliwn i'r rhaglen yn 2018/19 o gymharu â £3.130 miliwn ar anterth y rhaglen bum mlynedd yn 2017/18.

Ar ddiwedd y flwyddyn cyfanswm y grantiau taladwy oedd £11.189 miliwn (2017/18: £14.950 miliwn). Cyfanswm yr arian nas tynnwyd i lawr yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol plws arian a chyfwerth ag arian oedd £16.267 miliwn (2017/18: £18.238 miliwn). Gostyngodd balans Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol oddeutu 4.6% o gymharu â'r llynedd, a gwelwyd gostyngiad sylweddol hefyd yn yr arian a chyfwerth ag arian a ddaliwyd ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r gostyngiad hwn yn ein balansau arian yn cydberthyn â'r lleihad yn y grantiau taladwy: cafodd ymrwymadau grant mawr ym mis Mawrth 2018 eu talu yn ystod 2018/19.



Moving Generations, Celf ar y Blaen



Arty Parky, Celf ar y Blaen

Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol a Staff



“ Mae staff y Cyngor yn ffynhonnell amhrisiadwy o wybodaeth ac arbenigedd. Maent yn gweithio’n ddiflino i ddatblygu a chynnal y celfyddydau. Mae’r Cyngor yn cydnabod ei gyfrifoldeb i sicrhau llesiant ei staff. Un o orchwylion pwysicaf y Cyngor yw galluogi ei dîm staff i fod yn ymgysylltiedig, yn ymrwymedig ac yn awdurdodedig.”

Mike Griffiths
Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau Dynol
a Chydnabyddiaeth Ariannol

Aelodau’r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol a wasanaethodd ers 1 Ebrill 2018 oedd:

Michael Griffiths OBE (aelod o’r Cyngor)

Andy Eagle (aelod o’r Cyngor)

Kate Eden (aelod o’r Cyngor)

Valerie Ellis (aelod annibynnol)

Philip Westwood (aelod annibynnol)

Cyfle cyfartal

Mae’r Cyngor wedi ymrwymo i bolisi cyfle cyfartal yn ei arferion cyflogi. Yn benodol, nod y Cyngor yw sicrhau nad yw unrhyw ddarpar gyflogai neu gyflogai gwirioneddol yn cael triniaeth fwy neu lai ffafriol ar sail oedran, anabledd, tarddiad ethnig neu genedlaethol, rhywedd, statws o ran priodas neu fod yn rhiant, cenedligrwydd, cred wleidyddol, hil, crefydd neu gyfeiriadedd rhywiol.

Mae’r Cyngor yn cyhoeddi Datganiad Polisi Cyflogau yn flynyddol. Mae hwn yn cynnwys dadansoddiad manwl o gyfansoddiad ein staff. Mae hefyd yn rhoi sylw i adrodd ar Gydraddoldeb Rhywiol a Chyflogau Cyfartal.

Mae’r Cyngor yn sicrhau bod cyfleusterau priodol ar gael i gyflogeion anabl. Mae arwyddion cyhoeddus hefyd yn hyrwyddo’r Cyngor fel sefydliad dwyieithog.

Ein polisïau Adnoddau Dynol

Nod y Cyngor yw bod yn gyflogwr blaengar sy’n ystyriol o deuluoedd. Rydym yn gweithredu nifer o bolisïau Adnoddau Dynol sy’n adlewyrchu ein rhwymedigaethau cyfreithiol fel cyflogwr. Mae polisïau’n cael eu hadolygu’n rheolaidd perthnasol

yn y ddeddfwriaeth. Caiff y ffordd y rheolir polisïau Adnoddau Dynol y Cyngor ei monitro gan y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol.

Cyfathrebu, ymgynghori a negodi â'r cyflogeion

Unite yw'r undeb llafur a gydnabyddir gan y Cyngor, ac mae wedi dod i gytundeb gweithdrefnol ag ef; mae cynrychiolwyr y rheolwyr a'r undeb yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod materion o bryder cyfredol.

Rydym yn cynnal arolygon staff yn rheolaidd er mwyn canfod unrhyw broblemau neu feysydd ar gyfer gwella.

Gwerthuso swyddi

Yn ystod 2018/19, buom yn cydweithio â'n cydweithwyr yn yr undeb i gynnal proses adolygu a gwerthuso swyddi gynhwysfawr. Mae'n bwysig bod rolau'r staff yn glir ac y cânt gydnabyddiaeth ariannol gywir a theg amdanynt. Rydym yn gweithio gydag Acas sy'n ein cynorthwyo â'r gwaith hwn, y dylid ei gwblhau yn ystod 2019/20.

Cydnabyddiaeth ariannol

Cytunir â Llywodraeth Cymru ar delerau penodi'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr.

Mae'r Cyngor yn talu gweddill y staff yn unol â system gyflog a graddio y cytunwyd arni.

Bob blwyddyn, mewn ymgynghoriad â'r undeb llafur cydnabyddedig, caiff cylch gwaith cyflog ei lunio a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo. Mae'r pecyn cyflog ac amodau canlyniadol yn gyfrwymol ar y Cyngor cyfan tan y cylch negodi nesaf. Mae cynnydd o dan y cylch gwaith cyflog yn dibynnu ar berfformiad a brofir gan system y Cyngor o adolygiadau datblygiad personol.

Gyda chymeradwyaeth y Comisiwn Elusennau caiff y Cadeirydd gydnabyddiaeth ariannol ar gyfradd a bennir gan Lywodraeth Cymru sy'n adlewyrchu ymroddiad amser lleiafi fusnes y Cyngor. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn rhoi cyngor ar y cynnydd blynyddol yng nghyflog y Cadeirydd ond ni chaiff daliadau bonws ac nid yw'n aelod o gynllun pensiwn Cyngor y Celfyddydau.

Mae cydnabyddiaeth ariannol y Prif Weithredwr yn cynnwys cyflog sylfaenol a chymhwysedd i gael bonws blynyddol. Mae'r Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth Ariannol yn argymhell bonysau blynyddol i'r Cyngor ar ôl ystyried perfformiad y Prif Weithredwr yn ôl nifer o amcanion a bennir ymlaen llaw. Cafodd argymhelliad y Pwyllgor y dylid cynnig bonws llawn i'r Prif Weithredwr ei gymeradwyo gan y Cyngor. Fodd bynnag, ildiodd y Prif Weithredwr ei hawl i fonws anghyfunol ar gyfer 2018/19 ac mae wedi derbyn cynnydd cyfunol ar yr un lefel ag aelodau cymwys eraill o'r staff.

Caiff aelodau'r Cyngor eu penodi gan Weinidogion Cymru am gyfnod o dair blynedd a gellir eu hailbenodi am gyfnod pellach. Cymerodd y Cadeirydd presennol, Phil George, y gadeiryddiaeth drosodd ar 1 Ebrill 2016. Dyma ei ail dymor sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2022.

Caiff y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr – yr Uwch Tîm Arwain – eu cyflogi ar gontractau parhaol yn unol â thelerau ac amodau safonol y Cyngor. Mae hawl ganddynt i gael rhybudd o 13 wythnos o derfynu eu cyflogaeth.

Dyddiadau dechrau'r gyflogaeth yw:

	Phil George Cadeirydd 1 Ebrill 2016
	Nicholas Capaldi Prif Weithredwr 15 Medi 2008
	David Alston Cyfarwyddwr y Celfyddydau hyd 31 Ionawr 2019 1 Gorffennaf 2005
	Dr Katherine Davies Cyfarwyddwr Gwasanaethau Buddsoddi a Chyllido o 1 Chwefror 2012 ymlaen 24 Awst 1998

	Diane Hebb Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Ymgysylltu o 1 Chwefror 2012 ymlaen 13 January 1992
	Siân Tomos Cyfarwyddwr Menter ac Adfywio o 1 Chwefror 2012 ymlaen 3 Mai 1994
	Gwyn Williams Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes hyd 31 Mawrth 2019 4 Medi 2017

Absenoldeb salwch

Ar draws y Cyngor cyfan:

	2018/19	2017/18
Diwrnodau a gollwyd oherwydd salwch	579	574
Nifer gyfartalog y cyflogeion (cyfwerth ag amser llawn)	77.30	83.85
Nifer gyfartalog y diwrnodau a gollwyd fesul cyflogai	7.49	6.84

Cyfradd absenoldeb o 2.98% (2017/18: 2.76%) yw hon, ar sail 251 o ddyddiau gweithio.

Ymgynghoriaeth

Yn ystod 2018/19 talodd y Cyngor gostau ymgynghoriaeth o £3,000 (2017/18: £5,000) mewn perthynas â chyngor a barn arbenigol a gafwyd i gynorthwyo â gwneud penderfyniadau strategol. Codir £1,000 (2017/18: £3,000) yn y datganiadau ariannol hyn ac roedd y gweddill yn ymwneud â gweithgareddau Dosbarthu Arian y Loteri.

Y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am gyfarwyddo gweithgareddau'r Cyngor. Roedd eu gwir daliadau a'u buddion pensiwn fel y'u dangosir yn y tablau canlynol.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn sy'n cyfrannu at gyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yn cael ei gyfrifo mewn ffordd debyg i'r dull a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth, ac wedi'i seilio ar wybodaeth a gafwyd oddi wrth actiwari Cynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994.

Dyma sut y cyfrifir gwerth buddion pensiwn:

- (cynnydd gwirioneddol yn y pensiwn* x 20)
- + (cynnydd gwirioneddol mewn unrhyw gyfandaliad
- (cyfraniadau a wnaed gan yr aelod)

* gan eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu leihad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid swm yw hwn a dalwyd i unigolyn gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn, ond cyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigurau hyn, e.e. newidiadau yng nghyflog rhywun, a yw'n dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol at y cynllun pensiwn o'i gyflog ai peidio, a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn gyffredinol.

Cyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yr Uwch Tîm Arwain (yn amodol ar archwilio):

Enw Swydd	Band taliadau £'000	2018/19		2017/18		
		Buddion pensiwn £'000	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol £'000	Band taliadau £'000	Buddion pensiwn £'000	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol £'000
Nicholas Capaldi Prif Weithredwr	95-100	16	110-115	95-100	21	115-120
David Alston Cyfarwyddwr y Celfyddydau hyd 31 Ionawr 2019 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	65-70 70-75	9	75-80	70-75	16	85-90
Katherine Davies Cyfarwyddwr Gwasanaethau Buddsoddi a Chyllido	70-75	2	70-75	70-75	20	90-95
Diane Hebb Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Ymgysylltu	70-75	9	80-85	70-75	19	90-95
Siân Tomos Cyfarwyddwr Menter ac Adfywio	70-75	6	75-80	70-75	22	90-95
Gwyn Williams (0.6 FTE) Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes hyd 31 Mawrth 2019 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	40-45	10	50-55	25-30 40-45	6	30-35
Hywel Tudor† Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau hyd 27 Awst 2017 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	-	-	-	125-130 70-75	5	130-135

† Cafodd y cyn-Gyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau iawndal o £95,000 (gros) am gollu ei swydd yn ystod 2017/18. Mae'r swm wedi'i gynnwys yn ffigur ei gyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol am y flwyddyn honno ond roedd wedi'i gynnwys yng nghyfanswm costau cronedig dileu swyddi ac iawndal yn 2016/17.

Buddion pensiwn y Tîm Uwch-reolwyr (yn ddarostyngedig i archwiliad):

Enw Swydd	2018/19		2018/19		2018/19	2017/18	2018/19
	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig yn 65 oed £'000		Cyfanswm pensiwn cronodig yn 65 oed fel ar 31/03/19 a chyfandaliad cysylltiedig £'000		Gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod ¹ ar 31/03/19 neu ddyddiad gadael os yn gynt £'000	Gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod ar 31/03/18 £'000	Gwir gynnydd ² yn y Gwerth trosglwyddo Cyfwerth ag arian parod £'000
Nicholas Capaldi <i>Prif Weithredwr</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	10-15 35-40	264	225	14
David Alston <i>Cyfarwyddwr y Celfyddydau hyd 31 Ionawr 2019</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 0-2.5	Pensiwn Cyfandaliad	10-15 30-35	245	231	9
Katherine Davies <i>Cyfarwyddwr Gwasanaethau Buddsoddi a Chyllido</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	25-30 80-85	574	522	2
Diane Hebb <i>Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Ymgyfranogi</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	15-20 50-55	355	318	8
Siân Tomos <i>Cyfarwyddwr Menter ac Adfywio</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2-5.5	Pensiwn Cyfandaliad	25-30 75-80	527	466	4
Gwyn Williams (0.6 FTE) <i>Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes 31 Mawrth 2019</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 0-2.5	Pensiwn Cyfandaliad	0-5 0-5	17	6	8

- ¹ **Gwerthoedd trosglwyddo cyfwerth ag arian parod** - Ystyr Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalafol buddion cynllun pensiwn a gronwyd gan aelod ar adeg benodol ac a aseswyd gan actiwari. Y buddion a brisir yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol a ddelir i'w briod sy'n daladwy o'r cynllun. Mae Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yn daliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fo'r aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn ymdrin â'r buddion mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i'w holl aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fudd pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fudd pensiwn ychwanegol a gronodd yr aelod o ganlyniad i brynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Caiff Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a'r Gyfadran Actiwariaid ac nid ydynt yn cymryd i ystyriaeth unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn buddion o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawllir buddion pensiwn.
- ² **Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod** - Mae hwn yn adlewyrchu'r cynnydd yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod a gyllidir, i bob pwrpas, gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a delir gan y cyflogai (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddir o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisiau cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

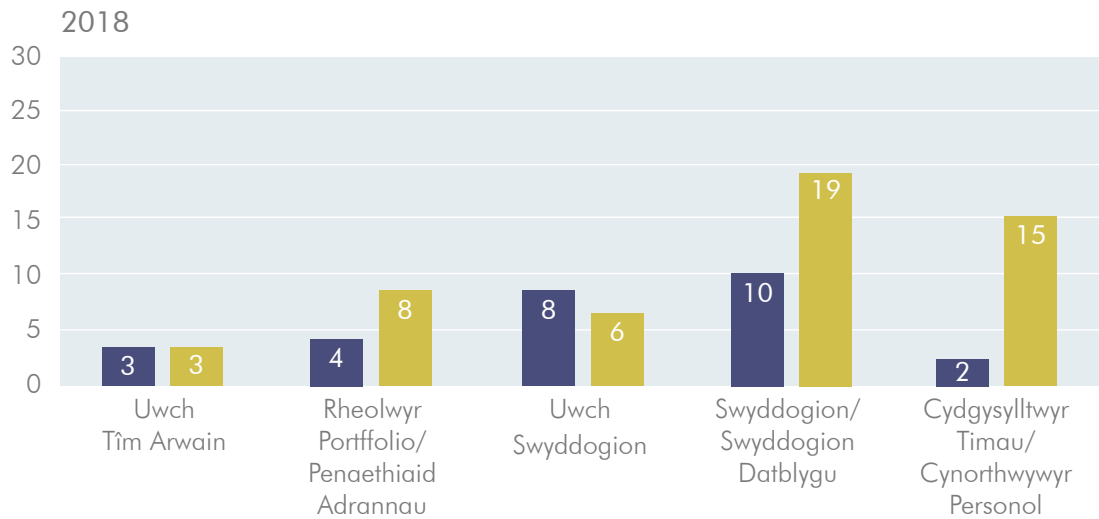
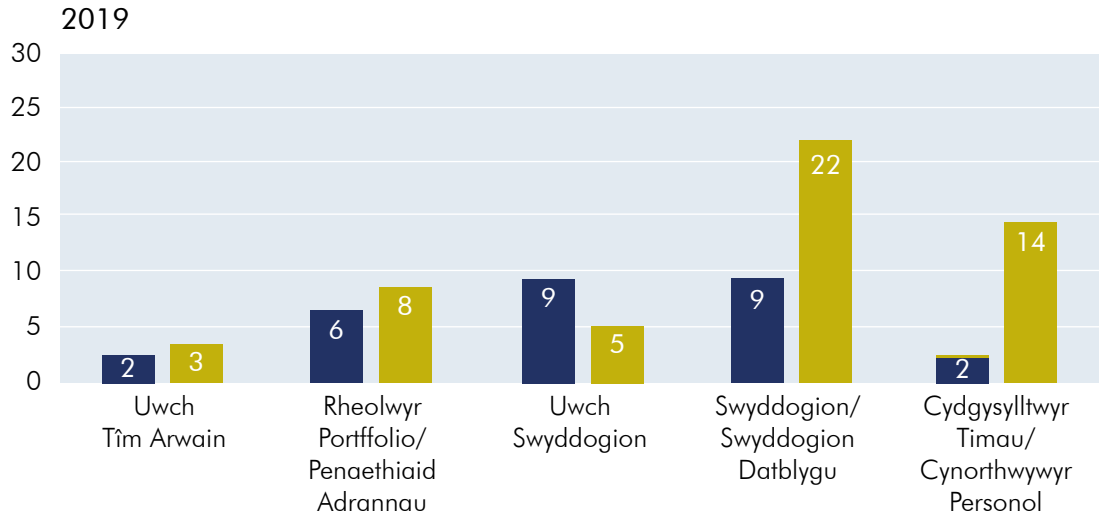
Caiff y Cadeirydd gydnabyddiaeth ariannol am ei wasanaethau ond ni chaiff unrhyw daliadau bonws ac nid yw'n aelod o'r cynllun pensiwn. Nid yw Aelodau eraill o'r Cyngor nac Aelodau o'r Pwyllgorau yn cael unrhyw dâl am eu gwasanaethau. Ad-dalwyd swm crynswth o £10,136 (2017/18: £15,979) i 10 o aelodau o'r Cyngor (2017/18: 14) am gostau teithio a chynhaliaeth yr aed iddynt ar fusnes y Cyngor. Y swm crynswth a ddyrennir i weithgareddau cyffredinol oedd £5,402 (2017/18: £7,596) a £4,734 (2017/18: £8,383) i weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

Roedd cyfanswm y gwir daliadau i'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr yn cynnwys (yn amodol ar archwilio):	2018/19 £	2017/18 £
Cadeirydd Cyflog	43,810	43,810
Prif Weithredwr Cyflog	99,341	97,155
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	21,259	20,791
	120,600	117,946
Costau teithio a chynhaliaeth yr aed iddynt ac a ad-dalwyd ar fusnes y Cyngor:		
Cadeirydd	£3,628	£6,317
Chief Executive	£9,188	£6,529

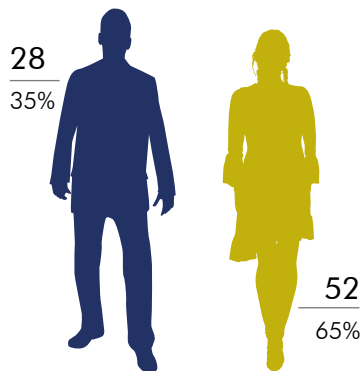
Caiff 69% (2017/18: 64%) o daliadau'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr eu codi ar gweithgareddau cyffredinol a 31% (2017/18: 36%) eu codi ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

Dyma'r gydnabyddiaeth ariannol flynyddol ganolrifol (cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (Cyngor cyfan) (yn amodol ar archwilio):	£33,062	£32,334
Dyma ystod y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol (cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (Cyngor cyfan) (yn amodol ar archwilio):	£21,012 to £99,341	£20,550 to £97,155
Dyma'r gymhareb rhwng y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol ganolrifol a chydabyddiaeth ariannol flynyddol yr aelod o'r staff â'r cyflog uchaf (Cyngor cyfan) (yn amodol ar archwilio):	1:3	1:3

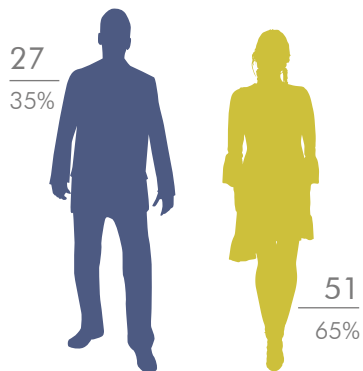
Cyfansoddiad y staff ar 31 Mawrth (cyfwerth ag amser llawn – Cyngor cyfan)



Cyfanswn 2019 (80)



Cyfanswn 2018 (78)



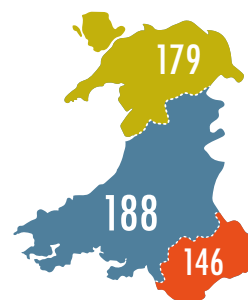
■ Gwryw
■ Benyw

Cynlluniau iawndal – pecynnau ymadael(Cyngor cyfan)

Band cost pecyn ymadael	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt		Cyfanswm y pecynnau ymadael fesul band cost	
	2018/19	2017/18	2018/19	2017/18 ¹	2018/19	2017/18
£10,000 to £24,999	-	-	-	1	-	1
Cyfanswm y pecynnau ymadael	-	-	-	1	-	1
Cyfanswm y gost (£'000)	-	-	-	10	-	10

¹ Yn 2017/18 ymrwymodd y Cyngor i gytundeb i setlo a gwnaeth daliad iawndal ex gratia i gyflogai a adawodd ei swydd o ganlyniad i salwch hirdymor. Codwyd y taliad iawndal ex gratia yn erbyn gweithgareddau cyffredinol.

Mae costau dileu swyddi wedi cael eu pennu'n unol â darpariaethau polisi'r Cyngor ar ddileu swyddi. Fel arfer mae'r Cyngor yn talu costau ymadael pan fo'r gyflogaeth yn dod i ben ond yn darparu ar gyfer y costau ymadael yn llawn ar yr adeg pan fo gwybodaeth ddigon manwl ar gael i wneud hynny. Er na chafwyd unrhyw ddiswyddiadau gorfodol yn 2017/18 roedd rhagor o daliadau o £3,000 yn ddyledus i gyn-gyflogeion a ymadawodd yn ystod 2016/17, o ganlyniad i ddyfarniad cyflog wedi'i ôl-ddyddio.



513

perfformiad ledled
Cymru a ariannwyd gan
gynllun Noson Allan

Atebolrwydd Seneddol ac Adroddiad Archwilio

Rhwymedigaethau wrth gefn annhebygol

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol.

Pe bai cyflogwr yn tynnu'n ôl, byddai'r ddyled a gâi ei hysgogi o dan adran 75 o Ddeddf Pensiynau 1995 yn cael ei chyfrifo gan ddefnyddio diffyg solfedd y Cynllun cyfan, nid cyfran asedau a rhwymedigaethau'r cyflogwr ei hun. Hefyd, pe câi'r Cynllun ei ddirwyn i ben, gan mai trefniant "y dyn olaf ar ei draed" yw'r Cynllun, byddai'r holl gyflogwyr yn atebol ar y cyd ac yn unigol am gyfanswm y diffyg yn y Cynllun.

Nid yw'n ymarferol amcangyfrif yr effaith ariannol.

Colledion, taliadau arbennig a rhoddion

Ni chafodd y Cyngor unrhyw golledion yn ystod y flwyddyn ac ni roddodd unrhyw daliadau arbennig na rhoddion.

Incwm ffioedd a thaliadau

Nid oes gan y Cyngor unrhyw incwm perthnasol o'r math hwn.



Nicholas Capaldi
Swyddog Cyfrifyddu
5 Gorffennaf 2019

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:



Phil George
Cadeirydd
5 Gorffennaf 2019

Parhawn i ganolbwyntio ar y newidiadau a nodwyd yn ein cynllun corfforaethol, “Er Budd Pawb...” Ein prif nod o hyd yw annog mwy o bobl, o’r holl gymunedau amrywiol yng Nghymru, i fwynhau a chymryd rhan yn y celfyddydau. Byddwn yn rhoi pwyslais arbennig ar amrywiaeth a chydaddoldeb, gan fynd i’r afael â’r rhwystrau - cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd - sy’n ein hatal rhag cyflawni’r nod hwn.

Mae'r Cyngor wedi canolbwyntio yn ei raglen waith ar gyfer 2019/20 ar ei strategaeth Creu: Cyrraedd: Cynnal.

Yr arweiniad ar gyfer ein gwaith o hyd yw Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Llywodraeth Cymru

Yn amlwg mae'r celfyddydau'n cyfrannu at ein llesiant ac ansawdd bywyd. A gwyddom y gall y celfyddydau ddod â sylwedd a dychymyg i'r gwaith o gyflawni ystod eang o strategaethau dinesig. Mae sicrhau y gwnawn gyfraniad cadarnhaol i'r agenda Llesiant yn dal i fod yn flaenoriaeth a fydd yn llywio pob agwedd ar ein gwaith yn 2019/20.

Bydd datblygu cynaliadwy'n un o'n prif egwyddorion trefniadol a byddwn yn gwneud llesiant pobl Cymru, yn awr ac yn y dyfodol, yn greiddiol i'n prosesau penderfynu.

Ehangu ymgysylltiad

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Cwblhau gwaith ymchwil a gyflawnwyd gan y fenter gymdeithasol 64 million artists i ganfod gwahanol fodelau ymgysylltu â'r celfyddydau a chymryd rhan ynddynt yng Nghymru drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg. Byddwn yn cefnogi amrywiaeth o brosiectau a fydd yn edrych ar ffyrdd newydd o gyrraedd cynulleidfaoedd nad ydym yn cysylltu â nhw ar hyn o bryd.
2. Ymchwilio i, ymgynghori ar a hybu prosiectau datblygu'r gweithlu sy'n cynyddu nifer y bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig ac anabl a all greu gwaith, datblygu eu sgiliau proffesiynol a dod o hyd i gyflogaeth yn y celfyddydau yng Nghymru.

Ein nod yw i fwy o bobl o gefndiroedd amrywiol allu gweithio yn y celfyddydau fel gweithwyr proffesiynol creadigol, fel cyflogaion, neu fel aelodau o strwythurau llywodraethu sefydliadau ein Portffolio.

3. Cynnal ymgyrch gyhoeddus sy'n hyrwyddo ein hymrwymiad i weithio tuag at Gymru fwy cyfartal a chynhwysol Rydym eisiau codi proffil yr uchelgeisiau a geir yn ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol mewn ffordd weledol sy'n denu sylw.

Gwytnwch a chynaliadwyedd

Rydym yn credu'n llwyr ym mhwystrwydd buddsoddiad cyhoeddus yn y celfyddydau. Fodd bynnag, mewn cyfnod o gyni ni allwn anwybyddu'r cyd-destun economaidd ehangach. Rydym yn parhau i wneud popeth a allwn i ddarbwylo partneriaid ariannu i ddal yn ffyddlon i'r celfyddydau. Ond rhaid inni hefyd hybu mwy o wytnwch a chynaliadwyedd; lleihau'r graddau mae'r celfyddydau'n dibynnu ar gyllid cyhoeddus, gan eu helpu nhw (a ninnau) i ennill yr incwm mwyaf posibl.

I wneud hyn mae angen arweinyddiaeth entrepreneuriaidd a chryf. Mae hyn yn golygu meithrin sector sy'n ddychmyglon ac yn arloesi ac a all fanteisio ar y buddsoddiad cyhoeddus ynddo. Mae'r sefydliadau gorau yn gwneud hyn eisoes, ond rydym yn benderfynol o godi'r holl sefydliadau allweddol a ariannwn i safon y goreuon.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Cwblhau a gwerthuso'r rhaglen "Gwytnwch" bresennol a datblygu cynllun olynol. Bydd hyn yn ei gwneud yn bosibl cysoni ein gwaith yn y dyfodol ag anghenion y sector.

2. Ymchwilio ac adnabod y camau gweithredu mae eu hangen i gryfhau sectorau allweddol yn y celfyddydau yng Nghymru. Rydym ni eisiau cael seilwaith cadarn a gwydn sy'n hybu cyfleoedd i artistiaid, cynulleidfaoedd a chyfranogwyr yn hyderus. Rydym yn arbennig o awyddus i gamau ymarferol gael eu cymryd yn ystod y flwyddyn i fynd i'r afael â diffygion ym maes theatr Gymraeg.

3. eall anghenion presennol sector ehangach y celfyddydau er mwyn llywio gwaith datblygu busnes a mentrau cyllid nad yw'n gyhoeddus. Byddwn yn helpu i ganfod a chynyddu adnoddau ariannol, digidol a ffisegol newydd i'r celfyddydau yng Nghymru.

Nid yw pysgod ond mor iach â'r dŵr maen nhw'n nofio ynddo. Mae ar artistiaid a sefydliadau celfyddydol angen amgylchedd cefnogol i ffynnu. Byddwn yn chwarae rhan gliriach a mwy entrepreneuriaidd wrth ganfod, meithrin a hyrwyddo doniau creadigol gorau ein gwlad ar draws pob math o gelfyddyd, ac ar bob cam yn eu datblygiad proffesiynol. Bydd sicrhau aliniad agos â cham 2 uchod o dan "Ehangu ymgysylltiad" yn hollbwysig i hyn.

Gwyddom y gallwn ddarparu cefnogaeth ar adegau allweddol yng ngyrfa artist. Ein nod yw creu'r amgylchiadau lle rhoddir i'n artistiaid y sgiliau a'r cyfleoedd i ddilyn gyfaoedd cynaliadwy, hyfwrw o fan gweithio yng Nghymru.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Ymchwilio, datblygu a hyrwyddo dewislen gynhwysol o gyfleoedd i artistiaid a gweithwyr proffesiynol

creadigol unigol. Rydym ni eisiau datblygu dull mwy cynhwysfawr o ddatblygu sgiliau, o ddoniau sy'n dod i'r amlwg i weithwyr proffesiynol sefydledig.

2. Sefydlu partneriaethau gydag o leiaf dau sefydliad neu ddarparwr arbenigol i gynyddu cyfleoedd hyfforddiant, datblygiad proffesiynol a chyflogadwyedd yn y sector celfyddydol a chreadigol. Rydym ni eisiau gweithio gyda phartneriaid sy'n rhannu ein blaenoriaethau o ran cydraddoldeb.

3. Disgwyl i'n Cwmnïau Cenedlaethol ddatblygu rhaglen ragorol o interniaethau, prentisiaethau a mentora. Rydym ni eisiau i'n Cwmnïau Cenedlaethol gael eu cydnabod yn arweinwyr yn eu maes.

Hyrwyddo buddion y Celfyddydau ac Iechyd

Mae pwysigrwydd y Celfyddydau ar gyfer Iechyd a Lles yn cael ei dderbyn fwyfwy. Drwy weithgarwch prosiect yr ydym wedi'i gefnogi o'r blaen rydym wedi gallu dangos bod gwaith y Celfyddydau ac Iechyd yn cael effaith fuddiol ar draws holl ystod oedran, dosbarth a daearyddiaeth yng Nghymru.

Bach yw ein hadnoddau o ran Iechyd. Dyma pam ein bod yn glir ynghylch ble bydd ein hymyriadau yn cael yr effaith fwyaf. Mae'n hollbwysig alinio ein gwaith â blaenoriaethau'r Llywodraeth a'r Byrddau Iechyd ac ymateb i'r her o greu ymyriadau y gellir eu cynyddu i raddfa fwy ym meysydd allweddol llesiant ac Iechyd poblogaeth Cymru. Bydd yn hanfodol defnyddio dull partneriaethol er mwyn i'n strategaeth lwyddo.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Meithrin gallu yn y Byrddau Iechyd ledled Cymru. Byddwn yn buddsoddi mewn recriwtio a chynorthwyo arbenigwyr proffesiynol a all hybu ein blaenoriaethau ym maes y Celfyddydau ac Iechyd.
2. Comisiynu Y Lab (Nesta a Phrifysgol Caerdydd) i gydweithio i ddeall sut y gall ymyriadau celfyddydol chwarae rhan fwy blaenllaw yn iechyd a lles pobl Cymru. Bydd hyn yn ein helpu i ddeall yn well ble mae angen syniadau newydd er mwyn gwneud i hyn ddigwydd.
3. Gweithio gyda phartneriaid i roi ar waith yr argymhellion a nodir yn yr Adroddiad Mapio. Bydd dwyn ynghyd partneriaid o'r un anian yn ei gwneud yn fwy tebygol y gellir gwireddu ein huchelgeisiau.

Buddsoddi mewn Pobl Ifanc a Dysgu Creadigol

Gall ymgysylltu'n weithredol â'r celfyddydau weddnewid y ffordd mae plant a phobl ifanc yn dysgu ac yn ymchwilio i'r byd o'u cwmpas. Gall newid y ffordd maen nhw'n gweld eu hunain – hyd yn oed beth maen nhw'n breuddwydio amdano ar gyfer y dyfodol – yn ogystal â'u helpu i feithrin yr hunan-barch a'r hunan-werth a fydd yn rhan mor bwysig o'u sgiliau bywyd yn y dyfodol.

O'r oedran ifancaf ystyrir Llythrennedd a Rhifedd yn seiliau i lwyddiant academaidd. Mae llwyddiant mewn bywyd yn dibynnu ar fwy na hynny – sef integreiddio Creadigrwydd. Mae ein strategaeth yn parhau i arloesi ffyrdd y gall mwy o ysgolion fanteisio ar ffyrdd ymarferol o ddod â chyffro ac ysbrydoliaeth y celfyddydau i'r ystafell ddosbarth fel sydd wedi'u hymgorffori yn ein rhaglen Dysgu Creadigol. Mae Dysgu Creadigol wedi herio'r Llywodraeth i wneud y celfyddydau'n ganolog i'r cwricwlwm ysgol.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Rhoi ar waith flwyddyn olaf Dysgu Creadigol, gan ddatblygu cynigion ar gyfer cyfnod arall i fynd ag elfennau allweddol o'r rhaglen ymlaen i 2022. Rydym ni eisiau dod o hyd i ffyrdd creadigol o ymateb i'r galw sy'n parhau am y rhaglen hon oddi wrth ysgolion ledled Cymru.
2. Cynorthwyo â'r gwaith o ddatblygu cwricwlwm newydd sy'n gwneud Creadigrwydd a'r Celfyddydau Mynegiannol yn ganolog iddo. Rydym ni eisiau helpu i sicrhau lle'r celfyddydau ym mywyd pob dydd yr ysgol.
3. Sicrhau bod pobl ifanc yn cael eu cynnwys mewn strategaethau ar draws gwaith ehangach y Cyngor. Rydym ni eisiau i fwy o bobl ifanc greu gwaith, mwynhau'r celfyddydau a datblygu'r sgiliau a fydd yn eu galluogi i gyfrannu at y gwaith o weinyddu a rheoli'r celfyddydau.

Ehangu ein gweithgareddau rhyngwladol

Ein celfyddydau, ein diwylliant a'n hieithoedd sy'n rhoi i Gymru ei phersonoliaeth fyd-eang unigryw. Mae'r cyd-destun diwylliannol unigryw hwn yn taro tant gyda llawer o ieithoedd a diwylliannau lleiafrifol eraill a gellir uniaethu â'n stori mewn llawer o fannau o gwmpas y byd. Bydd hyn yn un o nodweddion amlwg ein gwaith mewn perthynas â Blwyddyn Ieithoedd Cynhenid UNESCO.

Rydym ni eisiau creu cyd-destun diwylliannol newydd sy'n meithrin dealltwriaeth a goddefgarwch rhyngwladol drwy ymgysylltu â'r cymunedau rhyngwladol amrywiol yng Nghymru. Nid yw'n ddigon inni weld gweithio rhyngwladol fel cyfle i 'ecsbloetio', rhaid inni ddod o hyd i ffyrdd o roi yn ôl a chyfoethogi cysylltiadau diwylliannol. Daw hyn yn bwysicach byth ar ôl Brexit lle mae'n rhaid inni ailddiffinio ein perthynas ag Ewrop.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Cynorthwyo Llywodraeth Cymru gyda'r gwaith o ddatblygu a gwireddu ei strategaeth a blaenoriaethau rhyngwladol. Byddwn yn cydgysylltu ac yn drafftio cynnwys y "bennod" yn y strategaeth ar Ddiwylliant a'r Celfyddydau ac yn cefnogi rhaglen gweithgarwch yng Nghymru ar gyfer Blwyddyn Ieithoedd Cynhenid UNESCO.
2. Rhoi ar waith y camau gweithredu yn Strategaeth Ryngwladol Cyngor y Celfyddydau. Byddwn yn cynorthwyo artistiaid a sefydliadau celfyddydol i ddod yn "barod ar gyfer y farchnad" er mwyn achub ar gyfleoedd rhyngwladol, gan feithrin gallu sector celfyddydol Cymru i ymgysylltu a chyfranogi'n rhyngwladol.
3. Codi pontydd diwylliannol gyda chymunedau rhyngwladol sy'n byw ac yn gweithio yng Nghymru. Dylai agwedd ryngwladol hefyd ein helpu i ddeall ac ymgysylltu'n well â'r cymunedau amrywiol sydd wedi ymgartrefu yng Nghymru.

Deall effaith ein buddsoddiad

Mae ymchwil a gwerthuso yn rhan hanfodol o'n gwaith. Mae'n darparu gwybodaeth ar gyfer ein gwaith wrth roi polisiau ar waith a'u monitro, gan roi inni well dealltwriaeth o effaith ein gwaith ariannu a datblygu.

Tîm ymchwil bach sydd gennym, felly bydd yn bwysig inni feithrin partneriaethau er mwyn ehangu a gwella ein gallu o ran ymchwil. Ar hyn o bryd rydym yn casglu ac yn cadw llawer o ddata, ac mae'n rhaid inni integreiddio a rhannu ein defnydd o'n data er mwyn sicrhau'r wybodaeth, gwaith adrodd ac arbedion effeithlonrwydd mwyaf posibl i'r sefydliad.

Ein 3 phrif gam gweithredu:

1. Cyhoeddi ymchwil sy'n dangos effaith buddsoddiad Cyngor y Celfyddydau. Rydym ni eisiau gallu asesu perfformiad Portffolio Celfyddydol Cymru a'r canlyniadau mae arian y Loteri yn eu cyflawni.
2. Cyhoeddi ymchwil sy'n disgrifio i ba raddau mae'r cyhoedd yng Nghymru'n mynychu ac yn cymryd rhan yn y celfyddydau. Rydym ni eisiau cael darlun cliriach o ble mae angen inni ganolbwyntio ein hymdrechion wrth ddatblygu cynulleidfaoedd.
3. Cyhoeddi mwy o'r data yr ydym yn eu casglu. Dylem fod yn gwneud mwy i gynorthwyo artistiaid a sefydliadau celfyddydol i ddeall yn well pwy sy'n cymryd rhan yn eu gweithgarwch.

[A ninnau'n Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru rydym hefyd yn gweithio mewn fframwaith strategol y cytunir arno gyda'r Llywodraeth](#)

Nodir yr hyn a ddisgwyl Llywodraeth Cymru oddi wrthym mewn Llythyr Cylch Gwaith blynyddol. Gellir gweld copi o'n Llythyr Cylch Gwaith ar gyfer 2019/20 ar ein [gwefan](#).

Datganiadau Ariannol

Gweithgareddau Cyffredinol



BLOCK, Nofit State, Sgwâr Gwanhwamun, De Corea

Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan Erthygl 11 o'r Siarter Frenhinol ddyddiedig 30 Mawrth 1994 (fel y'i diwygiwyd) mae'n ofynnol i'r Cyngor baratoi am bob blwyddyn ariannol ddatganiad cyfrifon ar y ffurf ac ar y sail a benderfynir gan Weinidogion Cymru. Paratoir y cyfrifon ar sail cronïadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Cyngor ac o'i incwm a'i wariant, Mantolen a llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio ag egwyddorion cyfrifyddu a gofynion datgelu'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) a gyhoeddwyd ar 16 Gorffennaf 2014 ac, i'r graddau ei fod yn egluro neu'n adeiladu ar ofynion y Datganiad, *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth* ac yn benodol:

- cadw at y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a gweithredu polisiau cyfrifyddu addas ar sail gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodwyd yn y Datganiad a *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth*, a datgelu ac esbonio unrhyw wriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw; a
- chadarnhau bod yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol yn gyffredinol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a chymryd cyfrifoldeb personol dros

yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol a'r farn sy'n ofynnol er mwyn pennu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Mae Prif Swyddog Cyfrifyddu Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Prif Weithredwr yn Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor. Nodir cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys ei gyfrifoldeb dros briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n atebol amdano, dros gadw cofnodion cywir a thros ddiogelu asedau'r Cyngor, yn y ddogfen *Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru* a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

A finau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam y dylaswn ei gymryd i beri fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a sicrhau bod archwilydd y Cyngor yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Hyd y gwn i, nid oes dim gwybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.



Nicholas Capaldi
Swyddog Cyfrifyddu
5 Gorffennaf 2019

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:



Phil George
Cadeirydd
5 Gorffennaf 2019

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Ymddiriedolwyr Cyngor Celfyddydau Cymru

Adroddiad ar yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Barn

Ardystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Cyfrifon Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019 o dan Erthygl 11 o Siarter Frenhinol y Cyngor Celfyddydau Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys y Datganiad Cyfunol o Weithgareddau Ariannol, y Fantolen Gyfunol, y Datganiad Llif Arian Cyfunol a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu pwysig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisiau cyfrifyddu a nodir ynddynt. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa Cyngor Celfyddydau Cymru ar 31 Mawrth 2019 a'i gwariant net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a gyhoeddwyd o dan Erthygl 11 o Siarter Frenhinol Cyngor Celfyddydau Cymru.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol yn y DU (ISAs (DU)). Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r adran datganiadau ariannol yn fy adroddiad. Rwy'n annibynnol o'r corff yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau

ariannol yn y DU, yn cynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol y mae Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU yn ei gwneud yn ofynnol i mi gyflwyno adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol:

- nid yw'r defnydd o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol; neu
- nid yw'r Swyddog Cyfrifyddu wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd perthnasol a nodwyd a all fwrw amheuaeth sylweddol dros allu'r corff i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Gwybodaeth arall

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am y wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol a chyfrifon. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol, heblaw am y datganiadau ariannol a'm hadroddiad fel archwilydd arnynt. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ar wahân i'r graddau a nodir yn benodol yn ddiweddarach yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny.

Mewn cysylltiad â'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall er mwyn nodi anghysondebau perthnasol â'r datganiadau ariannol archwiliedig a nodi

berthnasol anghywir ar sail y wybodaeth a ddaeth i law wrth i mi gyflawni'r archwiliad neu sy'n berthnasol anghyson â'r wybodaeth honno. Os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol amlwg, ystyriaf y goblygiadau i'm hadroddiad.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, mae'r gwariant a'r incwm a nodir yn y datganiadau ariannol wedi eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ym mhob ffordd berthnasol ac mae'r trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Adrodd ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r Adroddiad ar Gydabyddiaeth Ariannol a Staff i'w harchwilio wedi'i pharatoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Gweinidogion Cymru a wnaed o dan Erthygl 11 o Siarter Frenhinol Cyngor Celfyddydau Cymru.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a roddwyd yn y Datganiad Llywodraethu ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Datganiad Llywodraethu wedi'i baratoi yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru;
- Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Adroddiad ar Berfformiad, Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr wedi'u

paratoi yn unol â'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau (FRS102).

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yn sgil gwybodaeth a dealltwriaeth y corff a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad, Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr na'r Datganiad Llywodraethu.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol;
- nid yw'r datganiadau ariannol na'r rhan o'r Adroddiad ar Gydabyddiaeth Ariannol a Staff i'w harchwilio yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;
- ni ddatgelwyd gwybodaeth a bennwyd gan Weinidogion Cymru o ran cydnabyddiaeth a thrafodion eraill; neu
- nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol ag Erthygl 11 o Siarter Frenhinol Cyngor Celfyddydau Cymru a chyfarwyddiadau a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan honno, am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg ac am y fath reolaeth fewnol ag sy'n angenrheidiol ym marn y Swyddog Cyfrifyddu i allu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am asesu gallu'r corff i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel sy'n gymwys, faterion yn ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni thybir nad yw hynny'n briodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad yr archwilwyr sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu

wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau am reoleidd-dra

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol am sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol.

Rwy'n cael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Adrian Crompton

Archwilydd Cyffredinol Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

11 Gorffennaf 2019

Cyfrifoldeb y Swyddog Cyfrifyddu yw hygyrdded gwefan Cyngor Celfyddydau Cymru a'r gwaith o gynnal y wefan honno; nid yw'r gwaith a gyflawnir gan archwilwyr yn cynnwys ystyriaeth o'r materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldebau am unrhyw newidiadau a allai fod wedi cael eu cyflwyno i'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno'n wreiddiol ar y wefan.

Datganiad Cyfunol o Weithgareddau Ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

		Cronfeydd anghyfyng-edig Nodyn £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2018/19 Cyfanswm £'000	2017/18 Cyfanswm £'000
INCWM					
Rhoddion:					
Cymorth grant oddi wrth Lywodraeth Cymru		31,327	300	31,627	31,382
Grantiau a rhoddion eraill	3	8	3,186	3,194	6,179
		<u>31,335</u>	<u>3,486</u>	<u>34,821</u>	<u>37,561</u>
Incwm o weithgareddau elusennol:					
Gwasanaethau a nawdd	4	184	2	186	193
Incwm o fuddsoddiadau:					
Llog banc		14	9	23	15
Incwm arall	5	356	-	356	120
Cyfanswm incwm		<u>31,889</u>	<u>3,497</u>	<u>35,386</u>	<u>37,889</u>
GWARIANT					
Gweithgareddau elusennol	6	31,290	4,643	35,933	36,939
Costau llywodraethu	8	75	-	75	81
Llog banc a ildwyd i Gronfa Gyfunol Cymru		14	-	14	11
Cyfanswm gwariant		<u>31,379</u>	<u>4,643</u>	<u>36,022</u>	<u>37,031</u>
Incwm net/(gwariant)		510	(1,146)	(636)	858
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd	15	(105)	105	-	-
Symudiad net mewn cronfeydd		<u>405</u>	<u>(1,041)</u>	<u>(636)</u>	<u>858</u>
Cysoni cronfeydd					
Balansau arian a ddygwyd ymlaen	15	1,978	1,504	3,482	2,624
Cyfanswm yr arian a gariwyd ymlaen		<u>2,383</u>	<u>463</u>	<u>2,846</u>	<u>3,482</u>

Nid oes unrhyw enillion na cholledion ac eithrio'r rhai a ddangosir uchod.

Nid oes unrhyw weithgareddau sydd wedi peidio ac ni chafwyd unrhyw gaffaeliadau yn ystod y flwyddyn.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 91 i 117 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Mantolen Gyfunol

ar 31 Mawrth 2019

		31 Mawrth 2019		31 Mawrth 2018	
	Note	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau sefydlog					
Asedau sefydlog anniriaethol	9a		-		1
Asedau sefydlog diriaethol	9b		106		40
Cyfanswm asedau sefydlog			<u>106</u>		<u>41</u>
Asedau cyfredol					
Grantiau a dalwyd ymlaen llaw	10	302		268	
Dyledwyr	11	1,701		3,212	
Arian parod a chyferwerth ag arian parod		2,448		3,367	
Cyfanswm asedau cyfredol		<u>4,451</u>		<u>6,847</u>	
Rhwymedigaethau: yn ddyledus o fewn blwyddyn					
Credydwyr	12a	(1,710)		(2,689)	
Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau	13	-		(49)	
		<u>(1,710)</u>		<u>(2,738)</u>	
Asedau cyfredol net			<u>2,741</u>		<u>4,109</u>
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol			<u>2,847</u>		<u>4,150</u>
Credydwyr: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn					
Credydwyr	12b	(1)		(246)	
Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau	13	-		(422)	
			<u>(1)</u>	<u>(668)</u>	
Asedau net			<u><u>2,846</u></u>		<u><u>3,482</u></u>
Cronfeydd anghyfyngedig					
Cronfeydd anghyfyngedig	15		2,383		1,978
Cronfeydd cyfyngedig	15		463		1,504
			<u>2,846</u>		<u>3,482</u>

Mae'r nodiadau ar dudalennau 91 i 117 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Gyngor Celfyddydau Cymru a'u llofnodi ar ei ran gan



Nicholas Capaldi, Swyddog Cyfrifyddu
5 Gorffennaf 2019



Phil George, Cadeirydd
5 Gorffennaf 2019

Datganiad Cyfunol Llifau Arian Parod

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

	Nodyn	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredu	17a	(837)	926
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	17b	9	4
All-lif arian parod net cysylltiedig ag asedau cyfalaf	17c	(91)	(43)
		<hr/>	<hr/>
Newid mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y flwyddyn		(919)	887
Arian parod a chyfwerth ag arian parod a ddygwyd ymlaen		3,367	2,480
		<hr/>	<hr/>
Arian parod a chyfwerth ag arian parod a gariwyd ymlaen		<u>2,448</u>	<u>3,367</u>

Mae'r nodiadau ar dudalennau 91 i 117 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Nodiadau sy'n rhan o'r Datganiadau Ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

1. Polisiâu cyfrifyddu

a. Sail y paratoi

Paratoir y datganiadau ariannol hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol a addasir i gynnwys rhai asedau sefydlog yn ôl eu gwerth i'r Cyngor ar sail cost gyfredol. Fe'u paratowyd yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru a bodlonant ofynion Deddfau Elusennau 2006, 2011 a 2016, y Datganiad o Arfer a Argymhellir: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) a gyhoeddwyd ar 16 Gorffennaf 2014 a'r Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102). Yn ogystal â chydymffurfio â'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau, rhoddir ystyriaeth i ofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddwyd gan Drysorlys Ei Mawrhydi i'r graddau ei fod yn egluro neu'n adeiladu ar ofynion y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir. Nodir isod grynodeb o'r prif bolisiâu cyfrifyddu sydd wedi'u cymhwyso'n gyson.

Effaith safonau nad ydynt mewn grym eto

Caiff cymhwyso unrhyw safonau cyfrifyddu newydd neu ddiwygiedig ei lywodraethu pan gânt eu mabwysiadu gan y Llawlyfr Adrodd Ariannol. Mae'r Cyngor yn cymhwyso newidiadau i safonau pan ddônt i rym. Nid oes unrhyw effeithiau perthnasol hysbys o newidiadau i safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd ac nad ydynt mewn grym eto ar y datganiadau ariannol yn y cyfnod cymhwyso cyntaf.

b. Is-yngymeriadau – Cerdd Cymru:Music Wales Limited

Mae Cerdd Cymru:Music Wales yn gwmni masnachu preifat, wedi'i gyfyngu drwy warant a'i gofrestru yng Nghymru (rhif 7759122). Fe'i corfforwyd ar 1 Medi 2011 fel cyd-drefniant 50% gyda Sefydliad Cerddoriaeth Cymru i ddatblygu a gwella, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, wybodaeth, dealltwriaeth, ymarfer a chynaliadwyedd y celfyddydau a'r diwydiannau creadigol, ac yn arbennig cerddoriaeth, yng Nghymru.

Daeth Cerdd Cymru:Music Wales Limited yn is-gwmni dan berchnogaeth lwyr y Cyngor yn ystod 2016/17 yn dilyn datodiad Sefydliad Cerddoriaeth Cymru.

Mae trafodion yr is-gwmni wedi'u cynnwys yn y datganiadau ariannol cyfunol yn ôl y dull 'llinell wrth linell' (gweler nodyn 20).

c. Incwm

Rhoddir cyfrif am bob incwm ar sail cronïadau, heblaw am gymynroddion, rhoddion ariannol a rhoddion a gydnabyddir dim ond pan ddônt i law. Trinnir grantiau cyfalaf sy'n dderbyniadwy fel incwm.

Ni chofnodir unrhyw incwm heb wariant yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

ch. Dosbarthu arian y Loteri

Nid yw'r datganiadau ariannol hyn yn ymdrin â swyddogaeth y Cyngor o ran dosbarthu arian y Loteri y paratowyd datganiadau ariannol ar wahân ar ei chyfer yn unol â'r cyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.

Âr Cyngor i gostau sy'n cynnal ei weithgareddau cyffredinol a'i swyddogaeth o ran dosbarthu arian y Loteri. Yn unol â'r Cyfarwyddyd Ariannol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn dosrannu costau anuniongyrchol yn briodol rhwng y ddau faes gweithgarwch hyn gan gyfeirio at yr amser a dreuliyd ar y gweithgareddau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt.

d. Gwariant

Rhoddir cyfrif am bob gwariant ar sail croniadau ac mae wedi'i ddsbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Lle na ellir priodoli costau'n uniongyrchol i benawdau penodol maent wedi'u dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o'r adnoddau.

dd. Grantiau a ddyfarnwyd

Caiff grantiau eu cynnig i gynnal rhaglen o weithgareddau a gynlluniwyd ar gyfer blwyddyn ariannol benodol, neu sy'n cychwyn ynddi, ac yn y rhan fwyaf o amgylchiadau maent i'w codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn honno.

Ni chaiff blaenymrwymiaidau a wneir yn y flwyddyn sy'n gysylltiedig â gweithgarwch y flwyddyn nesaf, fel y'u datgelir yn nodyn 19, eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol. Am na ellir cydnabod y cymorth grant i gyflawni'r ymrwymiaidau hyn nes ei fod wedi dod i law, nid yw'r Ymddiriedolwyr yn credu y byddai eu cynnwys yn rhoi darlun gwir a theg o'r ffordd y defnyddir adnoddau'r Cyngor.

Caiff grantiau heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn eu dangos fel credydwyr yn y Fantolen. Caiff unrhyw daliadau ymlaen llaw a wnaed mewn perthynas â grantiau a gymeradwywyd sy'n gysylltiedig â gweithgareddau yn y flwyddyn nesaf eu dangos yn y Fantolen fel asedau cyfredol.

Rhestrir yr holl grantiau a gynigiwyd yn yr atodiad i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

e. Gwasanaethau a nawdd

Mae gwasanaethau a nawdd yn cynnwys y costau uniongyrchol, gan gynnwys staff a dibrisiad, y gellir eu priodoli i weithgareddau elusennol.

f. Dyrannu costau gweithredu

Caiff grantiau eu cynnig i gynnal rhaglen o weithgareddau a gynlluniwyd ar gyfer blwyddyn ariannol benodol, neu sy'n cychwyn ynddi, ac yn y rhan fwyaf o amgylchiadau maent i'w codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol yn y flwyddyn honno.

ff. Costau llywodraethu

Mae costau llywodraethu yn cynnwys pob cost sy'n ymwneud ag atebolrwydd cyhoeddus y Cyngor fel elusen a'i gydymffurfiaeth â rheoleiddio ac arferion da. Dadansoddir y costau hyn yn nodyn 8.

g. Arian tramor

Caiff arian refeniw a gafwyd a gwariant yr aed iddo mewn arian tramor eu trosi yn unol â'r gyfradd gyfnawid oedd yn weithredol ar adeg y trafodyn. Caiff unrhyw falansau a ddelir mewn arian tramor

eu trosi yn unol â'r gyfradd oedd yn weithredol ar ddyddiad y Fantolen. Caiff trafodion a balansau a gwmpesir gan flaencontractau eu trosi yn unol â chyfradd y contract.

ng. Cydnabod rhwymedigaethau

Cydnabyddir rhwymedigaethau pan fo rhwymedigaeth yn codi i drosglwyddo buddion economaidd o ganlyniad i drafodion neu ddigwyddiadau yn y gorffennol.

h. Cyfrifyddu cronfeydd

Cronfeydd cyfyngedig yw'r rheiny sydd i gael eu defnyddio yn unol â chyfyngiadau penodol a orfodir gan roddwyr neu sydd wedi'u codi gan y Cyngor at ddibenion penodol. Mae'r gost o godi a gweinyddu cronfeydd o'r fath wedi'i chodi ar y gronfa benodol. Nodir amcan a defnydd pob cronfa gyfyngedig yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Cronfeydd anghyfyngedig yw'r rheiny sydd ar gael i'w defnyddio yn ôl disgrisiwn y Cyngor i hyrwyddo amcanion ei siarter ac nad ydynt wedi'u dynodi at ddibenion eraill.

Lle dyrennir costau cynnal i weithgareddau elusennol cyfyngedig trosglwyddir swm o'r cronfeydd anghyfyngedig i dalu'r costau hyn.

i. Asedau sefydlog

Mae'r Cyngor yn berchen ar ddau eiddo rhydd-ddaliadol, Theatr Sherman a Stiwdio Rubicon Dance, sydd wedi'u gosod ar brydles hir am rent rhad i denantiaid na chânt eu rheoli gan y Cyngor a heb unrhyw ddarpariaeth i'r Cyngor eu hailfeddiannu. Ar sail cyngor gan syrfewyr siartredig allanol ac annibynnol, bernir bod gwerth gweddilliol y buddiannau rhydd-ddaliadol hyn yn fach iawn felly caiff yr asedau hyn eu dal yn y cyfrifon ar ddim gwerth.

Trinnir costau datblygu gwefan, yn unol â FRS 102, fel asedau sefydlog diriaethol.

Trinnir trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol fel asedau sefydlog anniriaethol os cwmpasant fwy na blwyddyn.

Ac eithrio eiddo rhydd-ddaliadol, caiff yr holl asedau sefydlog diriaethol ac anniriaethol eu cynnwys ar gost hanesyddol llai lwfans am ddibrisiad ac amorteiddiad. Ym marn y Cyngor, nid oes gwahaniaeth arwyddocaol rhwng y gwerth ar bapur a gwerth y farchnad.

l. Amorteiddiad a dibrisiad

Caiff asedau unigol sy'n costio £1,000 neu fwy eu cyfalafu a darperir blwyddyn gyfan o amorteiddiad neu ddibrisiad ym mlwyddyn eu caffael. Darperir amorteiddiad ar asedau sefydlog anniriaethol a dibrisiad ar asedau sefydlog diriaethol ar gyfraddau a gyfrifir i ddileu cost neu brisiad pob ased i'w werth gweddilliol ar sail linol dros ei oes ddefnyddiol ddisgwyliedig fel a ganlyn:

Trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol	dros 3 blynedd
Gwelliannau prydesol	dros gyfnod y brydles
Celfi, gosodiadau a ffitiadau	dros 10 mlynedd
Offer	dros 4 blynedd

Costau datblygu gwefan
System gyfrifiadurol

dros 3 blynedd
dros 3 blynedd

ll. Prydlesi

Caiff costau prydlesi gweithredu eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar sail linol dros oes y brydles.

m. Pensiynau

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994 sy'n darparu buddion diffiniedig i gyflogeion y Cyngor. Caiff costau cyfraniadau'r Cyngor eu codi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol fel y gellir lledaenu cost pensiynau dros oes waith y cyflogeion.

Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol â FRS 102. Mae'r Cyngor wedi gwneud taliadau i gyllido diffyg sy'n gysylltiedig â gwasanaeth a roddwyd. Os oes angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg yn dilyn ailbrisiadau yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn cydnabod darpariaeth ar gyfer gwerth presennol cyfraniadau sy'n daladwy yn unol â thelerau unrhyw gytundeb cyllido perthnasol. Caiff pob cyfraniad tuag at y diffyg ei godi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol.

Mae gan y Cyngor hefyd gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i ddiwallu anghenion deddfwriaeth Cofrestru Awtomatig. Rhoddir cyfrif am y cynllun yn unol ag FRS 102.

n. Trethiant

Caiff Treth Ar Werth nad oes modd ei hadennill sy'n deillio o wariant ar weithgareddau nad ydynt yn rhai busnes ei chodi ar y Datganiad o Weithgareddau Ariannol neu ei chyfalafu fel ased sefydlog lle bo'n berthnasol.

o. Offerynnau ariannol

Asedau ariannol: Nid yw dyledwyr masnachol yn cario unrhyw log a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal fel y'i gostyngir gan lwfansau priodol ar gyfer symiau amcangyfrifedig nad oes modd eu hadennill. Mae arian parod yn cynnwys arian mewn llaw ac arian yn y banc ac arian wedi'i gadw ar adnau tymor byr ar delerau sy'n caniatáu ei gael ar unrhyw adeg.

Rhwymedigaethau ariannol: Nid yw credydwyr masnachol yn cario llog a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal.

2. Gweithgareddau cyffredinol a dosbarthu arian y Loteri: incwm cyfunol a gwariant elusennol ar y celfyddydau

Dengys y cyfrif dosbarthu arian y Loteri sydd ar wahân mai £16,000,000 (2017/18: £16,351,000) oedd cyfran y Cyngor o'r arian oddi wrth y Loteri Genedlaethol yn 2018/19. Ar gyfer 2018/19, cyfanswm cyfunol yr incwm o weithgareddau cyffredinol a'r Loteri oedd £51,524,000 (2017/18: £54,322,000). Ar gyfer 2018/19, cyfanswm cyfunol y gwariant elusennol uniongyrchol ar y celfyddydau oedd £47,886,000 (2017/18: £51,980,000).

3. Incwm

Rhoddion: Grantiau a rhoddion eraills

	Cronfeydd anghyfyng-edig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2018/19 Cyfanswm £'000	2017/18 Cyfanswm £'000
Rhaglen <i>Dysgu Creadigol drwy'r</i>				
Celfyddydau (nodyn 21):				
Grant gan Lywodraeth Cymru	-	1,997	1,997	2,010
Grant gan y Loteri i Gyngor Celfyddydau Cymru	-	1,081	1,081	3,130
Grantiau'r flwyddyn flaenorol a ad-dalwyd	-	12	12	6
Cyllid sbarduno gan Lywodraeth Cymru ar gyfer				
Gwaddol Cenedlaethol ar gyfer Cerddoriaeth	-	-	-	970
Cyfraniad gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Cymru yn Tsieina	-	60	60	60
Cyfraniad gan Lywodraeth Cymru ar gyfer				
gweithgareddau eraill	-	33	-	-
Rhoddion preifat	8	-	8	-
Ymddiriedolaeth Eirian Llwyd	-	3	3	3
	8	3,186	3,194	6,179

4. Incwm o weithgareddau elusennol

Gwasanaethau a nawdd

	Cronfeydd anghyfyng-edig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2018/19 Cyfanswm £'000	2017/18 Cyfanswm £'000
Cynllun <i>Noson Allan</i> :				
- cyfraniadau oddi wrth leoliadau/hyrwyddwyr	141	-	141	134
Celfyddydau Rhyngwladol Cymru:				
- cyfraniadau oddi wrth Lywodraeth Cymru	7	2	9	14
<i>Collectorplan</i> - ffioedd orielau	34	-	34	40
Incwm arall	2	-	2	5
	184	2	186	193

5. Incwm arall

	Cronfeydd anghyfyng-edig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	2018/19 Cyfanswm £'000	2017/18 Cyfanswm £'000
Cyfraniad o gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri:				
am ddefnyddio asedau sefydlog	12	-	12	30
am daliad blynyddol tuag at y diffyg pensiynau	193	-	193	24
Incwm Cerdd Cymru: Music Wales (nodyn 20)	150	-	150	66
Derbyniadau o waredu asedau diriaethol	1	-	1	-
	356	-	356	120

6. Gwariant

Gweithgareddau elusennol

	Gweith-gareddau union-gyrchol	Arian grant ¹	Costau cynnal ²	2018/19 Cyfanswm	2017/18 Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rhoi grantiau a datblygu'r celfyddydau	668	27,616	1,566	29,850	29,250
Rhaglen <i>Dysgu Creadigol drwy'r</i>					
Celfyddydau (nodyn 21)	1,706	1,560	35	3,301	5,508
Strategaeth y celfyddydau	1,245	-	68	1,313	494
Rhyngwladol	484	-	27	511	764
Gwasanaethau: <i>Noson Allan</i>					
<i>a'r Cynllun Casglu</i>	553	-	31	584	599
Dadleuaeth ac ymchwil	200	-	11	211	237
Gwariant Cerdd Cymru: Music Wales					
Music Wales (note 20)	154	-	9	163	87
	5,010	29,176	1,747	35,933	36,939
○ gronfeydd anghyfyngedig				31,290	30,858
○ gronfeydd cyfyngedig				4,643	6,081
				35,933	36,939

¹ Arian grant

	I sefydliadau	I unigolion	2018/19 Cyfanswm	2017/18 Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
○ gronfeydd anghyfyngedig				
Portffolio Celfyddydol Cymru	26,490	-	26,490	26,444
Dyfarniadau strategol	808	12	820	271
○ gronfeydd cyfyngedig				
Portffolio Celfyddydol Cymru	300	-	300	300
Rhaglen <i>Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau</i>	1,560	-	1,560	3,689
Dyfarniadau strategol	-	-	-	33
Dyfarniadau coffa	-	6	6	9
	29,158	18	29,176	30,746

Rhestrir yr holl grantiau yn yr atodiad i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

² Costau cynnal

	Costau gros	Didynnu taliadau a ailgodwyd ar Gronfa Dosbarthu Arian y Loteri	2018/19 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol	2017/18 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredino
	£'000	£'000	£'000	£'000
Staff a chostau cysylltiedig	2,528	1,237	1,291	1,500
Adolygiad o'r Sefydliad	-	-	-	22
Seilwaith	648	298	350	344
Costau rhedeg swyddfa	34	16	18	13
Ffioedd proffesiynol a hyrwyddo	152	115	37	30
Darpariaethau	(49)	-	(49)	11
TAW nad oes modd ei hadennill	146	73	73	82
Amorteiddiad a dibrisiad	39	12	27	63
	3,498	1,751	1,747	2,065

7. Costau staff

a. Mae cyfanswm costau staff yn cynnwys:

	Cyflogwyd yn barhaol	Arall	Costau gros	Didynnu taliadau a ailgodwyd ar Gronfa Dosbarthu Arian y Loteri	2018/19 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredinol	2017/18 Swm net a godir ar Weithgareddau Cyffredino
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	2,514	467	2,981	750	2,231	2,175
Costau nawdd cymdeithasol	260	46	306	80	226	230
Costau pensiwn eraill	749	73	822	357	465	418
Ardoll brentisiaethau	-	-	-	-	-	0
Costau dileu swyddi	-	-	-	-	-	2
Taliad iawndal	-	-	-	-	-	10
Costau asiantaeth	-	9	9	4	5	4
	3,523	595	4,118	1,191	2,927	2,839

Caiff costau staff eu corffori yn y datganiadau ariannol fel a ganlyn:

A godir ar Weithgareddau Uniongyrchol (nodyn 6)	1,681	-	1,681	1,382
A godir ar Gostau Cynnal (nodyn 6)	2,388	1,175	1,213	1,426
A godir ar Lywodraethu (nodyn8)	49	16	33	31
	4,118	1,191	2,927	2,839

Nifer gyfartalog y staff (cyfwerth ag amser llawn)
a gyflogwyd yn ystod y flwyddyn oedd:

	Cyflogwyd yn barhaol	Arall	2018/19		2017/18	
			Ar	Ar	Ar	Ar
			Ar draws y Cyngor cyfan	Weithgareddau Dosbarthu Arian y Loteri	Weithgareddau Cyffredinol	Weithgareddau Cyffredinol
Ar weithgareddau elusennol:						
godir yn uniongyrchol	7	12	19	-	19	18
a ailgodwyd	25	-	25	-	25	24
I gynorthwyo â'n						
gweithgareddau elusennol	32	1	33	23	10	15
Staff asiantaeth	-	0	0	0	0	0
	64	13	77	23	54	57

Cyfansoddiad y staff ar 31 March (cyfwerth ag amser llawn – y Cyngor cyfan)	2019			2018		
	Gwryw	Benyw	Cyfanswm	Gwryw	Benyw	Cyfanswm
Uwch Tîm Arwain	2	3	5	3	3	6
Rheolwyr Portffolio/Penaethiaid Adrannau	6	8	14	4	8	12
Uwch Swyddogion	9	5	14	8	6	14
Swyddogion/Swyddogion Datblygu	9	22	31	10	19	29
Cydgysylltwyr Timau/Cynorthwywyr Personol	2	14	16	2	15	17
	28	52	80	27	51	78
	35%	65%		35%	65%	

Dyma'r gydnabyddiaeth ariannol flynyddol ganolrifol
(cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (y Cyngor cyfan):

	2019	2018
	£33,062	£32,334

Dyma ystod y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol
(cyfwerth ag amser llawn) ar 31 Mawrth (y Cyngor cyfan):

	2019	2018
	£21,012	£20,550
	i £99,341	i £97,155

Dyma'r gymhareb rhwng y gydnabyddiaeth ariannol flynyddol
ganolrifol a chydabyddiaeth ariannol flynyddol yr aelod o'r
staff â'r cyflog uchaf (y Cyngor cyfan):

	2019	2018
	1:3	1:3

Cynlluniau iawndal – pecynnau ymadael (y Cyngor cyfan):

Band cost y pecyn ymadael	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd arnynt		Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael yn ôl band cost	
	2018/19	2017/18	2018/19	2017/18 ¹	2018/19	2017/18
£10,000 i £24,999	-	-	-	1	-	1
Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael	-	-	-	1	-	1
Cyfanswm costau (£'000)	-	-	-	10	-	10

¹ Yn ystod 2017/18, ymrwymodd y Cyngor i gytundeb i setlo a gwnaeth daliad iawndal ex gratia i gyflogai a adawodd ei swydd o ganlyniad i salwch hirdymor. Codir y taliad iawndal ex gratia yn y datganiadau ariannol 2017/18.

Mae costau dileu swyddi wedi cael eu pennu yn unol â darpariaethau polisi'r Cyngor ar ddileu swyddi. Fel arfer mae'r Cyngor yn talu costau ymadael pan fo'r gyflogaeth yn dod i ben ond yn darparu ar gyfer y costau ymadael yn llawn ar yr adeg pan fo gwybodaeth ddigon manwl ar gael i wneud hynny. Er na chafwyd unrhyw ddiswyddiadau gorfodol yn 2017/18 roedd rhagor o daliadau o £3,000 yn ddyledus i gyn-gyflogaethion a ymadawodd yn ystod 2016/17 o ganlyniad i ddyfarniad cyflog wedi'i ôl-ddyddio.

Codwyd 51% o'r costau diswyddo ychwanegol yn natganiadau ariannol 2017/18 a chodwyd y gweddill ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

- b. Y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr – yr Uwch Tîm Arwain - sy'n gyfrifol am gyfarwyddo gweithgareddau'r Cyngor. Roedd eu gwir daliadau a'u buddion pensiwn fel y'u dangosir yn y tablau canlynol.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn sy'n cyfrannu at gyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yn cael ei gyfrifo mewn ffordd debyg i'r dull a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth, ac wedi'i seilio ar wybodaeth a gafwyd oddi wrth actiwari Cynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994.

Dyma sut y cyfrifir gwerth buddion pensiwn:

(cynnydd gwirioneddol yn y pensiwn* x 20) + (cynnydd gwirioneddol mewn unrhyw gyfandaliad) – (cyfraniadau a wnaed gan yr aelod)

*gan eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu leihad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid swm yw hwn a dalwyd i unigolyn gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn, ond cyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigurau hyn, e.e. newidiadau yng nghyflog rhywun, a yw'n dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol at y cynllun pensiwn o'i gyflog ai peidio, a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn gyffredinol.

Cyfanswm ffigurau unigol cydnabyddiaeth ariannol yr Uwch Tîm Arwain (yn amodol ar archwilio):

Enw Swydd	Band taliadau £'000	2018/19		2017/18		
		Buddion pensiwn £'000	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol £'000	Band taliadau £'000	Buddion pensiwn £'000	Cyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol £'000
Nicholas Capaldi Prif Weithredwr	95-100	16	110-115	95-100	21	115-120
David Alston Cyfarwyddwr y Celfyddydau hyd 31 Ionawr 2019 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	65-70 70-75	9	75-80	70-75	16	85-90
Katherine Davies Cyfarwyddwr Gwasanaethau Buddsoddi a Chyllido	70-75	2	70-75	70-75	20	90-95
Diane Hebb Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Ymgyfranogi	70-75	9	80-85	70-75	19	90-95
Siân Tomos Cyfarwyddwr Menter ac Adfywio	70-75	6	75-80	70-75	22	90-95
Gwyn Williams (0.6 FTE) Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes hyd 31 Mawrth 2019 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	40-45	10	50-55	25-30 40-45	6	30-35
Hywel Tudor† Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau hyd 27 Awst 2017 <i>Cyferth â blwyddyn lawn</i>	-	-	-	125-130 70-75	5	130-135

† Cafodd y cyn-Gyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau iawndal o £95,000 (gros) am gollu ei swydd yn ystod 2017/18. Mae'r swm wedi'i gynnwys yn ffigur ei gyfanswm unigol cydnabyddiaeth ariannol am y flwyddyn honno ond roedd wedi'i gynnwys yng nghyfanswm costau cronedig dileu swyddi ac iawndal yn 2016/17. (nodyn 7a)

Buddion pensiwn y Tîm Uwch-reolwyr (yn ddarostyngedig i archwiliad):

	2018/19		2018/19		2018/19	2017/18	2018/19
Enw Swydd/Safle	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig yn 65 oed £'000		Cyfanswm pensiwn cronodig yn 65 oed fel ar 31/03/19 a chyfandaliad cysylltiedig £'000		Gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod ¹ ar 31/03/19 neu ddyddiad gadael os yn gynt £'000	Gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod ar 31/03/18 £'000	Gwir gynnydd ² yn y Gwerth trosglwyddo Cyfwerth ag arian parod £'000
Nicholas Capaldi <i>Prif Weithredwr</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	10-15 35-40	264	225	14
David Alston <i>Cyfarwyddwr y Celfyddydau hyd 31 Ionawr 2019</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 0-2.5	Pensiwn Cyfandaliad	10-15 30-35	245	231	9
Katherine Davies <i>Cyfarwyddwr Gwasanaethau Buddsoddi a Chyllido</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	25-30 80-85	574	522	2
Diane Hebb <i>Cyfarwyddwr Ymgysylltu ac Ymgyfranogi</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2.5-5	Pensiwn Cyfandaliad	15-20 50-55	355	318	8
Siân Tomos <i>Cyfarwyddwr Menter ac Adfywio</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 2-5.5	Pensiwn Cyfandaliad	25-30 75-80	527	466	4
Gwyn Williams (0.6 FTE) <i>Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Busnes hyd 31 Mawrth 2019</i>	Pensiwn Cyfandaliad	0-2.5 0-2.5	Pensiwn Cyfandaliad	0-5 0-5	17	6	8

¹ Gwerthoedd trosglwyddo cyfwerth ag arian parod - Ystyr Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalafol buddion cynllun pensiwn a gronwyd gan aelod ar adeg benodol ac a aseswyd gan actiwari. Y buddion a brisir yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol a ddelir i'w briod sy'n daladwy o'r cynllun. Mae Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yn daliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fo'r aelod yn gadael y cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddion a gronwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn ymdrin â'r buddion mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i'w holl aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo. Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fudd pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fudd pensiwn ychwanegol a gronnodd yr aelod o ganlyniad i brynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Caiff Gwerthoedd Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a'r Gyfadran Actiwariaid ac nid ydynt yn cymryd i ystyriaeth unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn buddion o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawllir buddion pensiwn.

² Gwir gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod - Mae hwn yn adlewyrchu'r cynnydd yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod a gyllidir, i bob pwrpas, gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a delir gan y cyflogai (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddir o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Caiff y Cadeirydd, gyda chymeradwyaeth y Comisiwn Elusennau, gydnabyddiaeth ariannol am ei wasanaethau ond ni chaiff unrhyw daliadau bonws ac nid yw'n aelod o'r cynllun pensiwn. Nid yw Aelodau eraill o'r Cyngor nac Aelodau o'r Pwyllgorau yn cael unrhyw dâl am eu gwasanaethau. Mae costau cyfarfodydd y Cyngor ar gyfer 2018/19 yn cynnwys swm crynswth o £10,136 (2017/18: £15,979) a ad-dalwyd i 10 (2017/18: 14) o aelodau o'r Cyngor.

Roedd cyfanswm y gwir daliadau i'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr yn cynnwys:

	2018/19 £	2017/18 £
Cadeirydd		
Cyflog	<u>43,810</u>	<u>43,810</u>
Prif Weithredwr		
Cyflog	99,341	97,155
Cyfraniad pensiwn y cyflogwr	21,259	20,791
	<u>120,600</u>	<u>117,946</u>

Costau teithio a chynhaliadau yr aed iddynt ac a ad-dalwyd ar fusnes y Cyngor:

Cadeirydd	3,628	6,317
Prif Weithredwr	9,188	6,529

Caiff 69% (2017/18: 64%) o daliadau'r Cadeirydd a'r Prif Weithredwr eu codi yn y datganiadau ariannol hyn a chaiff y gweddill eu codi ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

- c. Mae'r rhan fwyaf o'r cyflogeion yn aelodau o Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r gronfa yn gynllun buddion diffiniedig. Mae hefyd yn gynllun cyflogwr lluosog felly ni all y Cyngor nodi ei gyfran o'r asedau a rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol ag FRS 102.

Fel arfer digwydd prisiad actiwaraid annibynnol o Bensiwn Ymddeol Cyngor y Celfyddydau pob tair blynedd. Daeth y prisiad diweddaraf, fel ar 31 Mawrth 2016, i rym ar 1 Ebrill 2017. Cyflwynodd y prisiad gyfraddau cyfrannu newydd i'r Cyngor o ran cronni buddion. Mae'n rhagdybio gofyniad parhaus i lefel leiaf o daliadau gael eu gwneud pob blwyddyn tuag at ddiffyg gwasanaeth y gorffennol, ar gyfradd a argymhellir gan actiwari'r cynllun. Er mwyn cael gwared ar y diffyg, argymhellodd yr actiwari lefel cyfraniadau'r cyflogwr dros y 12 mlynedd nesaf, o gymharu â'r 9 mlynedd a ddefnyddiwyd gynt.

Gan dybio y byddai'r symiau a argymhellwyd yn cael eu talu i'r Cynllun, roedd yr actiwari o'r farn bod adnoddau'r cynllun yn debygol, yn nhrefn arferol pethau, o gyflawni'n llawn holl rwymedigaethau'r cynllun wrth iddynt ddod yn ddyledus. Dyma'r prif ragdybiaethau actiwaraid a ddefnyddiwyd: y byddai chwyddiant y Mynegai Prisiau Adwerthu (RPI) cyfwerth â chromlin chwyddiant y Mynegai Prisiau Adwerthu a ymhlygir gan y farchnad (gyda lwfans premiwm risg chwyddiant o 0.3% y flwyddyn); y byddai chwyddiant y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) cyfwerth â chromlin y Mynegai Prisiau Adwerthu llai 1.0% y flwyddyn; y byddai codiadau cyflog yn 1.5% y flwyddyn am y 4 mlynedd gyntaf ac yn unol â'r Mynegai Prisiau Adwerthu wedyn; y byddai codiadau pensiwn cyfwerth â'r rhagdybiaeth berthnasol ynghylch chwyddiant; ac y byddai'r gyfradd disgownt gwasanaeth y gorffennol a'r dyfodol cyfwerth â'r gromlin arenillion giltiau a ymhlygir gan y farchnad plws 1.2% y flwyddyn.

Dyma'r cyfraniadau gan y Cyngor a'i gyflogeion:

I staff a ymaelododd â'r Cynllun:	Cyngor		Cyflogeion	
	2018/19	2017/18	2018/19	2017/18
ar neu cyn 31 Awst 2006	21.4%	21.4%	4.5%	3.0%
rhwng 1 Medi 2006 a 31 Mawrth 2010	21.4%	21.4%	6.0%	5.0%
ar neu ar ôl 1 Ebrill 2010	21.4%	21.4%	6.0%	6.0%

Roedd hefyd yn ofynnol i'r Cyngor gyfrannu taliad lleiaf o £48,700 tuag at y diffyg yn ystod 2018/19 (2017/18: £48,700). Hefyd, talodd y Cyngor gyfandaliad o £372,000 yn ystod y flwyddyn a chytunwyd gyda'r actiwariaid na fyddai angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg hyd yr ailbrisiad nesaf. Cyfrannodd cyfrif Dosbarthu Loteri'r Cyngor £193,000 (2017/18: £22,000) at dalu'r diffygion.

O 1 Ebrill 2019 newidiodd y cyfraniadau i:

	Cyngor	Cyflogeion
I'r holl staff	21.4%	6.0%

Mae'r Cyngor hefyd yn talu cyflog pensiynadwy o 0.2% mewn perthynas â phob aelod sy'n cael yswiriant bywyd yn unig.

O dan ddeddfwriaeth Cofrestru Awtomatig mae'n ofynnol i bob cyflogai cymwys ymaelodi â chynllun pensiwn cymwys, oni fo'n optio allan yn ffurfiol. Mae gennym gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i gyflogeion nad ydynt yn aelodau o Bensiwn Ymddeol Cyngor y Celfyddydau. Cyfrannodd y Cyngor 4% a'r cyflogai 1% yn ystod y flwyddyn. O 1 Ebrill 2019, newidiodd y cyfraniadau, yn unol â gofynion y ddeddfwriaeth, i 5% a 3% yn ôl eu trefn.

8. Adnoddau a wariwyd
Costau llywodraethu

	Gross costs £'000	Deduct Recharges to Lottery Distribution £'000	2018/19 Net charge to General Activities £'000	2017/18 Net charge to General Activities £'000
Cydnabyddiaeth ariannol y Cadeirydd	49	16	33	31
Cydnabyddiaeth ariannol yr Archwilydd - Archwilio	43	21	22	22
Archwiliad mewnol	22	10	12	12
Ffioedd ymgynghori	3	2	1	2
Cyfarfodydd y Cyngor, gan gynnwys costau teithio a chynhaliaeth	10	5	5	8
Cyfarfodydd Pwyllgorau, gan gynnwys costau teithio a chynhaliaeth	6	4	2	6
	<u>133</u>	<u>58</u>	<u>75</u>	<u>81</u>

9. Asedau sefydlog

a. Asedau sefydlog anniriaethol

	Trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol £'000
Cost ar 1 Ebrill 2018	584
Ychwanegiadau	-
Gwarediadau	(34)
Cost ar 31 Mawrth 2019	<u>550</u>
Amorteiddiad ar 1 Ebrill 2018	583
Tâl a godwyd am y flwyddyn	1
Gwarediadau	(34)
Amorteiddiad ar 31 Mawrth 2019	<u>550</u>
Gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2019	<u>-</u>
Gwerth net ar bapur ar 1 Ebrill 2018	<u>1</u>

b. Asedau sefydlog diriaethol

	Addasiadau i eiddo prydlesol £'000	Systemau cyfrifiadurol, celfi ac ati £'000	Gwefan £'000	Cyfanswm £'000
Cost ar 1 Ebrill 2018	107	645	95	847
Ychwanegiadau	-	92	-	92
Gwarediadau	-	(88)	-	(88)
Cost ar 31 Mawrth 2019	107	649	95	851
Dibrisiad ar 1 Ebrill 2018	107	605	95	807
Tâl a godwyd am y flwyddyn	-	26	-	26
Gwarediadau	-	(88)	-	(88)
Dibrisiad ar 31 Mawrth 2019	107	543	95	745
Gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2019	-	106	-	106
Gwerth net ar bapur ar 1 Ebrill 2018	-	40	-	40

Mae'r amorteiddiad a dibrisiad a godwyd wedi'u dyrannu i weithgareddau elusennol o dan gostau cynnal (nodyn 6).

c. Cynrychiola'r gwerth net ar bapur ar 31 Mawrth 2019 yr asedau sefydlog a ddefnyddiwyd gan y Cyngor i gynnal ei weithgareddau elusennol.

Mae eiddo rhydd-ddaliadol y Cyngor yng Nghaerdydd, Theatr Sherman a Stiwdio Rubicon Dance, wedi'u gosod ar brydlesi hir am rent rhad i denantiaid na chânt eu rheoli gan y Cyngor a heb ddarpariaethau naill ai i adolygu'r rhent neu ailfeddiannu'r eiddo gan y Cyngor.

Prynwyd Theatr Sherman gan hen Gyngor Celfyddydau Cymru, isadran i Gyngor Celfyddydau Prydain, ym mis Medi 1987 am £897,000 a chafodd ei gosod ar unwaith am gyfnod o 125 o flynyddoedd. Pan ddiddymwyd Gyngor Celfyddydau Prydain ym mis Mawrth 1994 trosglwyddwyd y buddiant rhyddfrefniol i Gyngor Celfyddydau Cymru a oedd newydd ei ffurfio.

Prynwyd Stiwdio Rubicon Dance gan hen Gyngor Celfyddydau Cymru ym mis Chwefror 1988 am £11,315 ac yn ddarostyngedig i brydles o 999 o flynyddoedd oedd yn bodoli eisoes ac a ddechreuasai ar 1 Ionawr 1986. Trosglwyddwyd y buddiant rhyddfrefniol i Gyngor Celfyddydau Cymru ym mis Mawrth 1994.

Roedd y prisiad allanol, annibynnol diweddaraf o eiddo rhyddfrefniol y Cyngor fel ar 31 Mawrth 2004. Fe'i gwnaed gan Elizabeth Hill, Aelod o Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig, dros ac ar ran Cooke ac Arkwright, Syrfewyr Siartredig. Oherwydd effaith y prydlesi, barn y syrfewr oedd nad oedd dim gwerth neu werth nominal yn unig i'r buddiannau rhyddfrefniol, felly caiff yr asedau hyn eu dal yn y cyfrifon ar ddim gwerth.

Nid yw'r Cyngor o'r farn bod angen gwneud prisiad arall nes y bydd lleihad sylweddol yn hyd y prydlesi sy'n weddill neu eu bod yn cael eu terfynu'n gynt.

10. Grantiau a dalwyd ymlaen llaw

Mewn rhai amgylchiadau, sy'n gofyn am awdurdod y Prif Weithredwr, gwna'r Cyngor daliadau ymlaen llaw cyn y flwyddyn y mae'r grant yn perthyn iddi. Mae'r grym yn gyfyngedig i sefyllfaoedd lle byddai'r sefydliad derbyn yn dioddef caledi ariannol fel arall.

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Taliadau mewn perthynas â grantiau'r flwyddyn ddilynol	<u>302</u>	<u>268</u>

11. Dyledwyr (sy'n ddyledus o fewn blwyddyn)

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Benthyciadau'r Cynllun Casglu ¹	453	489
Dyledwyr masnachol	68	46
Dyledwyr eraill	800	2,225
	<u>1,321</u>	<u>2,760</u>
<i>Didynnu</i> Darpariaeth benodol ar gyfer dyledion amheus	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Is-gyfanswm: Dyledwyr</i>	1,321	2,760
Rhagdaliadau	234	236
	<u>1,555</u>	<u>2,996</u>
Yn ddyledus o gronfa dosbarthu arian y Loteri am gostau yr ailgodir tâl amdanynt:		
Dosraniadau costau	<u>146</u>	<u>216</u>
	<u>1,701</u>	<u>3,212</u>

¹ Cynllun benthyciadau heb log y Cyngor yw'r Cynllun Casglu, sydd ar gael i'r cyhoedd i'w cynorthwyo i brynu gweithiau celf a chreffft cyfoes o'r orielau sy'n cymryd rhan ledled Cymru. Ad-delir benthyciadau rhwng £50 a £5,000 drwy randaliadau misol dros gyfnod heb fod yn fwy na blwyddyn.

12. Credydwyr

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
a. Credydwyr: sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Grantiau sy'n daladwy	1,142	1,984
Trethi a nawdd cymdeithasol	82	82
Credydwyr masnachol	53	119
Credydwyr eraill	116	158
Croniadau ac incwm gohiriedig	292	327
Rhwymedigaethau cyfredol Cerdd Cymru: Music Wales (nodyn 20)	25	19
	<u>1,710</u>	<u>2,689</u>
b. Credydwyr: sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn		
Grantiau sy'n daladwy	<u>1</u>	<u>246</u>

13. Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau	2018/19	2017/18
	£'000	£'000
Darpariaeth ar gyfer y diffyg pensiwn ar 1 Ebrill	471	509
Swm a godwyd yn erbyn y ddarpariaeth yn ystod y flwyddyn	(422)	(49)
Addasiad blynyddol yn dilyn newidiadau mewn cyfraddau disgownt	-	11
Darpariaeth nas defnyddiwyd a ryddhawyd	(49)	-
Darpariaeth ar 31 Mawrth	-	471
O'r rhain:		
yn ddyledus o fewn blwyddyn	-	49
yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	-	422
	-	471

Ymrwymodd y Cyngor i gytundeb i gyllido diffyg yng Nghynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau mewn perthynas ag amcan cyllido statudol y Cynllun, a chydabu ddarpariaeth ar gyfer gwerth cyfredol y cyfraniadau sy'n daladwy. Yn dilyn y prisiad mwyaf diweddar gan actiwari yn 2016, bydd cyfraniadau blynyddol o £48,700 yn daladwy hyd 2028/29.

Yn ystod y flwyddyn, talodd y Cyngor gyfandaliad ychwanegol i'r Cynllun a chytunwyd â'r actiwariaid na fyddai angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg hyd yr ailbrisiad nesaf.

14. Rhwymedigaeth wrth gefn

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r gronfa'n gynllun buddion diffiniedig a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a rhwymedigaethau sylfaenol.

Pe bai cyflogwr yn tynnu'n ôl, byddai'r ddyled a gâi ei hysgogi o dan adran 75 o Ddeddf Pensiynau 1995 yn cael ei chyfrifo gan ddefnyddio diffyg solfedd y Cynllun cyfan, nid cyfran asedau a rhwymedigaethau'r cyflogwr ei hun. Hefyd, pe câi'r Cynllun ei ddirwyn i ben, gan mai trefniant "y dyn olaf ar ei draed" yw'r cynllun, byddai'r holl gyflogwyr yn atebol ar y cyd ac yn unigol am gyfanswm y diffyg yn y Cynllun.

15. Datganiad o gronfeydd

	Ar 1 Ebrill 2018 £'000	Adnoddau i mewn £'000	Adnoddau a wariwyd £'000	Trosglwyd- diadau £'000	Ar 31 Mawrth 2019 £'000
Cronfeydd incwm anghyfyngedig					
Cronfa gyffredinol	1,978	31,889	(31,379)	(105)	2,383
Cyfanswm cronfeydd anghyfyngedig	<u>1,978</u>	<u>31,889</u>	<u>(31,379)</u>	<u>(105)</u>	<u>2,383</u>
Cronfeydd cyfyngedig					
Incwm					
Llywodraeth Cymru at y rhaglen Cymru yn Tsieina	-	60	(51)	3	12
Llywodraeth Cymru at weithgarwch penodol arall ym maes y celfyddydau	-	335	(328)	17	24
Llywodraeth Cymru at y Gwaddol Cenedlaethol ar gyfer Cerddoriaeth	902	5	(957)	50	-
Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau	486	3,094	(3,301)	35	314
Cronfa Goffa Eirian Llwyd	-	3	(3)	0	-
Celfyddydau Rhyngwladol Cymru: cyfraniadau oddi wrth The British Council	21	-	-	-	21
	<u>1,409</u>	<u>3,497</u>	<u>(4,640)</u>	<u>105</u>	<u>371</u>
Cyfalaf					
Cronfa Goffa Alun Llywelyn Williams (incwm i ddarparu bwrsari i artist ifanc)	13	-	-	-	13
Cronfa Goffa Brian Ross (incwm i ddarparu bwrsari i artist gweledol ifanc)	82	-	(3)	-	79
	<u>95</u>	<u>-</u>	<u>(3)</u>	<u>-</u>	<u>92</u>
Cyfanswm cronfeydd cyfyngedig	<u>1,504</u>	<u>3,497</u>	<u>(4,643)</u>	<u>105</u>	<u>463</u>
Cyfanswm cronfeydd	<u>3,482</u>	<u>35,386</u>	<u>(36,022)</u>	<u>-</u>	<u>2,846</u>

Caiff Cronfeydd Coffa Alun Llywelyn Williams a Brian Ross eu cynrychioli gan arian yn y banc ac maent yn y cyfanswm o £2,448,000 a ddangosir ar y Fantolen.

16. Dadansoddiad o asedau net rhwng mathau o gronfeydd

	Cronfeydd anghyfyngedig £'000	Cronfeydd cyfyngedig £'000	Cyfanswm £'000
Cynrychiolir balansau cronfeydd ar 31 Mawrth 2019 gan:			
Asedau sefydlog	106	-	106
Asedau cyfredol	3,130	1,321	4,451
Credydwyr: yn ddyledus o fewn blwyddyn	(853)	(857)	(1,710)
Credydwyr: yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	-	(1)	(1)
Cyfanswm asedau net	2,383	463	2,846

17. Gwybodaeth am lifau arian

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
a. Lifau arian o weithgareddau gweithredu		
Adnoddau i mewn/(allan) net	(636)	858
Llog banc a dderbyniwyd (net o'r ildiad)	(9)	(4)
Amorteiddiad a dibrisiad (nodyn 9)	27	63
Colled/(Gwarged) o werthu asedau diriaethol	(1)	-
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y grantiau a dalwyd ymlaen llaw	(34)	(49)
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y dyledwyr	1,511	204
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y credydwyr sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	(1,028)	(177)
Cynnydd/(Gostyngiad) yn y credydwyr sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	(667)	31
Mewnlif arian parod net o weithgareddau gweithredu	(837)	926
b. Lifau arian o weithgareddau buddsoddi		
Llog banc a dderbyniwyd	23	15
Llog banc a ildwyd i Gronfa Gyfunol Cymru	(14)	(11)
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi	9	4
c. Lifau arian cysylltiedig ag asedau cyfalaf		
Taliadau i gaffael asedau sefydlog anniriaethol (nodyn 9a)	-	-
Taliadau i gaffael asedau sefydlog diriaethol (nodyn 9b)	(92)	(43)
Derbyniadau o waredu asedau diriaethol	1	-
All-lif arian parod net cysylltiedig ag asedau cyfalaf	(91)	(43)

18. Ymrwymïadau o ran prydlesi gweithredu

Ar 31 Mawrth 2019 roedd gan y Cyngor yr ymrwymïadau canlynol o ran taliadau yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredu nad oedd modd eu diddymu:

	Tir ac adeiladau		Offer	
	2018/19 £'000	2017/18 £'000	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Cyfanswm sy'n ddyledus				
o fewn blwyddyn	145	206	2	4
rhwng un a phum mlynedd	504	17	4	-
ar ôl pum mlynedd	615	-	-	-
	<u>1,264</u>	<u>223</u>	<u>6</u>	<u>4</u>

Cafodd taliadau prydlesi gwerth £214,000 eu cydnabod fel treuliau yn ystod y flwyddyn (2017/18: £224,000). Caiff 54% (2017/18: 51%) o'r costau eu codi yn y datganiadau ariannol hyn a'r gweddill ar weithgareddau dosbarthu arian y Loteri.

19. Blaenymrwymïadau	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Grantiau		
Blaengyllido - grantiau a gynigiwyd yn ffurfiol	26,790	26,744

Ar 31 Mawrth 2019 mae ariannu at y dyfodol yn cynrychioli dyraniadau i sefydliadau ym Mhortffolio Celfyddydol Cymru 2019/20

20. Cerdd Cymru: Music Wales Limited

Mae Cerdd Cymru: Music Wales yn gwmni masnachu preifat, wedi'i gyfyngu drwy warant a'i gofrestru yng Nghymru (rhif 7759122). Fe'i corfforwyd ar 1 Medi 2011 yn gyfrwng i gydweithio â Sefydliad Cerddoriaeth Cymru ar brosiectau a fydd yn datblygu a gwella, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, wybodaeth, dealltwriaeth, ymarfer a chynaliadwyedd y celfyddydau a'r diwydiannau creadigol, ac yn arbennig cerddoriaeth, yng Nghymru.

Daeth Cerdd Cymru: Music Wales Limited yn is-gwmni dan berchnogaeth lwyr y Cyngor yn ystod 2016/17 yn dilyn datodiad Sefydliad Cerddoriaeth Cymru. Mae trafodion canlynol yr is-gwmni wedi'u cynnwys yn y datganiadau ariannol cyfunol yn ôl y dull 'llinell wrth linell'.

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Cyfrif Elw a Cholled		
Incwm (nodyn 5)	150	66
Gwariant (nodyn 6)	(154)	(81)
Adnoddau i mewn/(allan) net	<u>(4)</u>	<u>(15)</u>
Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol		
Asedau cyfredol:		
Arian yn y banc ac mewn llaw	2	1
Rhwymedigaethau cyfredol (nodyn 12)	(25)	(19)
Asedau/(rhwymedigaethau) net	<u>(23)</u>	<u>(18)</u>
Wrth gefn	<u>(23)</u>	<u>(18)</u>

21. Rhaglen *Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau*

Mae Rhaglen *Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau* wedi'i bwriadu i:

- wella cyrhaeddiad addysgol
- adeiladu system addysg a fydd yn cyfrannu'n uniongyrchol i economi gryfach, mwy o arloesi, mwy o greadigrwydd, ac i gyfalaf diwylliannol y genedl
- creu newid sylweddol yn ystod ac ansawdd y cyfleoedd a roddir i blant a phobl ifanc i ymgysylltu â'r celfyddydau a diwylliant a dysgu amdanynt

Bydd ei llwyddiant yn dibynnu ar bartneriaethau cryf: cydfuddsoddiad o £20 miliwn dros bum mlynedd gan Lywodraeth Cymru mewn partneriaeth â Chyngor Celfyddydau Cymru, gan gydweithio â'r consortia addysg rhanbarthol, ysgolion, awdurdodau lleol a'r sector celfyddydol a diwylliannol ehangach. Mae'r Rhaglen yn gofyn am ymgyfranogiad gweithredol artistiaid, gweithwyr creadigol proffesiynol a sefydliadau ym meysydd y celfyddydau, diwylliant a threftadaeth gan weithio mewn partneriaeth ag athrawon ac ysgolion.

Daw buddsoddiad y Cyngor o £10 miliwn o gronfeydd y Loteri. Rhoddir cyfrif am hyn, ynghyd â chyfraniad Llywodraeth Cymru a holl wariant y Rhaglen, yn y datganiadau ariannol hyn. Cytunwyd ar y dull hwn gydag archwilwyr allanol y Cyngor a'r Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Incwm		
Grant gan Lywodraeth Cymru	1,997	2,010
Grant Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru	1,081	3,130
Ad-dalu grantiau'r flwyddyn flaenorol	12	6
Llog banc	4	3
	<u>3,094</u>	<u>5,149</u>
Gwariant		
Ysgolion Creadigol Arweiniol	1,030	3,390
Rhaglen y celfyddydau ac addysg	800	692
Traws-raglen y celfyddydau a dysgu creadigol	652	655
Costau rheoli canolog	784	730
Costau cynnal (o Gronfeydd anghyfyngedig)	35	41
	<u>3,301</u>	<u>5,508</u>

22. Offerynnau ariannol

Mae Safon Adrodd Ariannol 102 yn ei gwneud yn ofynnol datgelu'r rôl a fu gan offerynnau ariannol yn ystod y cyfnod wrth greu neu newid y risgiau mae'r Cyngor yn eu hwynebu wrth gyflawni ei swyddogaethau.

Risgiau hylifedd – Yn 2018/19 deilliai £33,717,000 neu 95% o incwm y Cyngor o Lywodraeth Cymru (2017/18: £33,392,000 neu 88%). O'r incwm sy'n weddill, deilliai £1,081,000 neu 3% o gyfrif Dosbarthu Arian Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru ar gyfer y Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau (2017/18: £3,130,000 neu 8%) a deilliai £588,000 neu 2% o incwm o fuddsoddiadau ac incwm amrywiol (2017/18: £1,367,000 neu 4%). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau cyffredinol yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd, ac mae'n fodlon bod incwm y dyfodol yn ddigon i gyflawni ei ymrwymadau.

Risgiau cyfraddau llog – Caiff balansau arian a gaiff y Cyngor oddi wrth Lywodraeth Cymru i dalu ymrwymadau grant a chostau gweithredu eu cadw mewn cyfrif banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd 0.50% oedd y gyfradd llog yn y flwyddyn (2017/18: 0.50%). Balans arian parod anghyfyngedig i bob pwrpas ar ddiwedd y flwyddyn oedd £1,835,000 (2018: £1,816,000). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei weithgareddau cyffredinol yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.

Risg arian tramor – Nid yw gweithgareddau cyffredinol y Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor.

Risg llif arian – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.

23. Treth Gorfforaethol

Mae'r Cyngor yn gorff elusennol a noddir gan Lywodraeth Cymru ac felly mae'n cael ei eithrio rhag treth gorfforaethol o dan Adran 505 o Ddeddf Trethi Incwm a Chorfforaeth 1988.

24. Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Awdurdodi'r datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu ar yr un dyddiad ag yr ardystiodd Archwilydd Cyffredinol Cymru hwy.

25. Trafodion â phartïon cysylltiedig

Cyrff cyhoeddus

Corff a noddir gan Lywodraeth Cymru yw'r Cyngor.

Ystyrir Cynulliad Cenedlaethol Cymru/Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â Chynulliad Cenedlaethol Cymru/Llywodraeth Cymru ar wahân i'r cymorth grant a ddatgelwyd yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol a'r grantiau cyfyngedig a ddatgelwyd yn nodyn 3.

Isgwmni

Isgwmni a berchnogir yn llwyr gan y Cyngor yw Cerdd Cymru Cyf. Nodir trafodion yr is-gwmni yn nodyn 20. Nid oedd dim balansau dyledus ar ddiwedd y flwyddyn.

Unigolion

Ymgwymerodd aelodau o'r Cyngor, o'r Pwyllgorau, o'r staff neu bartïon cysylltiedig eraill (sef perthnasau agos) â thrafodion ariannol (a restrir isod) â'r Cyngor yn ystod y flwyddyn.

Lle roedd yr unigolion a/neu berthnasau agos iddynt yn aelodau o Fyrddau Rheoli (neu eu cyfateb) neu'n uwch gyflogeion mewn sefydliadau a gafodd gynnig grantiau neu daliadau eraill gan y Cyngor yn 2018/19, ym mhob achos o'r fath, yn unol â Chod Ymarfer Gorau'r Cyngor, gadawodd yr unigolyn dan sylw unrhyw gyfarfod lle cafwyd trafodaeth neu benderfyniad ynghylch cyllid.

O dan God Ymarfer Gorau'r Cyngor, bernir bod buddiant yn parhau am flwyddyn o leiaf ar ôl i'r unigolyn adael y swydd a greodd y buddiant. Adlewyrchir y polisi hwn yn y datgeliadau canlynol.

Cofnodir trafodion â'r Cyngor fel un o ddsbarthwyr arian y Loteri yn y nodyn cyfatebol i'r Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri ar wahân.

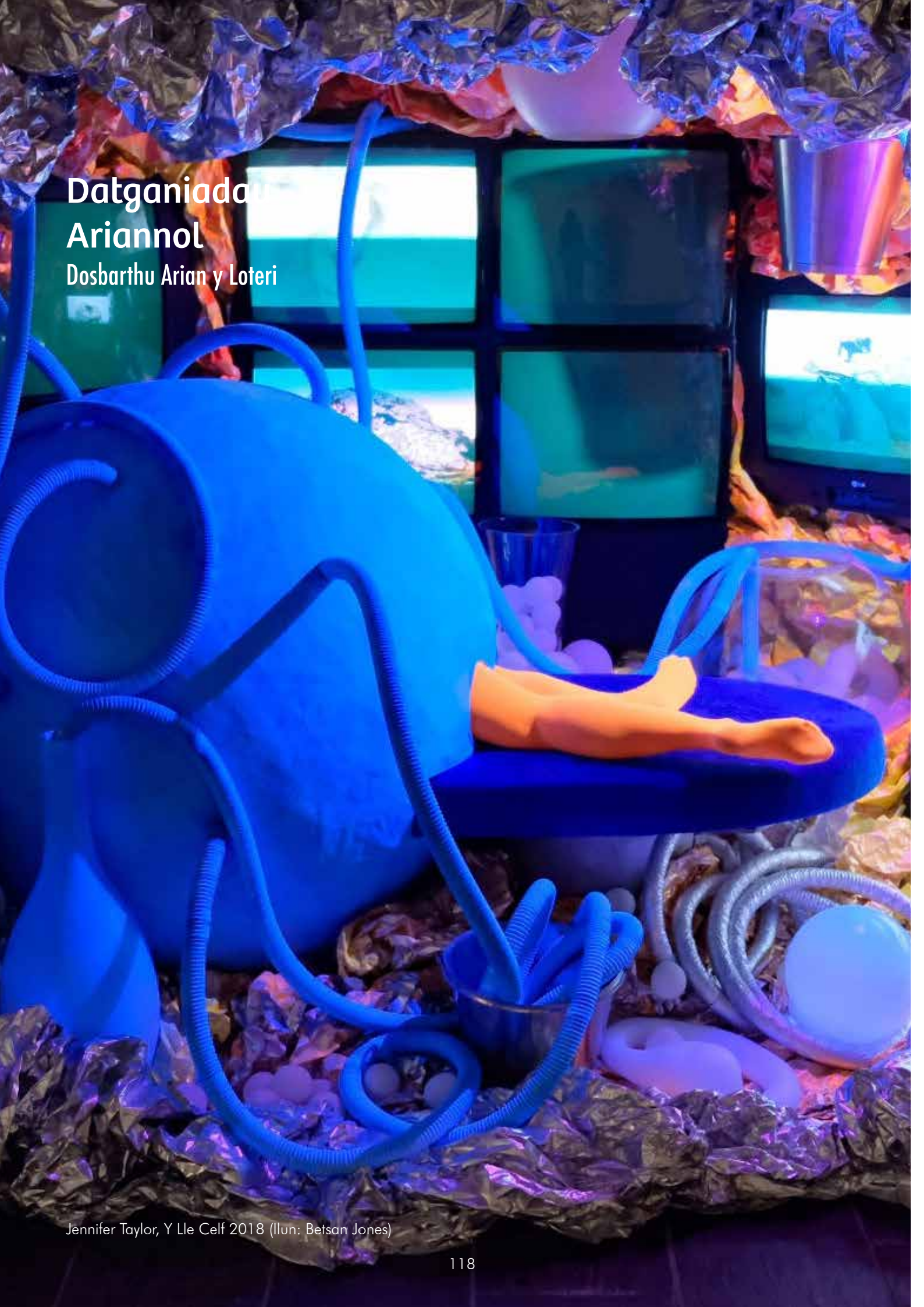
Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Aelodau o'r Cyngor				
Iwan Bala Doethur mewn Ymchwil	Prifysgol De Cymru	Anfoneb (3)	1,455	Dim
Andy Eagle Cyflogaeth	Chapter	Grant (1) Anfoneb (13)	657,391 11,088	Dim Dim
Michael Griffiths Aelod o fwrdd prosiect	Prifysgol De Cymru	Anfoneb (3)	1,455	Dim
Marian Wyn Jones Aelod o'r Bwrdd Cyfarwyddwr Anweithredol Aelod o'r Cyngor	Canolfan Gerdd William Mathias Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr Prifysgol Bangor	Grant (1) Grant (1) Grant (2) Anfoneb (8)	80,251 25,000 295,118 5,456	Dim 25,000 1,500 Dim
Cyflogaeth (Perthynas)	BBC Wales (gan gynnwys Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC)	Grant (2) Anfoneb (2)	820,133 7,091	15,000 Dim
Andrew Miller Aelod o'r Bwrdd Aelod o'r Bwrdd	Arts Council England Opera Cenedlaethol Cymru	Anfoneb (1) Grant (1)	6,000 4,533,977	Dim Dim
Dafydd Rhys Employment	Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	Grant (1) Anfoneb (7)	536,645 3,579	Dim Dim

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Dr Rachel O’Riordan Cyflogaeth	Theatr Sherman	Grant (2) Anfoneb (7)	1,139,830 4,912	1,384 Dim
Richard Turner Gwaith ar ei liwt ei hun Gwaith ar ei liwt ei hun Gwaith ar ei liwt ei hun Cyflogaeth	Operasonic Coleg Brenhinol Cerdd a Drama Cymru Ymddiriedolaeth Hamdden Aneurin Prifysgol De Cymru	Grant (1) Anfoneb (2) Anfoneb (2) Anfoneb (3)	15,000 336 825 1,455	1,500 Dim Dim Dim
Alan Watkin Aelod o’r Bwrdd Cyflogaeth (Perthynas)	Theatr Clwyd The Fat Boar, Wreccsam	Grant (2) Anfoneb (1)	1,817,162 95	Dim Dim
John C Williams Cyn-gyflogaeth	Theatr Iolo	Grant (1)	256,749	Dim
Aelodau o Bwyllgorau				
Andrew Butler Cyfarwyddwr – Partneriaeth Cydwasanaethau Cyflogaeth (Perthynas)	GIG Cymru Swyddfa Archwilio Cymru	Anfoneb (1) Anfoneb (1)	239 22,421	Dim Dim
Ruth Cayford Cyflogaeth	Cyngor Caerdydd (gan gynnwys Neuadd Dewi Sant)	Anfoneb (2)	1,439	Dim

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Mark Davies Cyflogaeth	BBC Cymru Wales (gan gynnwys Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC)	Grant (2) Anfoneb (2)	820,133 7,091	15,000 Dim
Roland Evans Cyflogaeth	Cyngor Sir Gwynedd	Anfoneb (1)	150	Dim
Aelodau o'r Uwch Tîm Arwain				
Katherine Davies Cyflogaeth (Perthynas)	Cyngor Caerdydd (gan gynnwys Neuadd Dewi Sant)	Anfoneb (2)	1,439	Dim
Cyn-gyflogaeth (Perthynas)	Ballet Cymru	Grant (1) Anfoneb (11)	252,376 6,180	Dim Dim
Diane Hebb Aelod o'r Corff Llywodraethu	Ysgol Uwchradd Gwernyfed	Grant (1) Anfoneb (3)	1,000 1,475	Dim Dim
Siân Tomos Cyflogaeth (Perthynas)	BBC Cymru Wales (gan gynnwys Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC)	Grant (2) Anfoneb (2)	820,133 7,091	15,000 Dim

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Aelodau eraill o'r staff				
Sally Lewis				
Cyflogaeth (Perthynas)	Ballet Cymru	Grant (1)	252,376	Dim
		Anfoneb (11)	6,180	Dim
Cyflogaeth (Perthynas)	Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	Grant (2)	841,686	750
		Anfoneb (3)	21,841	Dim
Antony Owen-Hicks				
Cyflogaeth ar ei liwt ei hun	Menter Caerdydd (Tafwyl)	Anfoneb (2)	1,417	Dim
Eluned Hâf Williams				
Aelod o'r Bwrdd (Perthynas)	Canolfan Gerdd William Mathias	Grant (1)	80,251	Dim
Ann Wright				
Cyflogaeth (Perthynas)	KK Solutions	Anfoneb (12)	2,985	Dim

**Datganiadau
Ariannol**
Dosbarthu Arian y Loteri



Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan Adran 35 o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 (fel y'i diwygiwyd) mae'n ofynnol i'r Cyngor baratoi am bob blwyddyn ariannol ddatganiad cyfrifon ar gyfer ei weithgareddau dosbarthu arian y Loteri ar y ffurf ac ar y sail a benderfynwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Paratwir y cyfrifon ar sail cronïadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Cyngor ac o'i incwm a'i wariant, Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol a llifau arian am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth* ac yn benodol:

- cadw at y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a gweithredu polisiau cyfrifyddu addas ar sail gyson;
- llunio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodwyd yn *Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth*, a datgelu ac esbonio unrhyw wriadau perthnasol yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw; a
- chadarnhau bod yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol yn gyffredinol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a chymryd cyfrifoldeb personol dros yr Adroddiad a Datganiadau Ariannol a'r farn sy'n ofynnol i benderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Mae Prif Swyddog Cyfrifyddu Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Prif Weithredwr yn Swyddog Cyfrifyddu'r Cyngor. Nodir cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys ei gyfrifoldeb dros briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu'n atebol amdano, dros gadw cofnodion cywir a thros ddiogelu asedau'r Cyngor, yn y ddogfen Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

A finnau'n Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd pob cam y dylaswn ei gymryd i beri fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a sefydlu bod archwilydd y Cyngor yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Hyd y gwn i, nid oes dim gwybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni.



Nicholas Capaldi
Swyddog Cyfrifyddu

5 Gorffennaf 2019

Cymeradwywyd ar ran y Cyngor:



Phil George
Cadeirydd

5 Gorffennaf 2019

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Ddau Dŷ'r Senedd ac Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Barn ar y datganiadau ariannol

Ardystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019 o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993. Mae'r rhain yn cynnwys: y Datganiadau o Incwm Net Cynhwysfawr, y Sefyllfa Ariannol, Llifau Arian a Newidiadau Mewn Ecwiti; a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu pwysig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisiau cyfrifyddu a nodir ynddynt. Hefyd, archwiliais y wybodaeth yn yr Adroddiad Atebolrwydd a ddisgrifir yn yr adroddiad hwnnw fel gwybodaeth a archwiliwyd.

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru ar 31 Mawrth 2019 ac o'r incwm net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 a chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a gyhoeddwyd o dani.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol mae'r gwariant a'r incwm a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Senedd y DU ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar gyfer Archwilio (y DU) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol

Endidau Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Ceir disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau o dan y safonau hynny yn yr adran ar gyfrifoldebau'r Archwilydd am yr archwiliad o'r datganiadau ariannol ar fy nhystysgrif. Mae'r safonau hynny'n ei gwneud yn ofynnol imi a'm staff gydymffurfio â Safon Foesegol Ddiwygiedig 2016 y Cyngor Adrodd Ariannol. Rwyf yn annibynnol ar Gyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad a'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig. Mae fy staff a finnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i fy marn.

Casgliadau sy'n berthnasol i fusnes byw

Rhaid imi ddod i gasgliad ynghylch priodoldeb defnydd y rheolwyr o gyfrifyddu ar sail busnes hyfyw, ac, ar sail y dystiolaeth archwilio a gafwyd, a oes ansicrwydd perthnasol yn bodoli mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a allai greu amheuaeth sylweddol ynghylch gallu Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru i barhau fel busnes hyfyw. Os dof i'r casgliad bod ansicrwydd perthnasol yn bodoli, mae'n ofynnol imi dynnu sylw yn fy adroddiad archwilydd at y datgeliadau cysylltiedig yn y datganiadau ariannol, neu, os nad yw'r fath ddatgeliadau'n ddigonol, newid fy marn. Mae fy nghasgliadau wedi'u seilio ar y dystiolaeth archwilio a gafwyd hyd at ddyddiad fy adroddiad archwilydd. Fodd bynnag, gallai digwyddiadau neu amodau yn y dyfodol achosi i'r endid beidio â pharhau fel busnes hyfyw. Nid oes gennyf ddim byd i'w adrodd am yr agweddau hyn.

Priod gyfrifoldebau'r Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn llawnach yn Natganiad Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, mae Cyngor

Celfyddydau Cymru a'r Swyddog Cyfrifyddu'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon y darparant ddarlun gwir a theg.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb yw archwilio ac ardystio'r datganiadau ariannol ac adrodd arnynt yn unol â Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993.

Mae archwiliad yn golygu cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gyflawnir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar gyfer Archwilio (y DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall a bernir eu bod yn berthnasol os gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt, yn unigol neu gyda'i gilydd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar gyfer Archwilio (y DU), rwyf yn arfer barn broffesiynol ac yn cynnal amheuaeth broffesiynol drwy gydol yr archwiliad. Rwyf hefyd:

- yn nodi ac yn asesu risgiau camddatganiad perthnasol o'r datganiadau ariannol, boed drwy dwyll neu wall, yn llunio ac yn cyflawni gweithdrefnau archwilio sy'n ymatebol i'r risgiau hynny, ac yn cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol i roi sail i fy marn. Mae risg peidio â darganfod camddatganiad perthnasol sy'n deillio o dwyll yn fwy nag un sy'n deillio o wall, gan y gall twyll olygu cydgnllwynio, ffugio, hepgoriadau bwriadol,

camliwiadau, neu ddiystyru rheolaeth fewnol.

- yn sicrhau dealltwriaeth o reolaeth fewnol sy'n berthnasol i'r archwiliad er mwyn llunio gweithdrefnau archwilio sy'n briodol yn yr amgylchiadau, ond nid at ddiben mynegi barn ar effeithiolrwydd rheolaeth fewnol Cyfrif Dosbarthu Arian y Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru.
- yn gwerthuso priodoldeb y polisiau cyfrifyddu a ddefnyddiwyd a rhesymoldeb yr amcangyfrifon cyfrifyddu a'r datgeliadau cysylltiedig a wnaed gan y rheolwyr.
- yn gwerthuso cyflwyniad, strwythur a chynnwys cyffredinol y datganiadau ariannol, gan gynnwys y datgeliadau, ac a yw'r datganiadau ariannol yn cynrychioli'r trafodion a digwyddiadau sylfaenol mewn modd sy'n sicrhau cyflwyniad teg.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymysg materion eraill, cwrpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chasgliadau arwyddocaol yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol o ran rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Yn ogystal, mae'n ofynnol imi gael tystiolaeth sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod yr incwm a'r gwariant a nodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Senedd y DU a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Gwybodaeth arall

Y Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth yn yr Adroddiad sy'n cydfynd â'r datganiadau ariannol, heblaw'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd a ddisgrifir yn yr

adroddiad hwnnw fel rhai sydd wedi'u harchwilio, y datganiadau ariannol a'm hadroddiad archwilydd arnynt. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn ymdrin â'r wybodaeth arall ac nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad o ran sicrwydd arni. Mewn cysylltiad â'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, o wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu fy ngwybodaeth a gefais yn yr archwiliad neu'n ymddangos fel arall ei bod wedi'i chamddatgan yn berthnasol. Os, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, y dof i'r casgliad bod yna gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol imi adrodd y ffaith honno. Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn y cyswllt hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr sydd i'w harchwilio wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993;
- yn sgil gwybodaeth a dealltwriaeth o Gyfrif Dosbarthu Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad neu'r Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr; a
- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad Perfformiad ac Atebolrwydd am y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion yr wyf yn cyflwyno adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi mewn perthynas â'r materion canlynol a adroddaf wrthyf os, yn fy marn i:

- na chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol neu na chafwyd ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad oddi wrth ganghennau nad ymwelodd fy staff â hwy; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a sylwebaeth y Rheolwyr sydd i'w harchwilio'n gyson â'r cofnodion a ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad; neu
- nad yw'r Datganiad Llywodraethu'n adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys Ei Mawrhydi.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud am y datganiadau ariannol hyn.

Gareth Davies

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

17 Gorffennaf 2019

Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Heol Palas Buckingham
Llundain
SW1W 9SP

Datganiad o Incwm Net Cynhwysfawr

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

Gwariant	Nodiadau	2018/19		2017/18	
		£'000	£'000	£'000	£'000
Rheoli a gweinyddu:					
Costau staff	2a	1,191		1,177	
Costau gweithredu eraill	2b	618		740	
			<u>1,809</u>		<u>1,917</u>
Gwariant ar y celfyddydau:					
Grantiau a roddwyd		9,727		13,301	
Llai: Grantiau a aeth yn ddi-rym ac a dynnwyd yn ôl		(156)		(348)	
Grantiau net a roddwyd	7		9,571		12,953
Dosbarthwyr dirprwyedig	9		1,686		1,651
Dyfarniadau celfyddydau eraill	3		275		150
Costau uniongyrchol rhoi grantiau	2c		421		287
			<u>11,953</u>		<u>15,041</u>
Cyfanswm gwariant			<u>13,762</u>		<u>16,958</u>
Incwm					
Cyfran o'r arian oddi wrth y Loteri Genedlaethol	4		16,000		16,351
Incwm buddsoddiad ar falansau yng Nghronfa					
Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	4		82		47
Refeniw arall			-		4
Llog derbyniadwy			14		12
Grantiau mae modd eu hadennill			42		19
Cyfanswm incwm			<u>16,138</u>		<u>16,433</u>
Cyfanswm Incwm/(Gwariant) Cynhwysfawr am y flwyddyn			<u>2,376</u>		<u>(525)</u>

Nid oes unrhyw weithgareddau sydd wedi peidio ac ni chafwyd unrhyw gaffaeliadau yn ystod y flwyddyn.
Nid oes unrhyw enillion na cholledion ac eithrio'r rhai a ddangosir uchod.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 126 i 137 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

ar 31 Mawrth 2019

	Nodiadau	31 Mawrth 2019		31 Mawrth 2018	
		£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau anghyfredol:					
Symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	5a		150		150
Asedau cyfredol:					
Asedau ariannol:					
Buddsoddiadau – balans a ddelir yng Nghronfa					
Ddosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	4	14,894		15,619	
Symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	5b	-		1	
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	8	1,373		2,618	
Cyfanswm asedau cyfredol			<u>16,267</u>	<u>18,238</u>	
Cyfanswm asedau			<u>16,417</u>	<u>18,388</u>	
Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill – symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:					
Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy	6	(217)		(258)	
Rhwymedigaethau eraill:					
Dosbarthwyr dirprwyedig	6	(316)		(861)	
Grantiau	6	(9,725)		(12,824)	
Cyfanswm symiau sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill			<u>(10,258)</u>	<u>(13,943)</u>	
Asedau anghyfredol plws asedau cyfredol net			<u>6,159</u>	<u>4,445</u>	
Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau eraill – symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn:					
Grantiau	7		(1,464)	(2,126)	
Asedau llai rhwymedigaethau			<u>4,695</u>	<u>2,319</u>	
Ecwiti/Arian wrth gefn:					
Cyfrif Gwariant Net			<u>4,695</u>	<u>2,319</u>	

Mae'r nodiadau ar dudalennau 126 i 137 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Gyngor Celfyddydau Cymru a'u llofnodi ar ei ran gan

Nicholas Capaldi

Nicholas Capaldi, Swyddog Cyfrifyddu
5 Gorffennaf 2019

Phil George

Phil George, Cadeirydd
5 Gorffennaf 2019

Datganiad Llifau Arian

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Llifau arian o weithgareddau gweithredu		
Incwm/(gwarant) net	2,376	(525)
Llog banc	(14)	(12)
(Cynnydd)/Gostyngiad yn y balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu		
Arian y Loteri Genedlaethol	725	5,672
(Cynnydd)/Gostyngiad mewn symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	1	(1)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy a rhwymedigaethau eraill	(586)	(67)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn grantiau sy'n daladwy	(3,761)	(3,123)
Mewnlif/(all-lif) arian net o weithgareddau gweithredu	(1,259)	1,944
Llifau arian o weithgareddau buddsoddi		
Llog banc	14	12
Mewnlif arian net o weithgareddau buddsoddi	14	12
Arian parod a chyfwerth ag arian parod		
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn balansau arian parod a chyfwerth ag arian parod	(1,245)	1,956
Balans ar 1 Ebrill	2,618	662
Balans ar 31 Mawrth	1,373	2,618

Datganiad newidiadau mewn ecwiti

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn	2,319	2,844
Incwm/(gwarant) net am y flwyddyn	2,376	(525)
Balans ar ddiwedd y flwyddyn	4,695	2,319

Mae'r nodiadau ar dudalennau 126 i 137 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Nodiadau sy'n rhan o'r Datganiadau Ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

1 Polisiau cyfrifyddu

a Sail y paratoi

Paratoir y datganiadau ariannol hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol. Maent wedi cael eu paratoi ar ffurf a gyfarwyddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon gyda chydysniad Trysorlys Ei Mawrhydi yn unol ag Adran 35(3) o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 a chyda chydysniad Gweinidogion Cymru.

Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi'u paratoi mewn cydymffurfiaeth â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

Am y tro cyntaf mae dwy safon yn gymwys ar gyfer 2018/19: IFRS 9 Offerynnau Ariannol; IFRS 15 Refeniw oddi wrth Gontractau gyda Chwsmeriaid. Nid yw'r un o'r rhain yn cael effaith sylweddol ar ddatganiadau ariannol y Cyngor. Nid oes gennym ddim datgeliadau yng nghwmpas IFRS 9 am nad oes gennym ddim offerynnau ariannol sy'n gymhleth neu sy'n chwarae rôl fawr yn ein proffil o risg ariannol. Nid yw'r gydnabyddiaeth o incwm y Loteri wedi'i newid dan IFRS 15.

Effaith safonau nad ydynt mewn grym eto

Caiff cymhwyso unrhyw safonau adrodd ariannol rhyngwladol newydd neu ddiwygiedig ei lywodraethu pan gânt eu mabwysiadu gan Lawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth. Mae'r Cyngor yn cymhwyso newidiadau i safonau pan ddônt i rym. Nid oes unrhyw effeithiau perthnasol hysbys o newidiadau i safonau adrodd ariannol rhyngwladol a gyhoeddwyd ac nad ydynt mewn grym eto ar y datganiadau ariannol yn y cyfnod cymhwyso cyntaf.

b Cydnabod incwm a gwariant

Rhoddir cyfrif am yr holl incwm ar sail cronïadau. Rhoddir cyfrif am yr holl wariant ar sail cronïadau ac mae wedi'i ddisbarthu o dan benawdau sy'n cyfuno'r holl gostau sy'n gysylltiedig â'r categori. Lle na ellir priodoli costau'n uniongyrchol i benawdau penodol maent wedi'u dyrannu i weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd o'r adnoddau.

c Gweithgareddau cyffredinol

Nid yw'r datganiadau ariannol hyn yn cwmpasu gweithgareddau cyffredinol y Cyngor, a gyllidir drwy gymorth grant yn bennaf, ac y paratowyd datganiadau ariannol ar wahân ar eu cyfer.

ch Grantiau

Rhoddir cyfrif am grantiau fel gwariant yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr a, nes y cânt eutalu, fel rhwymedigaethau yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

- (i) os ydynt wedi cael eu cymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor, neu o dan awdurdod dirprwyedig; a
- (ii) os oes hysbysiad ysgrifenedig ffurfiol (gan gynnwys e-bost neu gyfathrebiad electronig arall) wedi'i gyflwyno i'r derbynwyr bwriadedig; a
- (iii) os yw'r cynigion heb unrhyw amodau o dan reolaeth y Cyngor.

Cydnabyddir grantiau sy'n daladwy cyn pen blwyddyn ar ôl diwedd y flwyddyn yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol yn rhwymedigaethau cyfredol. Dangosir y rhai sy'n daladwy mwy na blwyddyn ar ôl dyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol fel y cyfryw.

Nid yw grantiau sydd wedi'u cymeradwyo'n ffurfiol gan y Cyngor, neu o dan awdurdod dirprwyedig, nad ydynt yn bodloni diffiniad rhwymedigaethau yn cael eu cynnwys o dan wariant yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr nac fel rhwymedigaethau yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ond cânt eu datgelu yn nodyn 7.

d Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol

Erys balansau a ddelir yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol o dan stiwardiaeth yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Serch hynny, mae'r gyfran o'r balansau hyn y gellir ei phriodoli i'r Cyngor fel y'i dangosir yn y cyfrifon ar werth y gost wedi'i hamorteiddio ac, ar ddyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, wedi cael ei hardystio gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon fel cyfran sydd ar gael i'w dosbarthu gan y Cyngor mewn perthynas ag ymrwymadau cyfredol ac yn y dyfodol.

dd Pensiynau

Mae'r Cyngor yn gyflogwr sydd wedi'i dderbyn i Gynllun Ymddeol Cyngor y Celfyddydau 1994. Mae'r cynllun pensiwn yn darparu buddion diffiniedig i gyflogeion y Cyngor. Caiff costau cyfraniadau'r Cyngor eu codi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr fel y gellir lledaenu cost pensiynau dros oes waith y cyflogeion.

Mae'r Cynllun yn gynllun buddion diffiniedig a gyllidir a hefyd yn gynllun cyflogwyr lluosog lle na all y cyflogwyr sy'n cyfranogi nodi eu cyfrannau o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Felly rhoddwyd cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig, yn unol ag IAS 19. Mae'r Cyngor wedi gwneud taliadau i gyllido diffyg sy'n gysylltiedig â gwasanaeth a roddwyd. Os oes angen rhagor o daliadau tuag at y diffyg yn dilyn ailbrisiadau yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn cydnabod darpariaeth ar gyfer gwerth presennol cyfraniadau sy'n daladwy yn unol â thelerau unrhyw gytundeb cyllido perthnasol. Caiff cyfran o'r holl gyfraniadau tuag at y diffyg ei chodi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Mae gan y Cyngor hefyd gynllun cyfraniadau diffiniedig, Pensiwn y Bobl, fel dewis amgen i ddiwallu anghenion deddfwriaeth Cofrestru Awtomatig. Rhoddir cyfrif am y cynllun yn unol ag IAS 19.

e Trethiant

Caiff Treth Ar Werth nad oes modd ei hadennill sy'n deillio o wariant ei chodi ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr neu ei chyfalafu fel ased sefydlog lle y bo'n berthnasol.

f Dosrannu costau rheoli a gweinyddu o'r Cyfrif Gweithgareddau Cyffredinol

Â'r Cyngor i gostau sy'n cynnal ei weithgareddau cyffredinol a'i swyddogaethau o ran dosbarthu arian y Loteri. Yn unol â'i Gyfarwyddiadau Ariannol, mae'r Cyngor yn dosrannu costau anuniongyrchol yn briodol rhwng y ddau faes gweithgarwch hyn gan gyfeirio at yr amser a dreuliodd ar y gweithgareddau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt.

f Offerynnau Ariannol

Asedau ariannol: Nid yw symiau masnach sy'n dderbyniadwy ac asedau cyfredol eraill yn cario unrhyw log a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal fel y'i gostyngir gan unrhyw lwfans colled priodol.

Rhwymedigaethau ariannol: Nid yw symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill yn cario llog a chânt eu datgan ar eu gwerth nominal.

2 Costau sy'n cynnal ein gweithrediadau

a Rheoli a gweinyddu: Costau staff	2018/19		2017/18	
	Cyflogwyd yn barhaol £'000	Arall £'000	Cyfanswm £'000	Cyfanswm £'000
Cyflogau a godwyd ar weithgarwch dosbarthu arian y Loteri	724	26	750	872
Costau nawdd cymdeithasol	79	1	80	96
Costau pensiwn eraill ¹	354	3	357	205
Taliadau diswyddo	-	-	-	1
Costau asiantaeth	-	4	4	3
	1,157	34	1,191	1,177

¹ gan gynnwys cyfanswm y taliadau o £193,000 tuag at y diffyg yn y pensiwn yn 2018/19 (2017/18: £22,000).

b Rheoli a gweinyddu: Costau gweithredu eraill	2018/19	2017/18
	£'000	£'000
Costau cysylltiedig â staff	62	64
Adolygiad o'r Sefydliad	-	21
Seilwaith	298	327
Costau rhedeg swyddfa	16	13
Ffioedd proffesiynol ac ymgynghori	100	135
Hyrwyddo'r Loteri	17	13
TAW nad oes modd ei hadennill	73	90
Tâl a godwyd am ddefnyddio asedau sefydlog	12	30
Cydnabyddiaeth ariannol yr Archwilydd – Archwilio ¹	21	19
Archwiliad mewnol	10	11
Cyfarfodydd y Cyngor a'i bwyllgorau, gan gynnwys costau teithio a chynhaliaeth	9	17
	618	740

¹ Mae'r ffi archwilio am wasanaethau archwilio ac ni ddarparwyd unrhyw wasanaethau anarchwiliadol.

Caiff costau rheoli a gweinyddu eu dosrannu rhwng cyfrifon gweithgareddau cyffredinol a dosbarthu arian y Loteri y Cyngor gan gyfeirio at yr amser a dreuliwyd ar y swyddogaethau priodol neu'r adnoddau perthnasol a ddefnyddiwyd ganddynt. Mae'r cyfraddau a ddefnyddir yn amrywio yn ôl y pennawd gwariant a'r rhanbarth daearyddol ond y ganran a godwyd ar weithgareddau'r Loteri, ar gyfartaledd, oedd 46% (2017/18: 48%).

c	Gwariant ar y celfyddydau: Costau uniongyrchol rhoi grantiau	2018/19	2017/18
		£'000	£'000
	Ffioedd aseswyr	33	29
	Cymorth y Gronfa Wytchwch	333	241
	Sgyrsiau Creadigol	5	8
	<i>Criw Celf</i>	2	3
	Camau Creadigol	2	-
	Dyfarniadau Cymru Greadigol – treuliau'r cynllun	1	6
	TAW nad oes modd ei hadennill	45	-
		<u>421</u>	<u>287</u>
3	Dyfarniadau eraill ym maes y celfyddydau	2018/19	2017/18
		£'000	£'000
	Teithio ar draws ffiniau	115	150
	Dyfarniadau <i>Y Tu Hwnt i Ffiniau</i> ar y cyd â Sefydliad		
	Cymdeithas Hawliau Perfformio	40	-
	Dyfarniadau <i>Unlimited</i> ar y cyd ag Arts Council England	120	-
		<u>275</u>	<u>150</u>
4	Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol	2018/19	2017/18
		£'000	£'000
	Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu		
	Arian y Loteri Genedlaethol ar 1 Ebrill	15,619	21,291
	Dyraniad arian oddi wrth y Loteri	16,000	16,351
	Incwm buddsoddi derbyniadwy	82	47
	A dynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn	(16,807)	(22,070)
	Balans a ddaliwyd yng Nghronfa Dosbarthu		
	Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth	<u>14,894</u>	<u>15,619</u>
	Mae'r balans yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ar 31 Mawrth 2019 yn unol â'r Dystysgrif Interim a gyhoeddwyd gan yr Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon.		
5	Symiau masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	2018/19	2017/18
		£'000	£'000
a	Asedau anghyfredol		
	Symiau eraill sy'n dderbyniadwy	<u>150</u>	<u>150</u>

	2018/19 £'000	2017/18 £'000
b Asedau cyfredol		
Grantiau mae modd eu hadennill	-	1
6 Symiau masnach sy'n daladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill – symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy:		
Symiau masnach sy'n daladwy	11	18
Yn ddyledus i gyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru: am gostau a ddosrannwyd ¹	146	216
Croniadau ac incwm gohiriedig	60	24
<i>Is-gyfanswm: Symiau masnach a symiau eraill sy'n daladwy</i>	<u>217</u>	<u>258</u>
Rhwymedigaethau eraill:		
Dosbarthwyr dirprwyedig ²	316	861
Grantiau (nodyn 7)	9,725	12,824
<i>Is-gyfanswm: Rhwymedigaethau eraill</i>	<u>10,041</u>	<u>13,685</u>
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol	<u><u>10,258</u></u>	<u><u>13,943</u></u>
¹ Mae'r swm sy'n ddyledus i gyfrif Gweithgareddau Cyffredinol Cyngor Celfyddydau Cymru yn cynnwys:		
Ailgodi costau a ddosrannwyd		
- Staff	98	115
- Gorbenion	36	71
- Tâl am ddefnyddio asedau	12	30
	<u>146</u>	<u>216</u>
² Mae'r Cyngor wedi dirprwyo arian y Loteri (nodyn 9) i'r dosbarthwyr canlynol:		
Arian nas tynnwyd i lawr ar 31 Mawrth		
- Ffilm Cymru Wales (ar gyfer ffilm)	243	794
- Llenyddiaeth Cymru (ar gyfer bwrsariau i awduron)	73	67
	<u>316</u>	<u>861</u>

7 Grants	2018/19		2017/18	
	£'000	£'000	£'000	£'000
	Cyfalaf	Cynlluniau Refeniw	Cyfanswm	Cyfanswm
Taladwy ar 1 Ebrill	5,028	9,922	14,950	18,073
Grantiau a roddwyd yn ystod y flwyddyn	1,098	8,629	9,727	13,301
Symiau nas hawliwyd	(106)	(50)	(156)	(348)
A godir ar y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr	992	8,579	9,571	12,953
Grantiau a dalwyd yn ystod y flwyddyn	(1,575)	(11,757)	(13,332)	(16,076)
PTaladwy ar 31 Mawrth ¹	4,445	6,744	11,189	14,950
Yn ddyledus o fewn blwyddyn	3,254	6,471	9,725	12,824
Yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	1,191	273	1,464	2,126
	4,445	6,744	11,189	14,950

¹ Oedrannau'r grantiau sy'n daladwy:

2018/19	-	-	-	12,824
2019/20	3,254	6,471	9,725	2,078
2020/21	1,157	256	1,413	43
2021/22	34	17	51	5
	4,445	6,744	11,189	14,950

Grantiau a gymeradwywyd ond nas cynigiwyd yn ffurfiol ar 31 Mawrth
nad ydynt wedi'u cydnabod yn y Datganiad o Incwm/Gwariant
Net Cynhwysfawr a'r Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

- -

8 Arian parod a chyfwerth ag arian parod	2018/19		2017/18	
	£'000		£'000	
Daliwyd y balansau canlynol ar 31 Mawrth mewn: Banciau masnachol ac arian mewn llaw	1,373		2,618	

9 Dosbarthwyr dirprwyedig y Loteri

Mae gan y Cyngor gytundebau dirprwyo cwbl weithredol ar waith gyda'r cyrff canlynol i ddsbarthu arian y Loteri:

	Ffilm Cymru Wales ar gyfer ffilm £'000	Nesta ar gyfer prosiectau ymchwil a datblygu digidol £'000	BBC Cymru Wales ar gyfer cynllun <i>Gorwelion</i> £'000	Llenyddiaeth Cymru ar gyfer bwsariâu i awduron £'000	Tŷ Cerdd ar gyfer cerddoriaeth gymunedol a cherddoriaeth Cymru £'000	2018/19 Cyfanswm £'000	2017/18 Cyfanswm £'000
Arian nas hawliwyd ar 1 Ebrill	794	-	-	67	-	861	654
Wedi'i ddirprwyo ar gyfer y flwyddyn	1,400	-	110	96	80	1,686	1,651
	2,194	-	110	163	80	2,547	2,305
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn	(1,951)	-	(110)	(90)	(80)	(2,231)	(1,444)
Arian nas hawliwyd ar 31 Mawrth	243	-	-	73	-	316	861
Grantiau y cofnodwyd eu bod yn daladwy gan y dosbarthwyr dirprwyedig ar 31 Mawrth	1,408	-	-	89	-	1,497	1,235

Ceir rhestri llawn o'r grantiau a weinyddwyd gan y dosbarthwyr dirprwyedig yn ystod 2018/19 yn yr atodiadau i'r Adroddiad Blynyddol hwn.

10 Ased wrth gefn

Gwerthu'r Parc Olympaidd

Mae hawl gan Ddosbarthwyr Arian y Loteri Genedlaethol i gael cyfran o'r derbyniadau o werthu tir ar Barc Olympaidd y Frenhines Elizabeth yn gyfnewid am eu cyfraniad o £675 miliwn ychwanegol i ariannu Gemau Olympaidd a Pharalympaidd Llundain 2012. Cyhoeddwyd hyn yn 2007. Mae'r trefniadau wedi'u nodi mewn cytundeb cyfreithiol rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ac Awdurdod Llundain Fwyaf dyddiedig 29 Mawrth 2012, sy'n nodi dosbarthiad yr arian rhwng yr Awdurdod a Dosbarthwyr Arian y Loteri drwy'r Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Mae'n debyg y bydd y gwerthiannau tir yn digwydd dros gyfnod hirfaith, yr amcangyfrifir y bydd o 2019/20 i 2036/37. Mae'r Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon yn amcangyfrif y bydd y taliadau cyntaf i Ddosbarthwyr Arian y Loteri yn digwydd yn gynnar ym mlynnyddoedd y 2020au neu yn eu canol.

11 Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Awdurdodi'r datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu ar yr un dyddiad ag yr ardystiodd y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol hwy.

12 Offerynnau ariannol

Mae Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol 7, Offerynnau Ariannol: Datgeliadau yn ei gwneud yn ofynnol datgelu'r rôl a fu gan offerynnau ariannol yn ystod y cyfnod wrth greu neu newid y risgiau mae swyddogaeth y Cyngor yn eu hwynebu wrth gyflawni ei rôl.

Risgiau hylifedd – Yn 2018/19 deilliai £16,000,000 neu 99.2% o incwm dosbarthu arian Loteri'r Cyngor o'r Loteri Genedlaethol (2017/18: £16,351,000 neu 99.5%). O'r incwm sy'n weddill, deilliai £82,000 neu 0.5% o enillion buddsoddi o'r balans a ddaliwyd gyda Chronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol (2017/18: £47,000 neu 0.3%) a £56,000 neu 0.3% o incwm buddsoddi arall ac incwm amrywiol (2017/18: £35,000 neu 0.2%). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei swyddogaeth Dosbarthu Arian y Loteri yn agored i unrhyw risg sylweddol o ran hylifedd, ac mae'n fodlon bod y balans yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol ac arian rhagamcanol oddi wrth y Loteri yn y dyfodol yn ddigonol i gyflawni ei ymrwymadau pendant.

Risgiau cyfraddau llog – Mae asedau ariannol y Loteri wedi'u buddsoddi yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol, sy'n buddsoddi mewn band cul o asedau risg isel megis arian a bondiau'r llywodraeth. Nid oes gan y Cyngor unrhyw reolaeth dros fuddsoddi'r arian yng Nghronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol. Cedwir yr arian parod a chyfwerth ag arian parod a dynnir i lawr o'r Gronfa i dalu ymrwymadau grant a chostau gweithredu mewn cyfrif banc cyfradd amrywiol sy'n caniatáu cael yr arian ar unrhyw adeg. Ar gyfartaledd, 0.50% oedd y gyfradd llog yn ystod y flwyddyn (2017/18: 0.50%). Balans yr arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn oedd £1,373,000 (2018: £2,618,000). Nid yw'r Cyngor o'r farn bod ei swyddogaeth dosbarthu arian y Loteri yn agored i risgiau sylweddol o ran cyfraddau llog.

Risg arian tramor – Nid yw swyddogaeth dosbarthu arian Loteri y Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran cyfnewid arian tramor.

Risg llif arian – Nid yw'r Cyngor yn agored i unrhyw risgiau sylweddol o ran llif arian.

13 Trafodion â phartion cysylltiedig

Cyrff cyhoeddus

Corff a noddir gan Lywodraeth Cymru yw'r Cyngor.

Ystyrir Cynulliad Cenedlaethol Cymru/Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig a rhoddir manylion y trafodion â Chynulliad Cenedlaethol Cymru/Llywodraeth Cymru yn y cyfrifon ar wahân sy'n ymdrin â gweithgareddau cyffredinol y Cyngor.

Gweinyddir Cronfa Dosbarthu Arian y Loteri Genedlaethol gan yr Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a ystyrir yn barti cysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â'r Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ac eithrio'r rheiny a ddangosir yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Dosbarthwyr dirprwyedig arian y Loteri

Fel y datgelir yn nodyn 9, dosbarthwyr dirprwyedig arian Loteri'r Cyngor yw Ffilm Cymru Wales, Nesta, BBC Cymru, Llenyddiaeth Cymru a Thŷ Cerdd. Yn ystod y flwyddyn ni chafodd y Cyngor unrhyw drafodion perthnasol â hwy ac eithrio'r rheiny a ddangosir yn y Datganiad o Incwm/Gwariant Net Cynhwysfawr.

Unigolion

Members of Council, Committees, staff or other related parties (being close family members) undertook Ymgymrodd aelodau o'r Cyngor, o'r Pwyllgorau, o'r staff neu bartion cysylltiedig eraill (sef perthnasau agos) â thrafodion ariannol (a restrir isod) â'r Cyngor yn ei swyddogaeth fel dosbarthwr arian y Loteri yn ystod y flwyddyn.

Lle roedd yr unigolion a/neu berthnasau agos iddynt yn aelodau o Fyrddau Rheoli (neu eu cyfateb) neu'n uwch gyflogeion mewn sefydliadau a gafodd gynnig grantiau Loteri neu daliadau Loteri eraill gan y Cyngor yn 2018/19, ym mhob achos o'r fath, yn unol â Chod Ymarfer Gorau'r Cyngor, gadawodd yr unigolyn dan sylw unrhyw gyfarfod lle cafwyd trafodaeth neu benderfyniad ynghylch cyllid.

O dan God Ymarfer Gorau'r Cyngor, bernir bod buddiant yn parhau am flwyddyn o leiaf ar ôl i'r unigolyn adael y swydd a greodd y buddiant. Adlewyrchir y polisi hwn yn y datgeliadau canlynol.

Cofnodir trafodion ariannol â'r Cyngor mewn perthynas â'i weithgareddau cyffredinol yn y cyfrifon ar wahân sy'n ymdrin â'r gweithgareddau hynny.

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Aelodau o'r Cyngor				
Iwan Bala Aelod	Bay Art – Grŵp Artistiaid Butetown	Grant (2)	54,565	16,707
Andy Eagle Aelod o'r Bwrdd	Opera Dinas Abertawe	Grant (1)	70,000	7,000
Marian Wyn Jones Cyfarwyddwr anweithredol Ymddiriedolwr Aelod o'r Cyngor	Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr Gŵyl Gerdd Newydd Bangor Prifysgol Bangor	Grant (1) Grant (1) Grant (3) Anfoneb (2)	30,000 5,000 124,697 352	30,000 Dim 119,697 Dim
Andrew Miller Aelod o'r Bwrdd	Arts Council England	Anfoneb (1)	115,365	Dim
Dafydd Rhys Cyfarwyddwr	Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	Grant (2) Anfoneb (1)	26,875 191	12,588 Dim
Dr Rachel O'Riordan Cyflogaeth	Theatr Sherma	Grant (2) Anfoneb (3)	34,303 995	29,908 Dim

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Richard Turner Ymddiriedolwr (Perthynas)	Wales Pen Cymru	Grant (1)	1,310	Dim
John Carery Williams Cyn-gyflogaeth	Theatr Iolo	Grant (1)	30,000	30,000
Aelodau o Bwyllgorau				
Ruth Cayford Cyflogaeth	Cyngor Caerdydd (Neuadd Dewi Sant)	Grant (1) Anfoneb (2)	99,216 1,116	99,216 Dim
Roland Evans Cyflogaeth	Cyngor Sir Gwynedd	Anfoneb (2)	367	Dim
Aelodau'r Uwch Tîm Arwain				
Katherine Davies Cyflogaeth (Perthynas)	Cyngor Caerdydd (Neuadd Dewi Sant)	Grant (1) Anfoneb (2)	99,216 1,116	99,216 Dim
Cyn-gyflogaeth (Perthynas)	Ballet Cymru	Grant (2)	89,100	89,100

Aelod Rôl	Sefydliad	Trafodion (nifer)	Cyfanswm gwerth £	Cyfanswm y balans oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2019 £
Other members of staff				
Dan Allen Cyflogaeth (Perthynas)	Everything at Once	Grant (1)	5,000	Dim
Osian Gwynn Cyfarwyddwr (Perthynas)	Cwmni Pluen	Grant (1)	30,080	30,080
Gillian Hughes Cyflogaeth (Perthynas)	Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen	Grant (1)	64,000	35,200
Sally Lewis Aelod cyswllt (Perthynas)	Ballet Cymru	Grant (2)	89,100	89,100
Ian McAndrew Aelod o'r Bwrdd	Sound Progression	Grant (1)	4,950	Dim
Antony Owen-Hicks Cyflogaeth ar ei liwt ei hun	Menter Caerdydd (Tafwyl)	Grant (1)	30,000	30,000
Daniel Trivedy Cyfarwyddwr	Oriel Elysium	Grant (1)	30,000	30,000

Atodiadau

nad ydynt yn rhan
o'r datganiadau ariannol



Cwmni'r Fran Wen and Ysgol Pendalar, Cydweithio Creadigol (llun: Kristina Banholzer)

Gweithgareddau Cyffredinol - Grantiau 2018/19

Cyllid craidd i sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£536,645
Arad Goch	£346,887
Artes Mundi Prize	£147,962
Artis Community Cymuned	£199,960
Arts Alive	£77,625
Arts Care Gofal Celf	£132,915
Arts Connection – Cyswllt Celf	£65,204
Ballet Cymru	£252,376
Prifysgol Bangor (ar gyfer Pontio)	£280,118
Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC	£805,133
Sefydliad y Glowyr Coed Duon	£129,375
Canolfan Gerdd William Mathias	£80,251
Chapter	£657,391
Cerdd Gymunedol Cymru	£105,329
Cwmni'r Frân Wen	£233,013
Dawns i Bawb	£85,266
Celfyddydau Anabledd Cymru	£165,417
Ffotogallery	£199,472
g39	£70,220
Galeri	£316,237
Oriel Gelf Glynn Vivian	£125,391
Hafren	£107,014
Celf ar y Blaen	£150,470
Theatr Hijinx	£155,687
Jukebox Collective	£167,670
Llenyddiaeth Cymru	£742,264
Live Music Now Wales	£45,140
Canolfan y Celfyddydau Llantarnam Grange	£85,266
Opera Canolbarth Cymru	£104,326
Oriel Mission	£95,298
MOSTYN	£389,215
Theatr Cerdd Cymru	£218,934
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£834,186
National Theatre Wales	£1,606,405
NEW Dance	£75,523
NoFit State Circus	£194,608
Oriel Davies Gallery	£223,798
Oriel Myrddin	£47,147
Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£63,197
Dawns Powys	£112,602

Theatrau Rhondda Cynon Taf	£150,821
Glan yr Afon	£125,391
Rubicon Dance	£194,608
Canolfan Grefft Rhuthun	£389,215
Theatr Sherman	£1,125,997
Sinfonia Cymru	£217,825
Canolfan y Celfyddydau Taliesin	£219,906
Theatr Bara Caws	£279,803
Theatr Brycheiniog	£194,608
Theatr Clwyd	£1,802,969
Theatr Felinfach	£60,188
Theatr Genedlaethol Cymru	£1,029,567
Theatr Iolo	£256,749
Theatr Mwldan	£267,880
Theatr na n'Óg	£316,092
Torch Theatre	£447,598
trac – Traddodiadau Cerddorol Cymru	£80,251
Tŷ Cerdd	£204,525
Canolfan Ucheldre	£75,235
Celfyddydau Cymuned Cwm a Bro	£175,147
Plant y Cymoedd	£122,383
Volcano Theatre	£209,204
Canolfan Mileniwm Cymru	£3,837,917
Opera Cenedlaethol Cymru	£4,533,977
Y Neuadd Les Ystradgynlais	£41,609
Cyfanswm grantiau Portffolio Celfyddydol Cymru	£26,790,402

Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

Rhwydweithiau'r celfyddydau ac addysg

Ymddiriedolaeth Arts Active	£200,000
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili	£200,000
Cyngor Sir y Fflint	£200,000
Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	£200,000
	£800,000

Ysgolion Creadigol Arweiniol

Ysgol Gynradd Abermiwl	£8,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Alexandra	£8,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Bishop Childs	£8,000
Ysgol Gynradd Brychdyn	£8,000
Ysgol Bryngwyn	£8,000
Canolfan Addysg Y Bont	£8,000
Ysgol Gyfun Cefn Saeson	£8,000
Ysgol Gynradd Coedpenmaen Primary School	£8,000
Ysgol Gynradd Llangrallo	£8,000
Ysgol Gyfun Cynffig	£8,000
Ysgol Gynradd Garth	£8,000
Ysgol Gynradd Gilfach Fargoed	£8,000
Ysgol Gynradd Gwaunmeisgyn	£8,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Gwenfo	£8,000
Ysgol Iau Llancaeath	£8,000
Llandrillo yn Rhos	£8,000
Ysgol Gynradd Monnow	£8,000
Ysgol Gynradd Pencoed	£8,000
Ysgol Gynradd Pennard	£8,000
Ysgol Gynradd Peter Lea	£8,000
Ysgol Gynradd Sofrydd	£8,000
Ysgol Gynradd Springwood	£8,000
Ysgol Gynradd St Giles	£8,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru St Mellons	£8,000
Ysgol Fabanod a Meithrin The Meads	£8,000
Ysgol Aberconwy	£8,000
Ysgol Acrefair	£8,000
Ysgol Ardudwy	£8,000
Ysgol Bro Cinmeirch	£8,000
Ysgol Gogarth, Llandudno	£8,000
Ysgol Gwaun Gynfi	£8,000
Ysgol Rhos Helyg	£8,000
Ysgol Uwchradd Caergybi	£8,000

£264,000

Profi'r Celfyddydau

Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Tref Aberdâr	£693
Ysgol Abersychan	£1,000
Ysgol Gyfun Abertyleri campws 3-16	£774
Ysgol Gynradd Arddlîn	£841
Ysgol Uwchradd Argoed	£1,000
Ysgol Barker's Lane	£135
Ysgol Gynradd Ynys y Barri	£373
Ysgol Gynradd Birchgrove	£490
Ysgol Uwchradd Esgob Hedley	£900
Ysgol Gatholig Bishop Vaughan	£1,000
Ysgol Gyfun Llandeilo Ferwallt	£13,500
Ysgol Gynradd Pentre Broughton	£1,000
Ysgol Gynradd Blaendulais	£950
Ysgol Gynradd Blaen-y-maes	£432
Ysgol Gyfun Bryn Celynnog	£445
Ysgol Uwchradd Llanfair-ym-Muallt	£1,000
Ysgol Gynradd Llanfair-ym-Muallt	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Porth Tywyn	£1,000
Ysgol Gynradd Buttington Trewern	£479
Ysgol Gynradd Bwlchgwyn (2 ddyfarniad)	£1,079
Ysgol Gynradd Tregatwg	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Caersws	£306
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd	£1,000
Ysgol Gynradd Sirol Carreghofa	£670
Ysgol Gymunedol Cefn Hengoed	£477
Ysgol Eglwys Crist	£489
Ysgol Gynradd Coedffranc (2 ddyfarniad)	£1,515
Ysgol Gynradd Cogan	£807
Ysgol Cosheston VC	£269
Ysgol Gynradd Llangrallo	£652
Ysgol Gynradd Crymlyn	£833
Canolfan Y Gors	£367
Ysgol Iau Cwmbach	£913
Cwmni'r Frân Wen	£14,200
Ysgol Gyfun Cymer Afan	£625
Ysgol Gynradd Deri	£1,000
Ysgol Gynradd Dewstow	£625
Ysgol Gymunedol Dylan Thomas (2 ddyfarniad)	£1,144
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Eyton	£360
Familia de la Noche	£15,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Fenton	£1,000

Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Ffordun	£238
Ysgol Gynradd Pontffranc (2 ddyfarniad)	£1,260
Ysgol Gynradd Gabalfa	£288
Ysgol Gynradd Garth (2 ddyfarniad)	£1,470
Ysgol Gynradd Y Gelli	£879
Ysgol Gynradd Llanfair Llwyth Yfnwg	£900
Ysgol Gynradd Glan Usk	£1,000
Ysgol Cegidfa (2 ddyfarniad)	£1,592
Ysgol Gynradd Gwaunmeisgyn (2 ddyfarniad)	£1,135
Ysgol Uwchradd Gwernyfed	£1,000
Ysgol Gynradd Hafod	£949
Ysgol Iau Hafren	£1,000
Ysgol Fabanod Hendre	£956
Ysgol Gynradd Herbert Thompson	£1,000
Ysgol Gynradd Treioan (2 ddyfarniad)	£934
Ysgol Gynradd Parc Jubilee	£15,000
Ysgol Brenin Harri'r VIII	£180
Ysgol Gynradd Lakeside	£1,000
Ysgol Gynradd Sirol Llanbister	£610
Ysgol Iau Llancaeath	£900
Ysgol Gynradd Sirol Llandinam	£409
Ysgol Gynradd Sirol Llandrindod - Cefnlllys	£600
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandrindod	£900
Ysgol Gynradd Sirol Llandrindod - Cefnlllys	£700
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llanellwedd	£659
Ysgol Uwchradd Llanfyllin	£423
Ysgol Gynradd Llanidloes	£1,000
Ysgol Uwchradd Llanishen	£306
Ysgol Gynradd Llanrhidian	£450
Ysgol Gyfun Llanilltud Fawr	£297
Ysgol Gynradd Llwyn Yr Eos	£452
Ysgol Gynradd Llwynypia (2 ddyfarniad)	£1,682
Ysgol Gynradd Maes-y-coed	£700
Ysgol Gynradd Sirol Maesyrhandir	£828
Cwmni Buddiannau Cymunedol Making Sense	£13,500
Opera Canolbarth Cymru	£7,550
Ysgol Gynradd Millbrook	£360
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Y Model	£1,000
Gwasanaeth Cyfeirio Disgyblion Sir Fynwy	£242
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Trefaldwyn	£363
Ysgol Gynradd Moorland	£865
MOSTYN	£15,000
Ysgol Fabanod a Meithrin Mount Street	£410

Ysgol Gynradd Mount Stuart (2 ddyfarniad)	£1,873
Ysgol Gyfun Aberpennar	£216
Ysgol Gynradd Nant y Parc	£1,000
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru	£7,500
Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru	£15,000
NEW Dance	£13,000
Ysgol yr Eglwys yng Nghymru Pontnewydd-ar-Wy	£225
Ysgol Gynradd Oak Field	£414
operasonic cyf	£15,000
Oriel Davies	£5,780
Ysgol Gynradd y Forwyn a San Mihangel	£900
Ysgol Gynradd Gatholig Mair yr Angylion	£495
Ysgol Gynradd Gatholig Ein Harglwyddes	£957
Ysgol Gynradd Penbre	£900
Ysgol Gyfun Penfro	£1,000
Ysgol Pentrehafod	£700
Ysgol Gynradd Pentre'r Graig	£646
Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn	£900
Ysgol Gynradd Peter Lea	£1,000
Ysgol Arbennig Portfield	£4,500
Dawns Powys	£14,750
Ysgol Gyfun Radur	£7,452
Ysgol Gynradd Sirol Stryd y Rhos	£409
Ysgol Gynradd Rhosddu	£618
Ysgol Gynradd Rhisga	£1,000
Ysgol Gynradd Parc y Rhath	£810
Ysgol Gynradd Romilly	£747
Rubicon Dance	£7,425
Ysgol Gynradd Sirol Pontsenni	£574
Ysgol Gynradd Severn (4 dyfarniad)	£2,538
Theatr Sherman	£13,833
Sistema Cymru Codi'r To (2 ddyfarniad)	£21,964
Ysgol Gynradd Sofrydd	£1,000
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Aloysius	£1,000
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Catwg	£450
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Cuthbert	£1,000
Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Illtyd (2 ddyfarniad)	£603
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Joseff	£810
Ysgol Gynradd Gatholig Santes Farged	£126
Ysgol Wirfoddol a Gynorthwyr Sant Marc	£938
Ysgol Gatholig y Santes Fair	£630
Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair	£630
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Padarn	£788

Ysgol Uwchradd Gatholig Sant Richard Gwyn (3 dyfarniad)	£2,225
Ysgol Gynradd St Woolos (2 ddyfarniad)	£1,206
Ysgol Eglwys Gadeiriol San Joseff (2 ddyfarniad)	£1,147
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Ioseff	£270
Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair	£540
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Sant Mihangel	£864
Canolfan Addysg Step Ahead – Uned Cyfeirio Disgyblion Abertawe	£877
Ysgol Gynradd Stepside	£296
Ysgol Gynradd Sychdyn	£720
Ysgol Gynradd Talycopa	£225
Ysgol Gynradd Terrace Road	£13,145
Theatr Clwyd	£14,193
Theatr na nÓg	£15,000
Ysgol Gynradd Thornhill	£310
Ysgol Feithrin Tremorfa	£7,500
Ysgol Gyfun Treorci	£540
Ysgol Gynradd Trinant (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod	£1,000
Ysgol Gymunedol Twynyrodyn	£270
Tŷ Pawb	£7,500
Ysgol Gynradd Ty'n y Wern	£324
Ysgol Gynradd Tynyrheol	£765
Venue Cymru	£14,800
Cwmni Buddiannau Cymunedol Vision Fountain	£13,701
Ysgol Gynradd Waunarlwydd	£5,724
Ysgol Gynradd Waunfawr	£6,750
Ysgol Gynradd Windsor Clive	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Woodlands	£1,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Trebannws	£313
Ysgol Gynradd Ynystawe (3 dyfarniad)	£2,900
Cerddorion Ifanc Dyfed	£15,000
Ysgol Aberconwy (2 ddyfarniad)	£756
Ysgol Betws	£630
Ysgol Betws yn Rhos	£112
Ysgol Borthyn	£718
Ysgol Bro Cinmeirch	£820
Ysgol Bro Dinefwr	£59
Ysgol Bro Dyfrdwy (2 ddyfarniad)	£1,120
Ysgol Bro Famau (2 ddyfarniad)	£1,054
Ysgol Bro Gwaun	£1,000
Ysgol Bro Hedd Wyn	£270
Ysgol Bro Hyddgen	£860
Ysgol Bro Pedr	£810

Ysgol Bro Teifi (2 ddyfarniad)	£306
Ysgol Bryn Castell	£900
Ysgol Arbennig ASD Bryn Derw	£1,000
Ysgol Bryn Hedydd	£652
Ysgol Bryn Teg	£1,000
Ysgol Calon Cymru	£1,000
Ysgol Carreg Emlyn (2 ddyfarniad)	£1,810
Ysgol Carwe (2 ddyfarniad)	£876
Ysgol Cedewain	£1,000
Ysgol Craig y Deryn	£1,000
Ysgol Craig yr Wylfa	£329
Ysgol Crug Glas	£15,000
Ysgol Cymerau (2 ddyfarniad)	£1,900
Ysgol Deganwy	£824
Ysgol Dolafon	£189
Ysgol Dyffryn Banw	£225
Ysgol Dyffryn Ogwen	£400
Ysgol Dyffryn Taf	£900
Ysgol Eirias	£504
Ysgol Estyn	£225
Ysgol Gellifor	£1,000
Ysgol Glan Conwy	£500
Ysgol Glantwymyn (2 ddyfarniad)	£930
Ysgol Gwynedd	£980
Ysgol Gyfun Cwm Rhondda	£270
Ysgol Gyfun Garth Olwg (2 ddyfarniad)	£1,360
Ysgol Gyfun Gwent Is Coed	£360
Ysgol Gyfun Gwynllyw (2 ddyfarniad)	£1,183
Ysgol Gyfun Gymunedol Penweddig	£700
Ysgol Gyfun Rhydywaun	£252
Ysgol Gymraeg Aberystwyth (3 dyfarniad)	£3,000
Ysgol Gymraeg Bryn Y Mor (2 ddyfarniad)	£1,776
Ysgol Gymraeg Casnewydd	£432
Ysgol Gymraeg Lôn Las	£922
Ysgol Gymraeg Penalltau	£920
Ysgol Gymraeg Y Cwm	£72
Ysgol Gymraeg Y Fenni	£561
Ysgol Gymraeg Y Trallwng	£387
Ysgol Gymunedol Peniel	£479
Ysgol Gymunedol T Llew Jones	£855
Ysgol Gynradd Beaumaris	£190
Ysgol Gynradd Beulah	£175
Ysgol Gynradd Carno	£314

Ysgol Gynradd Cemaes	£450
Ysgol Gynradd Cenarth	£468
Ysgol Gynradd Coed-y-Dderwen	£1,000
Ysgol Gynradd Felinfach	£180
Ysgol Gynradd Gymraeg Ynyswen	£758
Ysgol Gynradd Gymunedol Llechryd	£688
Ysgol Gynradd Llanilar	£802
Ysgol Gynradd Penycae	£960
Ysgol Gynradd Rhydypennau	£912
Ysgol Hiraddug	£630
Ysgol Llanbryn-mair (2 ddyfarniad)	£911
Ysgol Llanddoged	£464
Ysgol Llanfarian	£286
Ysgol Meidrim	£900
Ysgol Merllyn	£450
Ysgol Mynydd Bychan	£12,575
Ysgol O.M. Edwards	£540
Ysgol Pencoch	£630
Ysgol Penllwyn	£248
Ysgol Penrhyn-coch	£360
Ysgol Penybryn	£1,000
Ysgol Pen-Y-Bryn	£1,000
Ysgol Plas Brondyffryn	£1,000
Ysgol Plas Coch	£756
Ysgol Plas-crug (2 ddyfarniad)	£2,000
Ysgol Ponthenri (2 ddyfarniad)	£948
Ysgol Rhos Helyg	£747
Ysgol Sant Elfod	£1,000
Ysgol Tal-y-bont	£470
Ysgol Tir Morfa	£1,000
Ysgol Tudweiliog	£252
Ysgol Twm o'r Nant	£724
Ysgol Uwchradd Caereinion	£549
Ysgol Uwchradd Dinbych	£480
Ysgol Uwchradd y Frenhines Elisabeth	£146
Ysgol Y Borth	£932
Ysgol Y Cribarth	£315
Ysgol Y Dderi (2 ddyfarniad)	£1,541
Ysgol y Foryd	£688
Ysgol y Gwynfryn (2 ddyfarniad)	£912
Ysgol Y Mynydd Du	£850

£533,925

Gweithgareddau Coffa (Rhyfel Byd Cyntaf)

Ysgol Gynradd Adamsdown	£1,000
Ysgol Uwchradd Gatholig yr Archesgob McGrath	£1,000
Ysgol Gynradd Birchgrove (2 ddyfarniad)	£1,435
Ysgol Gynradd Brynmenyn	£1,000
Ysgol Gynradd Brynmill	£750
Ysgol Brynteg	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Bwlchgwyn	£425
Ysgol Gyfun Cefn Saeson	£566
Ysgol Gynradd y Clâs	£684
Ysgol Gynradd Cwmafan	£1,000
Ysgol Gyfun Cynffig	£1,000
Ysgol Gynradd Garth	£300
Ysgol Gynradd Gymunedol Golfryn	£900
Ysgol Iau Gwyrosydd	£530
Ysgol Gynradd Knelston	£700
Ysgol Lewis Pengam	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Llandeilo	£1,000
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandrindod	£1,000
Ysgol Gynradd Gymunedol Llanmiloe	£1,000
Ysgol Gynradd Llantilio Pertholey	£1,000
Ysgol Gynradd Treforys	£720
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£6,950
Ysgol Gynradd Nottage	£1,000
Ysgol Gynradd Ystumllwynarth	£925
Ysgol Gynradd Penbre	£648
YSGOL GYNRADD PENTRE'R GRAIG	£1,000
Ysgol Gynradd Penybont	£1,000
Ysgol Gynradd Plasmarl (2 ddyfarniad)	£1,317
Ysgol Gynradd Santes Helen	£350
Ysgol Gynradd Talycopa	£566
Ysgol Gynradd Whitestone	£1,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Cwmllynfell	£310
Ysgol Bassaleg	£1,000
Ysgol Bro Cynllaith	£1,000
Ysgol Bryn Alyn	£900
Ysgol Brynsiencyn	£488
Ysgol Cae'r Nant	£1,000
Ysgol Dewi Sant	£512
Ysgol Dyffryn Dulas Corris	£394
Ysgol Eglwys Bach	£274
Ysgol Gyfun Emlyn	£1,000

Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern	£600
Ysgol Gyfun Gymraeg Bryn Tawe	£250
Ysgol Gymraeg Bryn Y Mor	£957
Ysgol Gymraeg Dewi Sant	£1,000
Ysgol Gymunedol Pontrhydfendigaid	£1,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Aberdâr	£1,000
Ysgol Gynradd Gymraeg Calon y Cymoedd	£600
Ysgol Iolo Morganwg	£695
Ysgol Llanfechell	£360

£46,106

Cyfanswm grantiau Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

£1,644,031



Dyfarniadau strategol

Gwobrau coffa

Gwobr Goffa Brian Ross i fyfyrwyr celfyddyd gain sy'n graddio

Luke Roberts £3,000

Gwobr Goffa Eirian Llwyd am wneud printiau

Susan Milne £2,500

£5,500

Strategol – Celfyddydau

Artes Mundi Prize Limited £10,000

Gŵyl Chwedleua Beyond the Border £2,000

Fieldwork £4,500

FIO £2,000

FOCUS Wales £13,500

Gwyn Emberton Dance £30,000

Theatr Hijinx £10,000

Light Ladd & Emberton £5,000

Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru £78,750

Theatr na nÓg £5,000

Tŷ Cerdd £9,240

£169,990

Strategol – Celfyddydau Rhyngwladol Cymru: Tsieina

Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC £15,000

£15,000

Strategol – Ymgysylltu ac Ymgyfranogi

Age Cymru	£125,000
Dafydd-Kidd, Jonathan	£2,500
engage (National Association for Gallery Education) (2 ddyfarniad)	£5,000
Ethnic Minority Welsh Women Achievement Association	£2,000
gentle / radical	£2,500
Theatr Hijinx	£20,000
Mothersuckers	£2,500
Elusen Aloud	£30,750
Rhwydwaith y Celfyddydau Gwirfoddol (2 ddyfarniad)	£18,982
Adolygiad Celfyddydau Cymru	£2,490
Canolfan Mileniwm Cymru	£2,500
Rhwydwaith Celfyddydau Ieuencid Cymru	£2,500
	<hr/>
	£216,722

Strategol – Y Celfyddydau ac Iechyd

Bwrdd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg Y Celfyddydau mewn Iechyd	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf	£25,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	£25,000
	<hr/>
	£150,000

Strategol – Menter ac Adfywio

Arts & Business Cymru	£70,000
Cymdogion Celtaidd	£5,000
Fforwm Teithio Gwledig Cenedlaethol	£2,000
Pontio	£15,000
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol	£25,000
	<hr/>
	£117,000

Strategol – cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru

Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£10,313
	<hr/>
	£10,313

Biennale Celf Fenis

Curadur

Tŷ Pawb

£126,250

Arolygwyr

Rachel Dunlop

£1,758

Claire Francis

£1,758

£129,766

Cyfanswm dyfarniadau strategol

£814,291

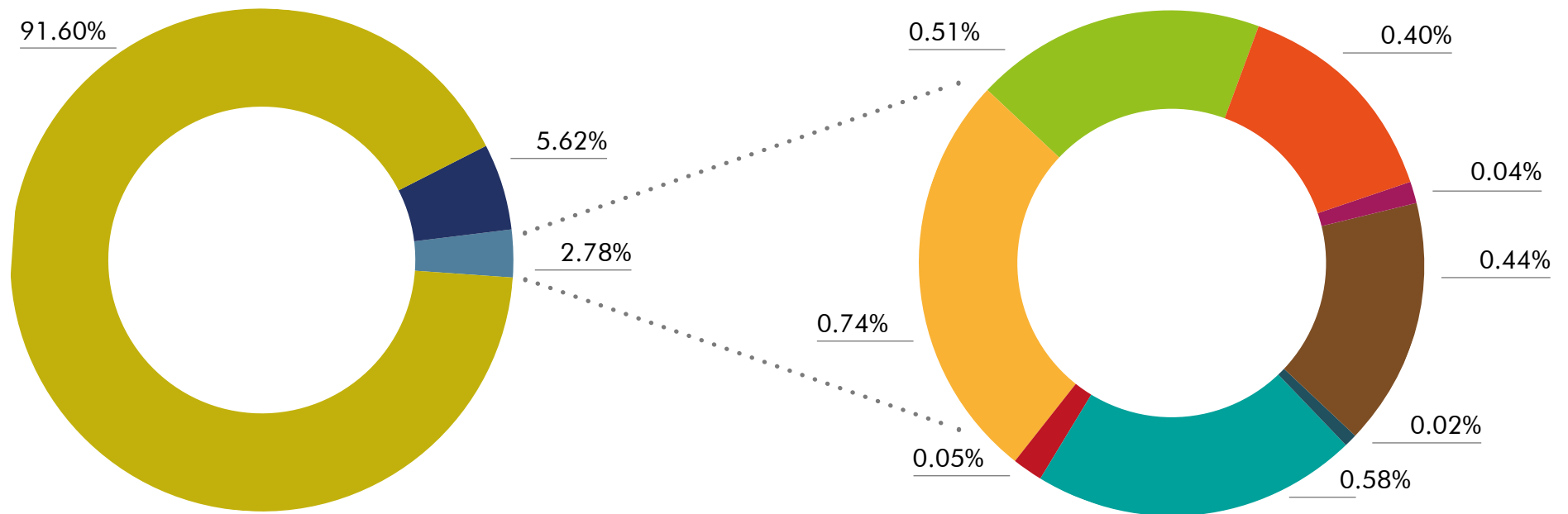
CYFANSWM Y GRANTIAU A GYNIGIWD

£29,248,724



Bouncing Light, Susan Milne, Gwobr Goffa Eirian Llwyd

Grantiau yn ôl math



- Cyllid craidd i sefydliadau Portffolio Celfyddydol Cymru
- Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau*
- Strategol – Ymgysylltu ac Ymgysylltu
- Y Celfyddydau ac Iechyd
- Strategol – Menter ac Adfywio
- Cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru
- Strategol – Biennale Celf Fenis
- Gwobrau coffa
- Strategol – Celfyddydau
- Strategol – Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

Beth a gefnogwyd gan ein grantiau?

	Gwerth y grantiau		Nifer y grantiau
Grantiau i gefnogi:			
Theatrau a chanolfannau'r celfyddydau	£7,003,344	23.93%	16
Cynyrchiadau a chyflwyniadau theatr	£6,657,230	22.74%	8
Opera	£4,857,237	16.60%	3
Celfyddydau gweledol a chymhwysol	£1,772,984	6.06%	10
Dawns	£1,722,231	5.88%	7
Cerddoriaeth	£1,433,125	4.90%	7
Y celfyddydau a phobl ifanc	£1,152,741	3.94%	4
Celfyddydau cymunedol	£1,089,221	3.72%	9
Llenyddiaeth	£742,264	2.54%	1
Syrkas a charnifalau	£194,608	0.66%	1
Celfyddydau anabledd	£165,417	0.57%	1
<i>Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau</i>	£1,644,031	5.62%	383
Grantiau eraill:			
Dyfarniadau strategol	£814,291	2.85%	43
	£29,248,724		493



Gods & Kings, Paul Whittaker (Ilun: John Campbell)

Cyfarwyddiadau Polisi'r Loteri Genedlaethol

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adran 26(1) o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993, ac ar ôl ymgynghori â Chyngor Celfyddydau Cymru yn unol ag Adran 26(5) o'r Ddeddf honno, wedi cyhoeddi'r Cyfarwyddiadau canlynol:

1. Yn y Cyfarwyddiadau hyn mae unrhyw gyfeiriad at adran yn gyfeiriad at adran o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf y Loteri Genedlaethol 1998.
2. Rhaid i Gyngor Celfyddydau Cymru gymryd i ystyriaeth y materion canlynol wrth benderfynu'r personau y dosbartha arian iddynt o dan adran 25(1), y dibenion y dosbartha arian iddynt ac o dan ba amodau:

CYFFREDINOL

- A yr angen i sicrhau y dosbarthir yr arian o dan adran 25(1) ar gyfer prosiectau sy'n hybu lles y cyhoedd neu ddibenion elusennol ac nad ydynt wedi'u bwriadu yn bennaf er mwyn gwneud elw preifat;
- B yr angen i sicrhau yr ystyria geisiadau sy'n ymwneud â'r ystod lawn o weithgareddau a ddaw o fewn adran 22(3)(b) ac y mae ganddo'r pŵer i ddsbarthu arian mewn perthynas â hwy, gan gymryd i ystyriaeth:
- i ei asesiad o anghenion y celfyddydau a gweithgareddau celfyddydol a'i flaenoriaethau am y tro o ran eu diwallu;
 - ii yr angen i sicrhau y gall pob rhan o Gymru fanteisio ar y cyllid;
 - iii y lle i leihau amddifadedd economaidd a chymdeithasol ar yr un pryd â chreu buddion i'r celfyddydau;

- C yr angen i hybu amcanion datblygu cynaliadwy;
- Ch yr angen i'r arian a ddsbarthir o dan adran 25(1) gael ei ddsbarthu dim ond i brosiectau lle bônt at ddiben penodol amser-gyfyngedig;
- D yr angen:
- i ym mhob achos, i'r ymgeiswyr ddangos y bydd y prosiect yn ariannol hyfyw yn ystod cyfnod y grant;
 - ii lle gwneir cais am arian cyfalaf neu gostau sefydlu, am gynllun busnes clir ar ôl cyfnod y grant, sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer costau rhedeg a chostau cynnal a chadw sy'n gysylltiedig;
 - iii mewn achosion eraill, i ystyried a oes cyllid arall yn debygol o fod ar gael i dalu unrhyw gostau parhaus am gyfnod rhesymol ar ôl cwblhau cyfnod dyfarniad y Loteri, gan gymryd i ystyriaeth maint a natur y prosiect, ac i arian y Loteri gael ei ddefnyddio i gynorthwyo â chynnydd tuag at hyfywedd ar ôl cyfnod y grant lle bynnag y bo modd;
- Dd dymunoldeb cynorthwyo â datblygu hyfywedd ariannol a rheoli hirdymor sefydliadau ym maes y celfyddydau. Wrth gymryd hyn i ystyriaeth rhaid i Gyngor y Celfyddydau roi sylw i Gyfarwyddyd Ch;
- E yr angen i'w gwneud yn ofynnol cael rhywfaint o gyllid partneriaethol a/neu gyfraniadau mewn nwyddau, o ffynonellau eraill, yn gymesur â gallu rhesymol mathau gwahanol o geisiadau, neu ymgeiswyr mewn ardaloedd penodol, i gael cymorth o'r fath;

- F** dymunoldeb gweithio gyda sefydliadau eraill, gan gynnwys dosbarthwyr eraill, os yw hyn yn ffordd effeithiol o gyflawni elfennau o'i strategaeth;
- Ff** yr angen i sicrhau y defnyddir ei bwerau i gymell ceisiadau o dan adran 25(2)(A) mewn cysylltiad â cheisio cyflawni amcanion strategol;
- G** yr angen i gael hynny o wybodaeth ag y barna ei bod yn angenrheidiol er mwyn penderfynu ar bob cais, gan gynnwys cyngor annibynnol pan fo angen;
- Ng** yr angen i weithredu o fewn cyd-destun polisi unigryw Cymru, gan ychwanegu gwerth lle bo'n briodol i strategaethau Llywodraeth Cymru, i'w gwneud yn bosibl datblygu cyfleoedd i bawb ffynnu mewn gwlad sy'n fwy llwyddiannus a chynaliadwy;
- H** yr angen i hybu mynediad i'r celfyddydau i bobl o bob rhan o'r gymdeithas;
- I** yr angen i hybu gwybodaeth plant a phobl ifainc am y celfyddydau a'u diddordeb ynddynt;
- L** yr angen i hybu talent, arloesedd a rhagoriaeth newydd a datblygu sgiliau newydd;
- Ll** yr angen i gefnogi gwirfoddoli a hybu gwirfoddoli yn y celfyddydau;
- M** yr angen i gynnwys y cyhoedd a chymunedau lleol wrth lunio polisiâu a phennu blaenoriaethau;

egwyddor o gydraddoldeb rhwng y Gymraeg a'r Saesneg. Dylai hyn gynnwys ychwanegu amodau penodol o ran y Gymraeg mewn cynigion grantiau, gwaith effeithiol i fonitro a goruchwyllo perfformiad derbynwyr grantiau o ran yr amodau hynny;

- O** yr angen i sicrhau systemau monitro, gwerthuso ac adrodd cydlynus sy'n helpu i ddarparu gwasanaeth o ansawdd da, ac aros yn atebol drwy ddarparu adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru am weithgarwch cyllid Loteri Cyngor Celfyddydau Cymru. Dylai'r adroddiad hwn gynnwys dadansoddiad o'r grantiau a roddwyd, a'u dosbarthiad yn ôl maint, math, ardal ddaearyddol a ffurf gelf.

Dyddiedig: 1 Hydref 2012

PENODOL

- N** yr angen i hybu a chefnogi ledled Cymru arwyddocâd diwylliannol y Gymraeg a natur ddwyieithog Cymru, gan gynnwys gweithredu'r

Dosbarthu Arian y Loteri - Grantiau 2018/19

Heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

Grantiau i sefydliadau

Grantiau cyfalaf

Arad Goch	£133,967
Canolfan Ucheldre	£131,700
Cyngor Sir Gâr	£7,500
CellB	£3,574
Chapter Cardiff Ltd.	£30,000
Cwmni'r Frân Wen (2 ddyfarniad)	£292,175
Cyngor Sir Fynwy (2 ddyfarniad)	£220,790
MOSTYN	£45,880
Canolfan y Celfyddydau Pontardawe	£39,750
YMCA Pontypridd	£33,620
Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Rhondda Cynon Taf	£95,000
Cwmni Theatr Taking Flight Theatre Company	£2,732
Theatr Bara Caws	£59,500
Theatr Brycheiniog	£1,861

£1,098,049

Grantiau mawr (mwy na £5,000)

Cynyrchiadau 4Pi (2 ddyfarniad)	£45,847
Aberjazz	£12,500
Prifysgol Aberystwyth	£22,000
Gweithredu yng Nghaerau a Threlai	£29,500
Age Cymru	£48,370
Arcade Cardiff C.I.C	£30,000
August 012 Limited (2 ddyfarniad)	£60,000
Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen	£64,000
Ballet Cymru	£29,900
balletLORENT	£10,904
Be Aware Productions	£54,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	£30,000
Gŵyl Chwedleua Beyond the Border	£30,000
Bombastic (2 ddyfarniad)	£73,500
Borough Theatre Y Fenni	£27,500
Ymddiriedolaeth Cerddoriaeth Bannau Brycheiniog	£13,000
Cyngor Tref Pen-y-bont ar Ogwr	£20,970
Artistiaid Butetown	£29,565
Gŵyl Ddawns Caerdydd	£25,000
Celf O Gwmpas	£26,477
Cellb	£20,300

Chippy Lane Productions	£23,872
Cimera	£45,868
Coleg Cambria	£19,955
Cerdd Gymunedol Cymru	£29,104
Ymddiriedolaeth Celfyddydau Conwy	£70,000
Gŵyl Gerdd Y Bont-faen	£30,000
Creu Cymru	£31,280
Cwmni Mega	£60,000
Cwmni Pen Productions Ltd.	£30,000
Cwmni Pluen Company	£30,080
Cwmni'r Frân Wen (2 ddyfarniad)	£150,000
Dance Blast	£30,000
Dawns i Bawb (2 ddyfarniad)	£11,192
Cyngor Sir Ddinbych	£30,000
Dirty Protest	£30,000
Eisteddfod Genedlaethol Cymru	£75,000
Ymddiriedolaeth Cwm Elan	£24,000
Oriel Elysium	£30,000
engage (National Association for Gallery Education) (2 ddyfarniad)	£60,000
Ensemble Cymru	£66,165
Ffotogallery	£75,000
FIO	£60,000
Gŵyl Gerdd Abergwaun	£40,000
Flossy and Boo (2 ddyfarniad)	£26,134
Theatr Flying Bridge	£30,000
FOCUS Wales	£30,000
g39 (2 ddyfarniad)	£60,000
Galeri	£30,000
gentle / radical	£30,000
Give It A Name	£60,000
good cop bad cop productions	£28,500
Gŵyl y Dyn Gwyrdd	£55,000
Gritty Films	£20,000
Gŵyl Beaumaris	£5,000
Hay Festival of Literature and the Arts	£60,000
Theatr Hijinx	£78,216
How to Win Against History	£28,900
International Ceramics Festival	£25,000
Invertigo Theatre Company	£12,000
It's My Shout (2 ddyfarniad)	£58,862
Jukebox Collective	£30,000
Gŵyl Lenyddol Talacharn	£20,000
Likely Story Theatre (2 ddyfarniad)	£55,362
Living Pictures Productions	£20,750

Gŵyl Ymylon Llangollen	£20,000
Eisteddfod Gerddorol Ryngwladol Llangollen	£80,000
Gŵyl Gomedï Machynlleth	£14,400
Made In Roath (2 ddyfarniad)	£53,764
Maynard Abercych	£30,000
Menter Caerdydd	£30,000
Menter Iaith Conwy	£26,020
Merthyr Tydfil Leisure Trust	£25,137
Cwmni Theatr Mess up the Mess	£28,149
Opera Canolbarth Cymru	£91,031
MOSTYN (2 ddyfarniad)	£55,000
Mr and Mrs Clark (2 ddyfarniad)	£29,046
National Theatre Wales	£15,000
Neontopia	£30,000
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£39,000
Cymdeithas Jazz Gogledd Cymru	£20,000
Notional Theatre	£15,415
Omidaze Productions	£9,950
OPRA Cymru (2 ddyfarniad)	£127,400
Organised Kaos Youth Circus	£14,999
Oriel Plas Glyn-y-Weddw	£30,000
Papertrail	£28,308
Parama 2	£30,000
Peak	£60,000
PeopleSpeakUp	£29,614
Pontio (2 ddyfarniad)	£119,697
PowderHouse	£29,957
Dawns Powys	£29,170
Presteigne Festival of Music and the Arts	£38,000
Race Council Cymru	£50,000
Ransack Dance Company (2 ddyfarniad)	£43,172
Re-Live	£24,000
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	£48,250
Rubicon Dance	£25,825
Run Amok Theatre Company	£36,800
Seren Ddu a Mwnci (2 ddyfarniad)	£38,941
Sesiwn Fawr Dolgellau	£15,000
Theatr Sherman	£29,908
Span Arts	£30,000
St. Davids Cathedral Festival	£20,000
Neuadd Dewi Sant	£99,216
Opera Dinas Abertawe	£70,000
Tabernacl (Bethesda)	£23,210
The Escape Artists North Wales CIC	£16,500

The Other Room (2 ddyfarniad)	£125,000
Glan yr Afon - Newport Live	£39,999
Y Gerddorfa Siambr Gymreig	£30,000
Theatr Iolo	£30,000
Theatr na nÓg	£85,000
Theatrau Sir Gar	£50,000
Tin Shed Theatre Co	£13,490
trac - Traddodiadau Cerddoriaeth Cymru	£25,645
Tŷ Cerdd £30,000	
Tŷ Pawb	£115,000
UPROAR	£30,000
Urban Circle Productions	£30,000
Urdd Gobaith Cymru	£30,000
Gŵyl Bro Morgannwg	£70,000
Venue Cymru	£82,000
Vertical Dance Kate Lawrence	£21,690
Volcano Theatre Company	£12,703
Rhwydwaith Celfyddydau Gwirfoddol	£29,169
Canolfan Mileniwm Cymru (2 ddyfarniad)	£40,000
We Made This	£57,000
Yeah Theatre	£16,450
Y Neuadd Les Ystradgynlais	£30,000
	£5,231,598

Grantiau bach (hyd at £5,000)

4Pi Productions	£4,125
ABC of Opera	£4,800
Bale and Thomas	£4,840
Cymdeithas Gŵyl Gerdd Newydd Bangor	£5,000
Big Loop Theatre Company	£4,835
Brecon Jazz Club	£5,000
CAN YOU CIC IT?	£5,000
Cardiff Deaf Centre	£4,300
Amgueddfa Ceredigion	£5,000
Change Wrexham For Our Future	£5,000
Chippy Lane Productions	£3,596
Company of Sirens	£4,800
Criw Brwd	£4,000
Cwmni Theatr OMB	£5,000
Cyffwrdd Celf	£4,860
De Oscuro	£5,000
Everything At Once	£5,000

FIO	£5,000
Gŵyl Werin Abergwaun	£5,000
Golden Fable	£5,000
Grassroots Cardiff	£5,000
GS Artists Swansea	£5,000
Gwledd Conwy	£4,380
Gŵyl Cefni	£4,900
Gŵyl Gitâr Caerdydd	£5,000
Gwyn Emberton Dance (2 ddyfarniad)	£7,996
HMS Morris	£4,900
Iris Prize Outreach Project	£5,000
Light Ladd & Emberton	£5,000
Lighthouse Theatre (2 ddyfarniad)	£10,000
Loud Crowd	£4,786
Sefydliad Gŵyl Maendy	£4,250
Urdd Gwneuthurwyr Cymru	£5,000
Melville Centre for the Arts	£3,893
Menter Iaith Bro Morgannwg	£5,000
Mercator International	£5,000
Mr and Mrs Clark	£5,000
Oriel Myrddin Trust	£5,000
PeopleSpeakUp	£5,000
Pontio	£5,000
PowderHouse	£5,000
Ransack Dance Company (2 ddyfarniad)	£9,993
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	£5,000
Canolfan Grefft Rhuthun	£15,000
Small World Theatre	£4,575
SpringOut	£5,000
Ymddiriedolaeth Elusennol Stephens and George	£5,000
Canolfan Celfyddydau Taliesin	£5,000
The Boat Studio	£4,968
The Forget-me-Not Chorus, Caerdydd	£4,223
The Gate Arts and Community Centre	£3,850
Cymdeithas Gŵyl Werin Tŷ Tredegar	£5,000
UPROAR	£5,000
Wales Arts Review	£11,855
Yeah Theatre	£5,000
Rhwydwaith Celfyddydau Ieuencid Cymru	£5,000

£299,725

Grantiau hyfforddi

Bwrdd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg Y Celfyddydau mewn Iechyd	£29,830
Art Shell	£10,750
Articulture	£50,000
Arts Active Trust	£30,000
Ballet Cymru	£59,200
Cerdd Gymunedol Cymru	£24,267
Creu Cymru	£45,300
FOCUS Wales	£4,256
Groundwork Pro	£30,000
Music in Hospitals & Care Cymru	£4,536
NoFit State Community Circus	£29,639
OPRA Cymru	£18,500
Cwmni Theatr Taking Flight	£15,800
trac - Traddodiadau Cerddoriaeth Cymru	£23,736
Vertical Dance Kate Lawrence	£4,669
	<hr/>
	£380,483

Grantiau strategol

Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth	£4,875
Arad Goch	£14,000
Ballet Nimba	£83,500
Oriel Gelf Glynn Vivian	£11,242
Mercator International	£95,000
Oriel Mission	£15,300
MOSTYN	£4,000
Theatr Genedlaethol Cymru	£7,500
Torch Theatre	£18,572
	<hr/>
	£253,989

Cronfa Cyfleoedd Rhyngwladol

4Pi Productions	£2,500
Celtic Neighbours	£2,810
Familia de la Noche	£5,000
Gwyn Emberton Dance	£3,550
Invertigo Theatre Company	£4,433
MAP - Makers and Practitioners	£865
Menter Y Felin Uchaf	£5,000
Mercator International	£3,654
Papertrail	£4,995
Theatr Sherman	£4,395
Site Sit	£3,000
tactileBOSCH Projects	£3,700
Cwmni Theatr Taking Flight	£5,000
Tŷ Cerdd £1,610	
Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant	£2,515
Volcano Theatre Company	£4,366
Wales PEN Cymru	£1,310
	<hr/>
	£58,703

Portffolio Celfyddydol Cymru

Celfyddydau Cenedlaethol Ieuencid Cymru	£350,000
	<hr/>
	£350,000

Llysgenhadon Creadigol Cymru

Artistiaid Butetown	£25,000
	<hr/>
	£25,000

Rhaglen Dysgu Creadigol drwy'r Celfyddydau

Cyngor Celfyddydau Cymru (Gweithgareddau Cyffredinol)	£1,080,000
	<hr/>
	£1,080,000

CYFANSWM GRANTIAU I SEFYDLIADAU	<hr/> <hr/> £8,777,547
---------------------------------	------------------------

Grantiau i unigolion

Grantiau bach (hyd at £5,000)

Adams, Rosalind	£1,800
Allen, Connor	£3,000
Aspland, Lee	£5,000
Back, Stephanie	£2,500
Bailey, Clare	£5,000
Barnes, Emrys	£3,000
Bolton, Andrew	£2,940
Bonner, Elen	£1,500
Bottomley, Claire	£402
Bowman, Robert	£3,000
Brett, Jessie	£5,000
Brooks, Rosalind Haf	£2,848
Cardew, Thomas (2 ddyfarniad)	£8,000
Carter, Alison	£2,600
Ceidiog Hughes, Gethin	£2,000
Chambers, Gareth (2 ddyfarniad)	£3,179
Cheater, Phillip	£2,500
Cliffe, Justin	£3,000
Collier, Rachel	£5,000
Cousins, Ruth	£5,000
Davies, Llyr Erddyn	£2,700
Davies, Rhiannon	£1,344
Davies, Seiriol	£3,000
Dolma, Melangell	£5,000

Duncan, Alastair	£3,000
Dunne, Liam	£2,800
Edmunds, Laura	£4,961
Elliott, Myles	£3,000
Evans, Jane	£2,900
Evans, Tracy	£3,000
Fagan, Toby	£1,276
Fokkens, Robert	£2,188
Gawne, Stephanie	£3,000
Gillard, Chelsey	£2,990
Hammett, Rebecca	£1,550
Hayes, Maria	£1,436
Heckler, Lauren	£2,990
Hinkin, Melissa	£606
Hobson, Louise (2 ddyfarniad)	£4,200
Howells, Simon	£3,000
Huball, Kristoffer Calan	£3,000
Hulme, Jenny	£3,000
Hurlstone, Ian Nigel	£3,000
Hutton, Julie	£3,600
James, Dafydd	£2,950
James, Richard	£3,000
James, Verity	£3,000
Jones, Madeleine	£3,000
Jones, Pete	£5,000
Jones, Richard	£3,000
Kavanagh, Katharine	£1,337
King, Susan	£4,800
Lea, Teleri	£2,980
Lewis, Anna	£1,823
Linnell, Jeremy	£3,000
Lopez-Norton, Mathilde	£3,000
Marshall-Waters, Siôn	£3,000
Martin Kamosi Moaso Djogi, Eric	£2,904
Moore Williams, Sera	£3,000
Moore, James	£3,095
Morgan, Rhian (2 ddyfarniad)	£4,309
Munton, Joannah	£3,000
Mutigli, Cinzia	£982
Nash, Gareth	£2,700
Page, Bethan	£1,485
Palser, Marega	£5,000
Perrett, Jack	£4,000
Perry, Samuel	£4,397

Phillips, Kristian	£3,000
Poland, Sarah	£3,000
Powlesland, Beth	£2,803
Ramus, Natalie	£980
Roberts, Siôn Eifion	£2,765
Roberts, William	£4,750
Rovaretti, Dino	£3,000
Schneidermann, Clémentine	£3,000
Shaw, Eleanor	£1,205
Shiers, Owen	£5,000
Sidebotham, Abigail	£1,780
Taylor, Suzanna	£4,324
Teakle, Deborah	£1,323
Tucker, Louise	£4,050
Turner, Ellen	£1,968
Whitfield, Alan	£2,760
Wright, Anthony	£2,900

£258,180

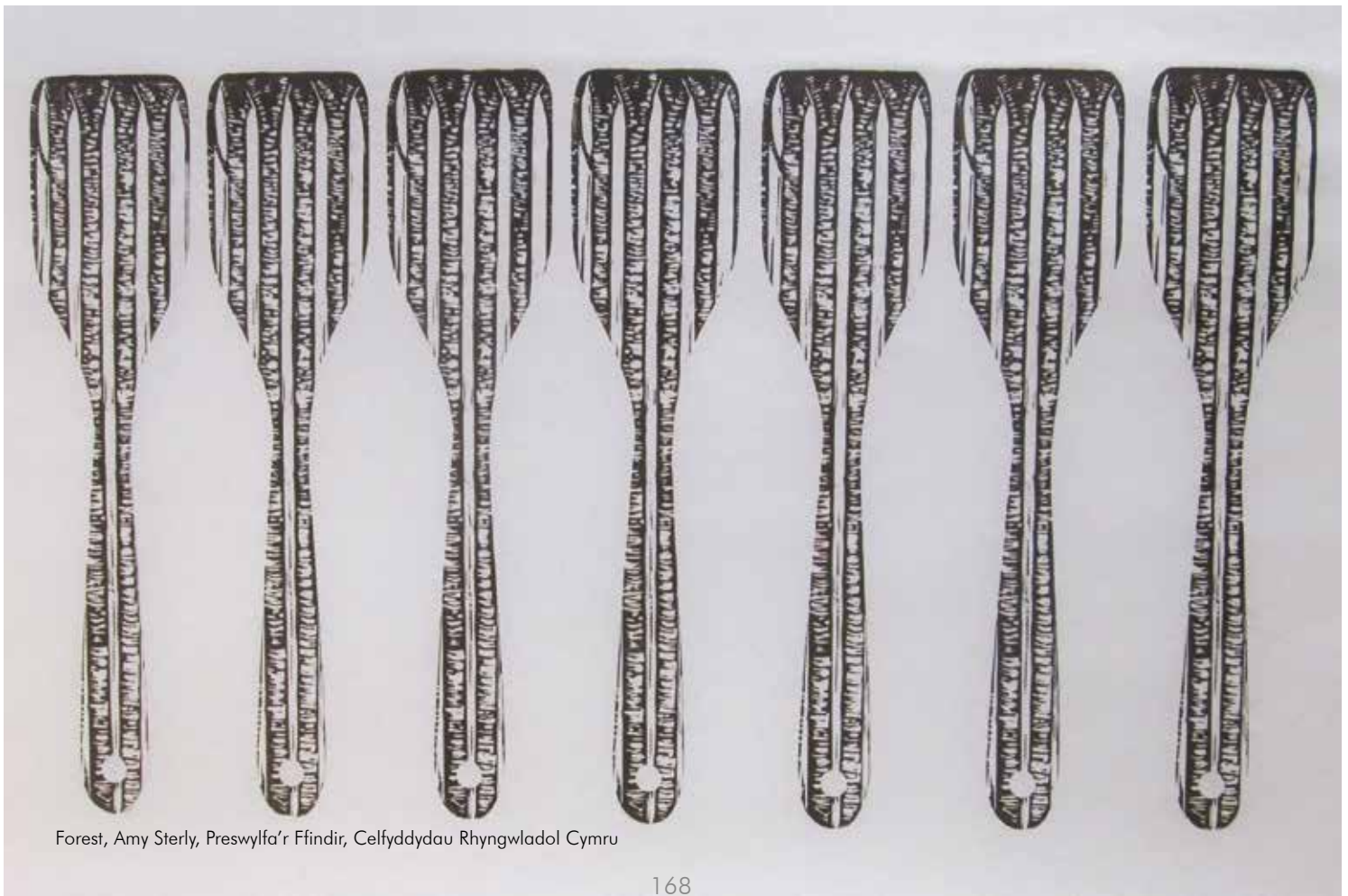
Grantiau mawr (mwy na £5,000)

Acaron, Thania	£14,961
Bird-Jones, Christine	£25,000
Bowes, Zillah	£16,750
Chapple, Carl	£17,200
Charles, Eric Ngalle	£24,524
Daws, Martin	£5,422
Dooley, Freya	£22,516
Eastwood, Paul	£14,988
Evans, Carys Eleri	£30,000
Fong, Joanne (2 ddyfarniad)	£28,273
Griffith, Gareth	£18,700
Jenkins, Ailsa	£23,431
Johnson-Soliz, Cecile	£25,000
Philp, Jack	£14,713
Sinden, David	£18,487
Thomas, Laura	£20,000
Thomas, Matthew	£15,000
Wearing, Paul	£25,000
Whittaker, Paul (2 ddyfarniad)	£29,500
Williams, Ali	£23,250
Williams, Tomos	£25,000

£437,715

Dyfarniadau Uwch-Astudiaethau Cerddoriaeth

Allmand, Bethan	£4,000
Davies, Megan	£3,500
Duggan, Callum	£4,000
Gilford, Sarah	£5,000
Gittins, Carys	£2,000
Greenwood, Peter	£5,000
Hughes, Georgiana	£1,000
Huws, Alis	£5,000
Jones, Joshua	£1,500
Jones, Osian Meilir	£2,000
Lewis, Gethin	£2,000
Parri, Enlli	£2,000
Valentine, Kieron-Connor	£4,000
Williamson, Luciano	£5,000
Ynyr, Huw	£4,000
	<hr/>
	£50,000



Forest, Amy Sterly, Preswylfa'r Ffindir, Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

Cronfa Cyfleoedd Rhyngwladol

Argent, Sarah	£5,000
Barnes, Emrys	£4,645
Bettridge, Dan	£1,592
Brookes, Michael	£5,000
Charles, Eric Ngalle	£4,835
Davies, Janet Ruth	£1,900
Davies, Nia	£2,190
Easterby, Jonathan	£1,980
Edmunds, Laura	£1,698
Evans, Lisa	£1,706
Fowler, Dylan	£1,452
Gilhiespy, Tom	£750
Gray, Ashley	£4,841
Grove-White, Helen	£438
James, Ellen	£2,500
Jensen, Denni	£2,000
Jones, Rhian Haf	£5,000
Lesdema, Eric	£1,850
Lewis, Anna	£2,087
Lewis, Peter	£2,500
Magama, Bevington	£1,789
McGregor, Huw	£667
Mills, Christine	£3,204
Norton, John	£4,785
O'Neill, Rowan	£2,400
Parnell, Heather	£4,000
Powlesland, Beth	£2,867
Rees, Marc	£2,500
Rees, Sara	£1,488
Roberts, Stephanie	£3,464
Skoulding, Zoe	£1,050
Smith, Andrew	£1,104
Sterly, Amy	£508
Taylor, Jennifer	£3,210
Trimble, Rhys	£1,031
Williams, Tomos	£3,198
Wright, Joanna	£853
	<hr/>
	£92,082

Dyfarniadau Camau Creadigol

FIO	£50,000
G-Expressions	£5,000
Sound Progression	£4,950
Cwmni Theatr Taking Flight (2 ddyfarniad)	£51,500

£111,450

Cyfanswm Grantiau i Unigolion

£949,427

CYFANSWM GRANTIAU A GYNIGIWD

heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£9,726,974



You've Got Dragons 2018, Cwmni Theatr Taking Flight
(llun: Jorge Lizalde Cano) Stephanie Beck, William Grint, Rowan Talbot ac Axalina Heagney)

Grantiau a weinyddwyd gan Ffilm Cymru Wales

Datblygiad

Altered Image	£20,000
Artemisisa Films	£15,000
Awen Media Ltd	£15,000
Beyond Fiction	£17,000
Bonafide Films	£13,688
Bright Star Films	£7,450
Camelot Films	£15,000
Cwmni Da	£6,000
Dear Heart Productions	£15,000
Eaton Productions	£15,000
Faber Productions and Living Doll Ltd	£10,000
Frames of Reference Films	£15,000
Heart of Darkness	£10,000
Little door Productions	£14,000
Rosetta Productions	£11,500
Sarah Brocklehurst Productions	£7,200
The Kosse Company	£24,999
	<hr/>
	£231,837

Cynhyrchu

Back Flip Media	£95,000
Bright Star Films	£100,000
Flicker Book Features Ltd	£10,000
Mad as Birds	£200,000
Perfect Motion - Rob Alexander (2 ddyfarniad)	£123,000
Piece of Cardboard Productions (2 ddyfarniad)	£64,999
Rare Beasts Ltd	£49,999
Raw Ltd	£200,000
	<hr/>
	£842,998

Addysg

CISP Multimedia	£7,000
Festivals Company	£9,144
Galeri Caernarfon	£6,005
Grŵp Ffocws Athrawon	£1,000
Theatre Gwaun	£6,765
Wales One World Film Festival Ltd	£7,900
Cyd-Bwyllgor Addysg Cymru (2 ddyfarniad)	£20,000
	<hr/>
	£57,814

Addysg Hyblyg

Canolfan Celfyddydau Chapter	£305
Hijinx Academy	£925
Into Film	£3,500
Jim Barret/Tom Barrance/NDC	£1,250
Ymarferwyr Addysg Allanol NTW	£5,000
Tony Forster	£50
	<hr/>
	£11,030

Ariannu Sinemâu Arddangos

Canolfan y Celfyddydau, Aberystwyth (2 ddyfarniad)	£26,000
Animation Ltd	£3,530
Bulldozer Films	£2,500
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	£7,000
CellB Creative	£4,000
Clwyd Theatr Cymru	£14,500
Llyfrgell Gymunedol Cymer	£4,656
Focus Wales	£2,250
Galeri Caernarfon	£9,770
Clwb Ffilmiau Gentle/Radical	£7,286
Canolfan Celfyddydau Memo	£7,573
Neuadd Ogwen	£7,000
Canolfan Celfyddydau Pontardawe	£6,500
Pontio	£10,000
Race Council Wales	£2,500
Canolfan Celfyddydau Taliesin	£8,000
The Festivals Company Ltd	£12,500
Y Neuadd Les Ystradgynlais	£2,685
Theatre Gwaun	£5,000
Wales One World Film Festival Ltd	£11,000
Wicked Wales	£14,750
	<hr/>
	£169,000

CYFANSWM GRANTIAU GAN FFILM CYMRU WALES
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£1,312,678

Grantiau a weinyddwyd gan BBC CYMRU

Gorwelion: Cronfa Lansio

Accu	£2,000
Aleighcia Scott	£2,000
Bandicoot	£350
Chembomusic	£875
Christian Punter	£1,500
chrles	£1,000
CHROMA	£1,800
Daniel Soley	£260
Darren Eedens & the Slim Pickin's	£1,000

EEADYTH	£650
Ennio the Little Brother	£685
Eve Goodman	£750
GRAVVES	£600
Gwilym Bowen Rhys	£1,700
HANA2K	£2,000
I SEE RIVERS	£2,000
Jack Perrett	£500
Jessy Allen	£1,000
Kidsmoke	£1,870
Los Blancos	£1,200
Marged	£1,970
Mellt (Radio Cymru)	£1,700
Moletrap	£1,000
NoGood Boyo	£1,800
Rebecca Hurn	£1,000
Silent Forum	£1,000
The Pitchforks	£1,800
VOYA	£1,000

£35,010

CYFANSWM GRANTIAU GAN BBC CYMRU
 heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£35,010



Grantiau a weinyddwyd gan Lenyddiaeth Cymru

Bwrsariau i awduron

Barnett-Phillips, Janine	£3,000
Corbett, Lucy	£3,000
Darcy, Ailbhe	£3,000
Doyle, Jon	£3,000
Evans, Chris Tally	£888
Evans, Jennifer	£3,000
George, J L	£3,000
Griffiths, Jay	£3,000
Hooson, Rhiannon	£3,000
Jones, Philip	£3,000
Lewis, Llŷr Gwyn	£3,000
Lewis, yfan	£3,000
Mac, Mei	£3,000
Maddocks, Llio Elain	£3,000
Markham, Lloyd	£3,000
Potter, Clare E.	£3,000
Roberts, Sara Hawys	£1,000
Sarwar-Skuse, Nasia	£3,000
Thomas, Jo	£3,000
Tudur, Marged	£3,000
Vanderploeg, Emily	£3,000
Williams, Dr Georgia Carys	£3,000
	<hr/>
	£61,888

Cymorth arall i awduron

375 o ddyfarniadau	£14,781
	<hr/>
	£14,781

CYFANSWM GRANTIAU GAN LENYDDIAETH CYMRU
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£76,669

Grantiau a weinyddwyd gan Dŷ Cerdd

Comisiynau cerddoriaeth newydd

Côr Philharmonic Caerdydd	£500
Theatr Dawns Cascade	£2,000
Ymddiriedolaeth Celfyddydau Conwy	£550
Cywair	£1,000
Gŵyl Ryngwladol Abergwaun	£400
Gŵyl Jazz Llandudno	£1,000
NAWR	£1,000
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru (2 ddyfarniad)	£2,500
Cwmni Theatr Taking Flight	£2,000
The Republic of the Imagination	£1,800
UPROAR	£2,000
	<hr/>
	£14,750

Arian ieuenctid

Gŵyl Gerdd Bangor	£2,000
Ymddiriedolaeth Cerddoriaeth Bannau Brycheiniog	£2,000
Seindorf Pres Porth Tywyn	£800
Cardiff University Operatic Society	£1,050
Ymddiriedolaeth Celfyddydau Conwy	£1,750
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Abergwaun	£1,080
Cymdeithas Gŵyl Gŵyr	£940
Ifton Colliery Band (Iftonites)	£1,585
Live Music Now	£1,000
Gŵyl Gerdd Llandeilo Fawr	£1,750
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£1,000
Operasonic	£1,800
Cerddoriaeth Ieuenctid De Powys	£2,000
St Kentigern Hospice	£500
Swansea Philharmonic	£500
Gŵyl Bro Morgannwg	£1,500
Canolfan Mileniwm Cymru (RawFfest)	£2,000
Cerddorion Ifanc Dyfed	£2,000
	<hr/>
	£25,255

Rhaglennu cerddoriaeth o Gymru

Gŵyl Gerdd Bangor	£1,000
Ensemble Eos Wales Cymru	£900
Gŵyl Gregynog	£900
Gŵyl Beaumaris Festival	£900
Lighthouse Theatre	£1,000
Llandaff Cathedral Choral Society	£500
Gŵyl Gerdd Ryngwladol Gogledd Cymru	£500
Philomusica, Aberystwyth	£1,000
Gŵyl Llanandras	£800
Sound Affairs	£1,000
UPROAR	£800
Gŵyl Bro Morgannwg	£1,000
Welsh Proms Cymru	£750
	<hr/>
	£11,050

Cerddoriaeth mewn Cymunedau

Seindorf Arian Aberystwyth	£500
Côr Meibion y Barri	£500
Seindorf Beaumaris	£500
Theatr Gerdd Coed Duon	£300
Cwmni Theatr Gerdd Brynmawr	£500
Canton Chorus	£500
Cantorion Menai	£400
Côr Bro Ogwr	£500
Côr Persain	£300
Côr Teifi	£400
Cymdeithas Eisteddfodau Cymru	£400
Hand in Hand Cardiff	£400
Mid Glamorgan Mixed Choir	£500
Gŵyl Gerdd Maldwyn	£500
Côr Ffilmharmonig Casnewydd	£400
Pontarddulais Town Band	£400
Cymdeithas Gerddorol Tabernacl	£400
Urdd Gobaith Wrecsam	£500
	<hr/>
	£7,900

Cyfansoddwyr Preswyl

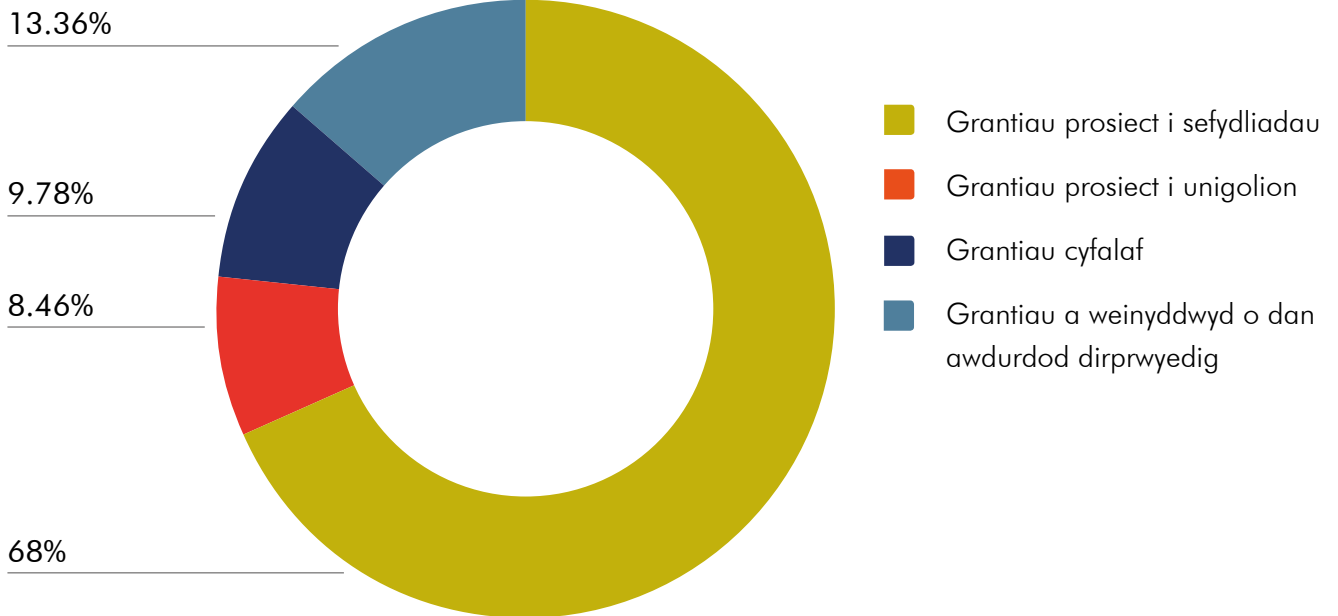
Gŵyl Gitâr Caerdydd	£1,670
Cavatina Singers	£1,000
Codi'r To - Sistema Cymru	£1,875
Cwmni Theatr Arad Goch	£2,000
Gŵyl Gorawl Ryngwladol Cymru	£1,000
Khamira	£1,500
Lighthouse Theatre	£2,000
Pontarddulais Town Band	£1,250
Sain Ffagan	£1,000
Gŵyl Bro Morgannwg	£2,000
Cerddorion Ifanc Dyfed	£1,750

£17,045

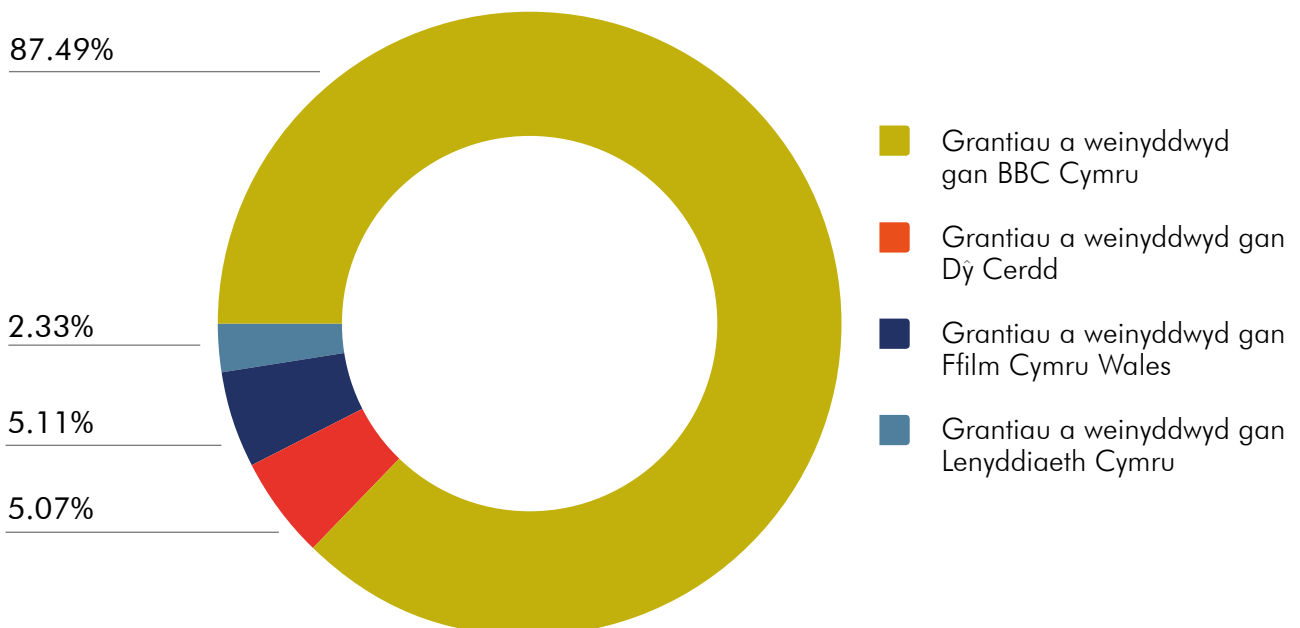
CYFANSWM GRANTIAU GAN DŶ CERDD
heb gynigion nas hawliwyd neu a dynnwyd yn ôl

£76,000

Grantiau yn ôl math



Grantiau awdurdod dirprwyedig





Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales

www.celf.cymru